

KÜLÖNLEGES EUROBAROMETER 550

Az európaiak hozzáállása a környezethez

EUROBAROMETER-JELENTÉS
MEZŐMUNKA 2024. MÁRCIUS–ÁPRILIS

Az Eurobarométer 550. sz. tematikus felmérése: Környezetvédelem

Ezt a felmérést az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatósága (DG ENV) kérte, és az Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatósága (DG COMM „Médiamonitoring és Eurobarométer” Osztály) koordinálta.

Ez a dokumentum nem képviseli az Európai Bizottság álláspontját. Az abban foglalt értelmezések és vélemények kizárólag a szerzők értelmezései és véleményei.

A projekt címe	Az európaiak környezettel kapcsolatos attitűdjei – Jelentés
Nyelvi változat	EN PDF
Média/Volume	PDF/Kötetszám_01
Katalógusszám	KH-02-24-515-EN-N
ISBN	978-92-68-15428-1
DOI	10.2779/07854

© Európai Unió, 2024

<https://www.europa.eu/eurobarométer>

Fotó: Getty képek

A dokumentumot Pierre Dieumegard készítette az [Európa-Demokrácia-Esperanto számára](#).

Ennek az "ideiglenes" dokumentumnak az acélja, hogy az Európai Unióbanminél több tudomást szerezhessenek az Európai Unió által készített (és adójukból finanszírozott) dokumentumokról.

Ha nincsenek fordítások, apolgárokatkizárják a vitából.

Ez az „Eurobarometer” című dokumentum [csak angol nyelven.pdf-fájlban létezett](#). A kezdeti fájlból létrehoztunk egy odt-fájlt, amelyet a Libre Office szoftver készített, más nyelvekretörténő gépi fordításhoz. Az eredmények már [valamennyi hivatalos nyelven elérhetők](#).

Kívánatos, hogy az uniós közigazgatás átvegye a fontos dokumentumok fordítását. A „fontos dokumentumok” nemcsak törvények és rendeletek, hanem a megalapozott döntések együttes meghozatalához szükséges fontos információk is.

A közös jövőnk közös megvitatása és a megbízható fordítások lehetővé tétele érdekében az eszperantó nemzetközi nyelv nagyon hasznos lenne az egyszerűsége, rendszeressége és pontossága miatt.

Lépjön kapcsolatba velünk:

[Regisztráció \(europokune.eu\)](https://europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
Bevezetés.....	5
Módszertan.....	5
Főbb megállapítások.....	6
I. A környezetvédelmi kérdések általános megítélése.....	9
1. A környezetvédelmi kérdések hatása a mindennapi életre és az egészségre.....	10
2. A környezeti problémák kezelésének módjai.....	13
A környezetvédelmi politikával és jogszabályokkal kapcsolatos attitűdök.....	20
1. Az EU szerepe a környezetvédelmi politikai döntéshozatalban.....	21
2. Az EU prioritásai a természet védelme terén.....	25
3. A zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás.....	28
4. Felelősség a szennyezés eltakarításáért.....	31
III. Zöld és körforgásos gazdaság.....	35
1. Polgárok fellépése a hulladék csökkentése érdekében.....	36
2. A legproblémásabb hulladéktípusok.....	40
3. Hajlandóság arra, hogy többet fizessünk a fenntartható termékekért.....	45
IV. Veszélyes vegyi anyagok.....	47
1. Az EU környezetvédelme a veszélyes vegyi anyagokkal szemben.....	48
2. Veszélyes vegyi anyagokkal kapcsolatos aggodalmak.....	52
a) Aggodalom a káros vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatásával kapcsolatban.....	53
b) Aggodalom a káros vegyi anyagok egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatban.....	54
c) A termékek kémiai biztonságának elszámolása a vásárlások során.....	55
3. A PFA-kkal kapcsolatos, saját bevallás szerinti ismeretek és aggályok.....	57
a) A PFA-k önbevalláson alapuló ismerete.....	57
b) A PFA-kkal kapcsolatos aggályok.....	60
V. Vízrel kapcsolatos kérdések.....	66
1. A vízzel kapcsolatos problémák tudatosítása nemzeti szinten.....	67
2. A vízzel kapcsolatos fő veszélyek.....	70
3. A nemzeti érdekelt felek szerepe a hatékony vízgazdálkodásban.....	74
4. További intézkedések az európai vízügyi problémák kezelésére.....	80
Következtetés.....	83
Megjegyzések.....	85
Az "örökké vegyszerek" ismerete.....	85
Vízpolitika.....	87
Személyes fellépés a szemét problémájával kapcsolatban.....	88
Műszaki előírások.....	89
Kérdőív.....	94

Bevezetés

Bevezetés

Ez a jelentés a környezetről szóló 550. Eurobarométer tematikus közvélemény-kutatás eredményeit mutatja be.

A Környezetvédelmi Főigazgatóság az Európai Bizottság uniós környezetvédelmi politikáért felelős szervezeti egysége. Célja a környezet védelme, megőrzése és javítása a jelen és a jövő generációi számára, olyan szakpolitikákat javasolva és végrehajtva, amelyek magas szintű környezetvédelmet biztosítanak és megőrzik az uniós polgárok életminőségét. Biztosítja továbbá, hogy a tagállamok helyesen alkalmazzák az uniós környezetvédelmi jogot, és képviseli az Európai Uniót környezetvédelmi ügyekben a nemzetközi találkozókön.¹

Módszertan

Ez a környezetről szóló 550. sz. Eurobarométer tematikus felmérés az Eurobarométer 101.2. hullámának részét képezte, és 2024. március 6. és április 8. között zajlott. A különböző társadalmi és demográfiai csoportokból mintegy 26 346 válaszadót kérdeztek meg a megfelelő nemzeti nyelven. A felmérést az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatósága (DG ENV) rendelte meg.

Az alkalmazott módszertan a Kommunikációs Főigazgatóság („Médiamonitoring és Eurobarométer” Osztály) 7F által végzett standard Eurobarométer felmérések² módszertana volt. Az interjúk személyesen zajlottak, vagy fizikailag az emberek otthonában, vagy távoli videointerakción keresztül a megfelelő nemzeti nyelven. Távoli videointerakcióval készült interjúk („online személyes” vagy CAVI, Computer Assisted Video Interviewing), amelyekre csak Csehországban, Dániában, Máltán és Finnországban került sor. A Verian hálózat tagintézményei által lefolytatott interjúkra vonatkozó technikai feljegyzés e jelentés mellékletét képezi.

A jelentésben az eredményeket összevetjük a 2019. évi 501. sz. Eurobarométer tematikus felmérés eredményeivel.³⁴

Szeretnénk köszönetet mondani az Európai Unió polgárainak, akik felajánlották idejüket a felmérésben való részvételre.

Aktív részvételük nélkül ez a tanulmány nem lett volna lehetséges.

Megjegyzés: Ebben a jelentésben az uniós országok hivatalos rövidítései szerepelnek, az alábbiak szerint:

Belgium	BE	Litvánia	LT
Bulgária	BG	Luxemburg	LU
Csehország	CZ	Magyarország	HU
Dánia	DK	Málta	MT
Németország	DE	Hollandia	NL
Észtország	EE	Ausztria	AT
Írország	IE	Lengyelország	PL
Görögország	EL	Portugália	PT
Spanyolország	ES	Románia	RO
Franciaország	FR	Szlovénia	SI
Horvátország	HR	Szlovákia	SK
Olaszország	IT	Finnország	„F” betű
Ciprusi Köztársaság	CY *	Svédország	SE
Lettország	LV		

Európai Unió – a 27 tagállam súlyozott átlaga EU-27

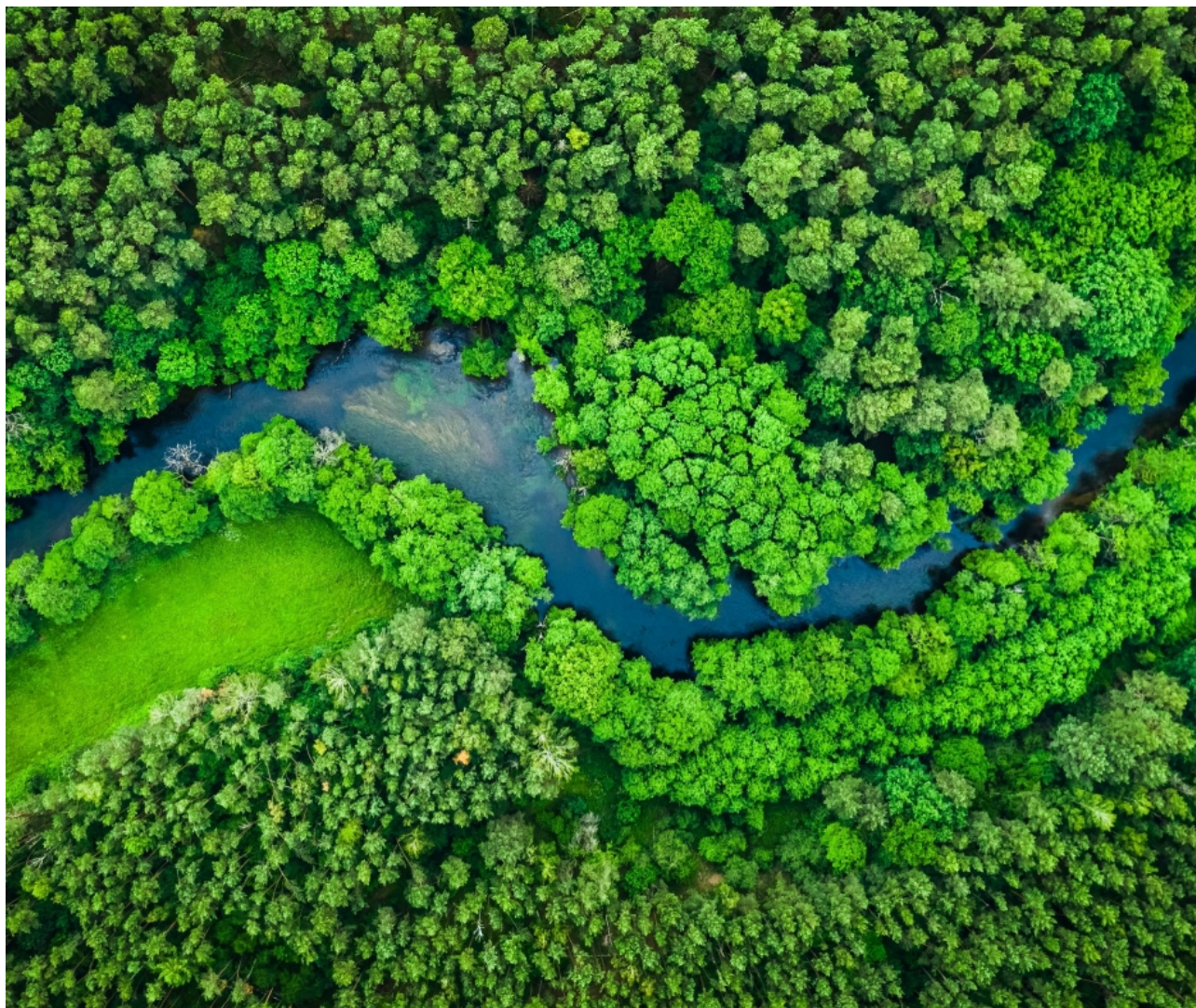
* Ciprus egésze az Európai Unió 27 tagállamának egyike. A közösségi vívmányokat azonban felfüggesztették az országnak a Ciprusi Köztársaság kormánya által nem ellenőrzött részén. Gyakorlati okokból csak a Ciprusi Köztársaság kormányának ellenőrzése alatt álló országrészben végzett interjúk tartoznak a „CY” kategóriába és az EU-27 átlagába.

1 http://ec.europa.eu/dgs/environment/index_hu.htm

2 Az Eurobarométer módszertani megközelítései: <https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

3 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2257>

4 Meg kell jegyezni, hogy a tendenciák összehasonlítása az Egyesült Királyságból származó eredményeket is magában foglalja.

Főbb megállapítások

Széles körű aggodalom övezi a környezetvédelmi kérdéseknek az európaiak mindennapi életére és egészségére gyakorolt hatását.

- Az európaiak több mint háromnegyede (78%) egyetért azzal, hogy a környezetvédelmi kérdések közvetlen hatással vannak mindennapi életükre és egészségükre.
- Öt válaszadóból több mint négy (84%) aggódik a mindennapi termékekben jelen lévő vegyi anyagok egészségre gyakorolt hatása miatt, míg hasonló arányban (84%) aggódik a mindennapi termékekben lévő káros vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt. A megállapítások kismértékben csökkentek az előző, 2019. évi felmérés óta. Tíz válaszadóból több mint hét (72%) veszi figyelembe a termékek kémiai biztonságát vásárláskor.
- Tízből körülbelül hat európai véli úgy, hogy a műanyag hulladék (61%) és a vegyi hulladék (60%) a legproblémásabb hulladéktípus az országában. Az elektronikus hulladék egy távoli harmadik helyet foglal el, és ezt a válaszadók 27%-a említette.
- Arra a kérdésre, hogy országukban melyek a vízzel kapcsolatos problémákhoz kapcsolódó fő veszélyek, a válaszadók 21%-a említette a szennyezést, ezt követte a túlfogyasztás és a vízpazarlás (17%).

A környezetvédelmi kérdések egyenlőtlen ismerete és megértése

- Az európaiak többsége (51%) jól tájékozottnak érzi magát a vízzel kapcsolatos problémákról, például az szennyezésről, az árvizekről, az aszályokról vagy az országukon belüli nem hatékony vízfelhasználásról. A válaszadók valamivel kisebb hányada (48%) azonban nem érzi magát jól tájékozottnak a vízzel kapcsolatos kérdésekben.
- A PFAS (más néven „örök vegyi anyagok”) kifejezésre vonatkozó, saját bevallás szerinti ismeretek mérésekor a válaszadóknak csak 29%-a hallott a kifejezésről a felmérés előtt, míg 71%-uk nem.

A társadalom alapvető változásainak határozott támogatása a természet helyreállítása és a környezet védelme érdekében

- Tíz európaiból csaknem hat úgy gondolja, hogy a környezeti problémák kezelésének leghatékonyabb módja a körforgásos gazdaság előmozdítása a hulladék csökkentése (58%) és a termékek újrafelhasználása vagy újrafeldolgozása révén. Összesen 55 % említette, hogy „jobban biztosítani kell, hogy az uniós piacon értékesített termékek ne járuljanak hozzá a környezet károsításához”. Ezenkívül a válaszadók több mint egyharmada (52%) úgy véli, hogy „a környezetvédelmi jogszabályok tiszteletben tartásának biztosítása” a környezeti problémák kezelésének leghatékonyabb módja.

- Tízből több mint kilenc európai (92%) úgy véli, hogy a vállalatoknak kellene viselniük a takarítás költségeit.
- A válaszadók közel háromnegyede (74%) még mindig egyetért azzal az állítással, hogy a szennyezés eltakarításának költségeit a hatóságoknak kell megfizetniük.
- Tízből hat európai úgy véli, hogy a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás összege nem elegendő az országában.
- Ezenkívül arra a kérdésre, hogy a nemzeti érdekelt felek jelenleg eleget tesznek-e a víz hatékony felhasználása érdekében, a válaszadók többsége úgy véli, hogy egyik érdekelt fél sem tett így. Az európaiak 75%-a úgy véli, hogy az ipar nem tesz eleget a víz hatékony felhasználásáért, a válaszadók mintegy kétharmada pedig úgy véli, hogy az energiatermelők (67%), az idegenforgalom (66%) és a közigazgatás (65%) jelenleg nem tesznek eleget az országuk vízkészleteinek hatékony felhasználásáért.

Az uniósszabályozás és politika döntő fontosságú a környezetvédelem szempontjából

- A természetvédelem terén az EU fő prioritásai közé tartozik a természetvédelmi szabályok megerősítése és tiszteletben tartásának biztosítása (24%), amelyet szorosan követ a természet védelmének biztosítása az új fejlesztések vagy infrastruktúrák tervezése során (22%), valamint a természet helyreállítása az emberi tevékenységek által okozott károk kompenzálása érdekében (22%).
- Ötből körülbelül négyen (84%, +1 százalékpont a 2019. évi Eurobarométer felméréshez képest) egyetértenek abban, hogy országuk környezetének védelméhez uniós környezetvédelmi jogszabályokra van szükség, míg valamivel kisebb arányban (81%, -1 százalékpont a 2019. évi felméréshez képest) értenek egyet azzal, hogy az EU-nak segítenie kell a nem uniós tagállamokat környezetvédelmi normáik javításában.
- Az európaiak több mint háromnegyede (78%) úgy véli, hogy az EU-nak további intézkedéseket kellene javasolnia az európai vízzel kapcsolatos problémák kezelésére.
- Ami a veszélyes vegyi anyagokat illeti, az európaiak több mint fele (52%) úgy véli, hogy az emberi egészség és a környezet veszélyes vegyi anyagokkal szembeni védelmének tényleges szintje túl alacsony, és azt növelni kell.

A fogyasztói magatartás a fenntarthatóság felé mozdul el

- Tíz válaszadóból csaknem hat hajlandó többet fizetni a fenntartható termékekért (59%).
- Az európaiak 72%-a állítja, hogy vásárláskor figyelembe veszi a termékek kémiai biztonságát.
- Arra a kérdésre, hogy a válaszadók személyesen mit tennének a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében, 66%-uk nyilatkozott úgy, hogy megfontolná

Az Eurobarométer 550. sz. tematikus felmérése: Környezetvédelem

hulladékának újrafeldolgozás céljából történő megfelelő válogatását. 52%-uk újrahasználatos csomagolást használna, 49%-uk pedig elsősorban olyan termékeket vásárolna, amelyek nem rendelkeznek a szükségesnél több csomagolással. 41%-uk elsősorban újrahasznosított csomagolásban vásárolna termékeket.

I. A környezetvédelmi kérdések általános megítélése

Ez az első fejezet azt vizsgálja, hogy a környezetvédelmi kérdések hogyan befolyásolják a mindennapi életet és az egészséget. Ezt követően elemzi a környezeti kihívások kezelésének leghatékonyabb módjait.

1. A környezetvédelmi kérdések hatása a mindennapi életre és az egészségre

Az európaiak több mint háromnegyede úgy véli, hogy a környezetvédelmi kérdések közvetlen hatással vannak mindennapi életükre és egészségükre.

A válaszadók 78%-a véli úgy, hogy a környezetvédelmi kérdések közvetlen hatással vannak mindennapi életükre és egészségükre –⁵ közülük 36% teljesen egyetért ezzel az állítással, 42% pedig hajlamos egyetérteni vele. A válaszadók valamivel több mint egyötöde nem ért egyet ezzel az állítással (21%, +1 százalékpont 2019 óta), 16%-uk hajlamos nem ért egyet, 5% pedig egyáltalán nem ért egyet. A válaszadók 1%-a „nem tudja” vagy nem adott választ (-1 százalékpont).

Mind a 27 tagállamban tíz válaszadóból legalább hat úgy véli, hogy a környezetvédelmi kérdések közvetlen hatással vannak mindennapi életükre és egészségükre. A jóváhagyási arányok azonban tagállamonként igen eltérőek: Máltán 98 %-ot, Görögországban 95 %-ot, Cipruson és Spanyolországban 93 %-ot, Portugáliában pedig 90 %-ot érnek el, ahol a legmagasabbak, Észtországban 60 %-ot, Dániában 61 %-ot, Németországban pedig 64 %-ot, ahol a legalacsonyabbak.

Öt tagállamban, nevezetesen Máltán (83%), Cipruson (73%), Spanyolországban (61%), Görögországban (60%) és Luxemburgban (54%) a válaszadók több mint fele teljesen egyetért azzal az állítással, hogy a környezetvédelmi kérdések közvetlen hatást gyakorolnak mindennapi életükre és egészségükre.

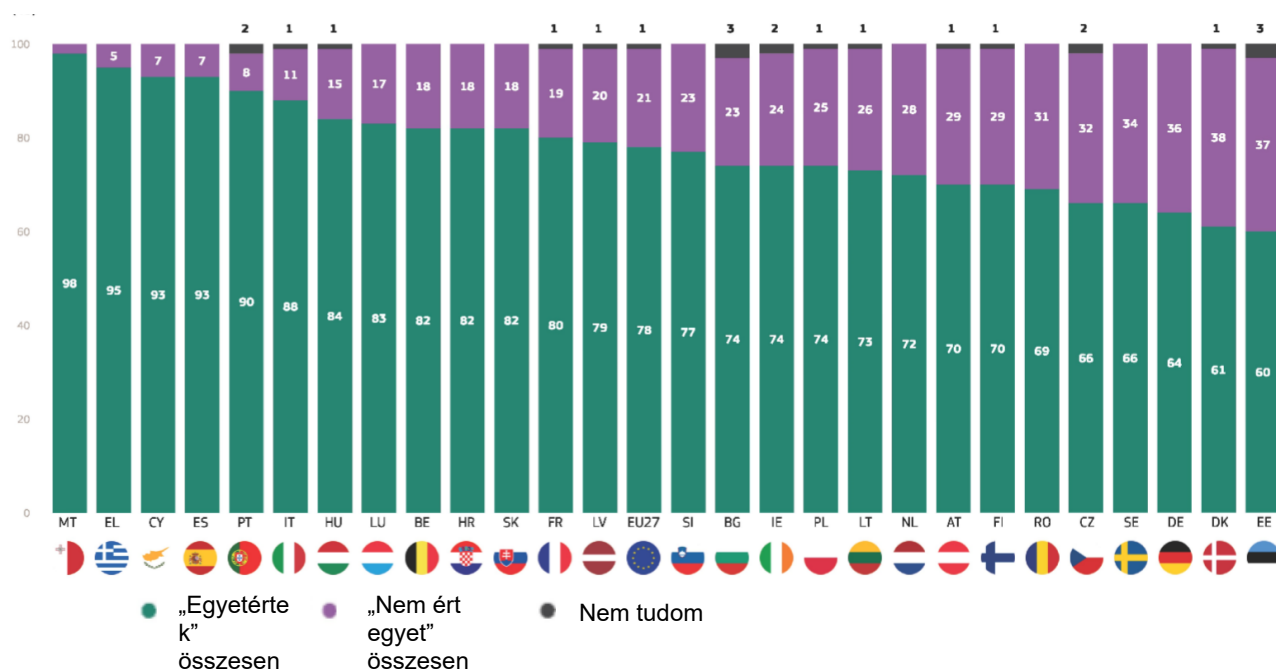
Ezzel szemben hat tagállamban tíz válaszadóból legalább három nem ért egyet ezzel az állítással, leginkább Dániában (38%), Észtországban (37%) és Németországban (36%). Dániában (16%) és Svédországban (13%) a legmagasabb azoknak a válaszadóknak az aránya, akik egyáltalán nem értenek egyet ezzel az állítással.

QB1. Kérjük, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal: A környezetvédelmi kérdések közvetlen hatással vannak mindennapi életére és egészségére (EU-27) (%)

⁵ kérdés: Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal: A környezeti problémák közvetlen hatással vannak a mindennapi életre és az egészségre.

QB1. Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal. A környezeti problémák közvetlen hatással vannak az Ön mindennapi életére és egészségére (%)

2019 óta 11 tagállamban nőtt azon válaszadók aránya, akik úgy vélik, hogy a környezetvédelmi kérdések közvetlen hatást gyakorolnak mindennapi életükre és egészségükre, leginkább Svédországban (66%, +10) és Hollandiában (72%, +9), míg Németországban (88%), Horvátországban (82%) és Csehországban (66%) nem változott az arány. Az arányok 13 tagállamban csökkentek, köztük Írországban (74%, -10) és Észtországban (60%, -10).

A szociodemográfiai adatok elemzése a következőket mutatja:

A megállapítások általában konzisztensek a különböző társadalmi-demográfiai csoportok között, bár vannak kisebb különbségek. A nők a férfiaknál nagyobb valószínűséggel értenek egyet azzal, hogy a környezetvédelmi kérdések közvetlen hatással vannak mindennapi életükre és egészségükre (79% vs. 76%), míg a 40–54 évesek körében (80%) magasabb az egyetértés, mint más korcsoportokban (70%). A vidéki területeken élő válaszadók körében (76%) alacsonyabb az egyetértés, mint a nagyvárosokban élők körében (82%).

QB1 Kérjük, mondja meg, hogy milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal. A környezetvédelmi kérdések közvetlen hatással vannak az Ön mindennapi életére és egészségére (% - EU)

	„Egyetértek” összesen	„Nem ért egyet” összesen	Nem tudom
EU-27	78	21	1
Nem			
Ember	76	23	1
Nő	79	20	1
Életkor			
15–24 évesek	77	22	1
25–39	77	23	0
40–54.	80	20	0
55 év feletti	77	22	1
Oktatás (vége)			
15-	77	22	1
16–19	76	23	1
20 év felett	80	20	0
Még tanul	80	19	1
Nehézségek a számlák kifizetésében			
Legtöbbször	75	24	1
Időről időre	78	21	1
Szinte soha / Soha	77	22	1
Fontolja meg, hogy tartozik-e			
A munkásosztály	77	22	1
Az alsó középosztály	77	23	0
A középosztály	79	21	0
A felső középosztály	79	21	0
A felső osztály	74	26	0
Szubjektív urbanizáció			
Vidéki falu	76	23	1
Kis / közepes méretű város	76	23	1
Nagyváros	82	17	1

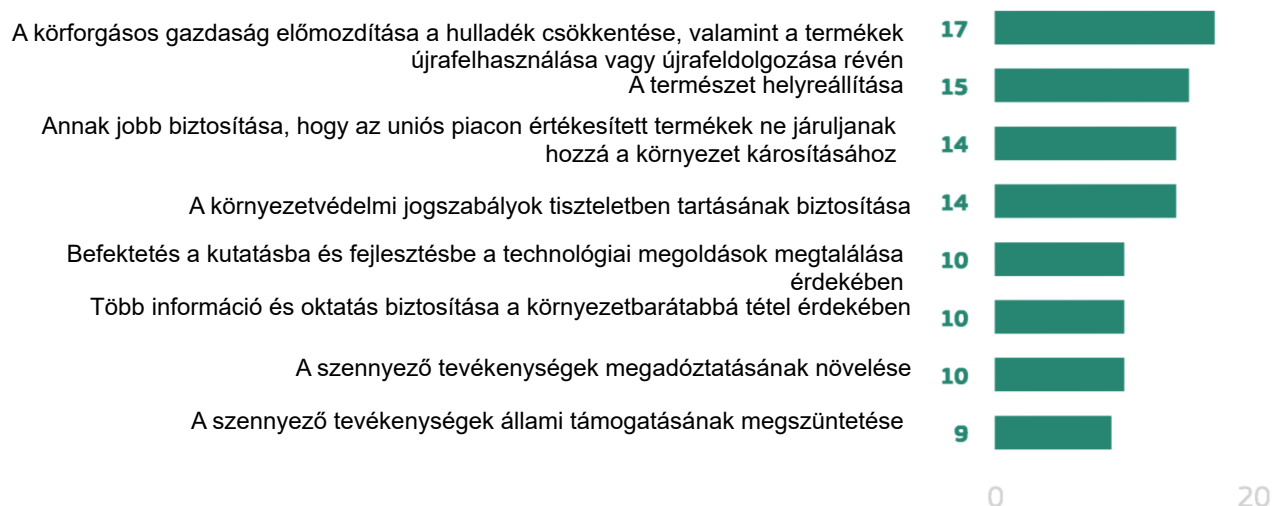
2. A környezeti problémák kezelésének módjai

A körforgásos gazdaságnak a hulladék csökkentése, valamint a termékek újrafelhasználása vagy újrafeldolgozása révén történő előmozdítása tekinthető a környezeti problémák kezelésének leghatékonyabb módjának, amelyet szorosan követ a természet helyreállítása.

Ha megnézzük az uniós szinten kiválasztott első fellépést, láthatjuk, hogy egyik sem tűnik ki jelentősen. A leginkább kiválasztott a körforgásos gazdaság előmozdítása volt a hulladék csökkentése és a termékek újrafelhasználása vagy újrafeldolgozása révén (17%). Ezt szorosan követte a természet helyreállítása (15%), annak jobb biztosítása, hogy az uniós piacon értékesített termékek ne járuljanak hozzá a környezet károsításához, valamint a környezetvédelmi jogszabályok tiszteletben tartásának biztosítása (mindkettő 14%).

Kissé lemaradásban vannak a kutatásba és fejlesztésbe történő beruházások a technológiai megoldások megtalálása érdekében, valamint több információ és oktatás biztosítása a környezettudatosság növelése érdekében, a szennyező tevékenységek megadóztatásának növelése (mindegyik 10 %-kal) és a szennyező tevékenységek állami támogatásának megszüntetése (9%).

QB2a. Véleménye szerint az alábbi intézkedések közül melyik lenne a leghatékonyabb módja a környezeti problémák kezelésének? Először? (EU-27) (%)

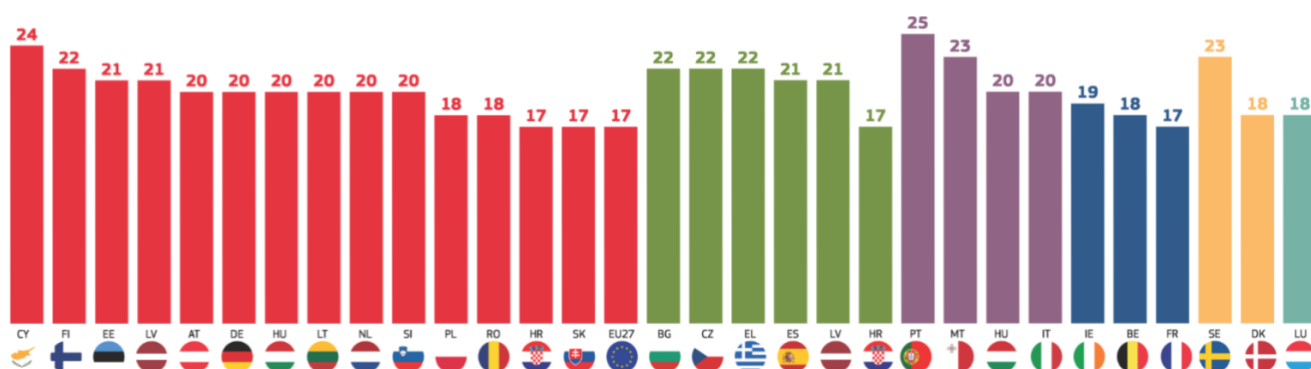
Ország szinten némi eltérést tapasztalunk: hat fellépést választottak ki első számú választásként a 27 tagú EU-ban. Az általános eredményekkel összhangban a leginkább kiválasztott 14 tagállam – köztük sok kelet- és közép-európai tagállam – a hulladék csökkentése és a termékek újrafelhasználása vagy újrafeldolgozása révén mozdítja elő a körforgásos gazdaságot, és a legmagasabb eredményeket Cipruson érte el (24%).

Ezt követi a természet helyreállítása, amelyet a legtöbben hat tagállamban választottak ki – a legmagasabb eredményekkel Bulgáriában, Csehországban és Görögországban (mindkét országban 22 %). Az uniós átlagtól eltérően, ahol a harmadik helyen áll annak jobb biztosítása, hogy az uniós piacon értékesített termékek ne járuljanak hozzá a környezet károsításához, a környezetvédelmi jogszabályok tiszteletben tartásának biztosítása a harmadik legkiválasztottabb intézkedés tagállami szinten, amelyet négy tagállam választott ki leginkább – a legmagasabb eredményekkel Portugáliában (25%).

tagállamban sem tekinthető a fő kiválasztott intézkedésnek.

QB2a. Véleménye szerint az alábbi intézkedések közül melyik lenne a leghatékonyabb módja a környezeti problémák kezelésének? Először? (%)

- A körforgásos gazdaság előmozdítása a hulladék csökkentése, valamint a termékek újrafelhasználása vagy újrafeldolgozása révén
- A természet helyreállítása
- A környezetvédelmi jogszabályok tiszteletben tartásának biztosítása
- Annak jobb biztosítása, hogy az uniós piacon értékesített termékek ne járuljanak hozzá a környezet károsításához
- Befektetés a kutatásba és fejlesztésbe a technológiai megoldások megtalálása érdekében
- Több információ és oktatás biztosítása a környezetbarátabbá tétel érdekében

Ezt követi annak jobb biztosítása, hogy az uniós piacon értékesített termékek ne járuljanak hozzá a környezet károsításához, valamint a környezetvédelmi jogszabályok tiszteletben tartásának biztosítása, amelyeket három tagállamban választanak ki a legtöbben – a legmagasabb eredményeket Írországban érték el (19%).

A technológiai megoldásokra irányuló kutatási és fejlesztési beruházásokat két skandináv államban - Svédországban és Dániában - választották ki, amelyek az előbbiben a legmagasabbak (23%).

Végezetül több tájékoztatást és oktatást nyújt a környezetbarátabbá válás érdekében, amelyet a luxemburgi válaszadók 18%-a választott ki. Az állami támogatások megszüntetése vagy az adók növelése egyik

Arra a kérdésre, hogy melyek a környezeti problémák kezelése érdekében meghozandó leghatékonyabb intézkedések,⁶ az európaiak 58%-a az első, a második, a harmadik vagy a negyedik helyen említi a körforgásos gazdaságnak a hulladék csökkentése, valamint a termékek újrafelhasználása vagy újrafeldolgozása révén történő előmozdítását. Összesen 55 % említette, hogy „jobban biztosítani kell, hogy az uniós piacon értékesített termékek ne járuljanak hozzá a környezet károsításához”. Mégis több mint minden második válaszadó (52%) úgy véli, hogy „a környezetvédelmi jogszabályok tiszteletben tartásának biztosítása” a környezeti problémák kezelésének leghatékonyabb módja.

49%-uk úgy véli, hogy a „természet helyreállítása” lenne a leghatékonyabb, 46%-uk pedig említést tesz a környezeti problémák technológiai megoldását célzó kutatási és fejlesztési beruházásokról. 43%-uk úgy véli, hogy több információra és oktatásra van szükség ahhoz, hogy környezetkímélőbbek legyünk. 42%-uk említi „a szennyező tevékenységek megadóztatásának növelését”, 41%-uk pedig azt állítja, hogy a leghatékonyabb intézkedés a szennyező tevékenységekre nyújtott állami támogatások megszüntetése lenne.

QB2T. Véleménye szerint az alábbi intézkedések közül melyik lenne a leghatékonyabb módja a környezeti problémák kezelésének? Először? A második? A harmadik? Negyedik? (EU-27) (%)

6 2. kérdés: Véleménye szerint az alábbi intézkedések közül melyik lenne a leghatékonyabb módja a környezeti problémák kezelésének? Először? A második? A harmadik? Negyedik?

Unió szinten a lista élén „A körforgásos gazdaság előmozdítása a hulladék csökkentése, valamint a termékek újrafelhasználása vagy újrafeldolgozása révén” áll. Országszinten tizenegy tagállamban az első helyen áll, legjelentősebben Finnországban (67%), Ausztriában és Hollandiában (mindegyik 65%). Portugália (43%), Dánia (49%) és Görögország (52%) az egyetlen olyan tagállam, ahol ez az intézkedés nem szerepel az első három között.

Unió szinten a második helyen áll annak jobb biztosítása, hogy az uniós piacon értékesített termékek ne járuljanak hozzá a környezet károsításához. Ugyanakkor a szlovákiai (65%), írországi (63%), szlovéniai (60%) és franciaországi (57%) intézkedések listájának élén áll, míg 16 másik tagállamban – köztük Romániában és Olaszországban (mindegyik 59%) – a második vagy harmadik helyen áll, ahol szintén magasak az arányok.

A környezetvédelmi jogszabályok tiszteletben tartásának biztosítása uniós szinten a harmadik helyen áll, első helyen Máltán (64%), Olaszországban (61%) és Litvániában (60%). Ez az intézkedés hat tagállamban a második helyen áll, köztük Portugáliában (62%), ahol tizből több mint hat támogatja ezt.

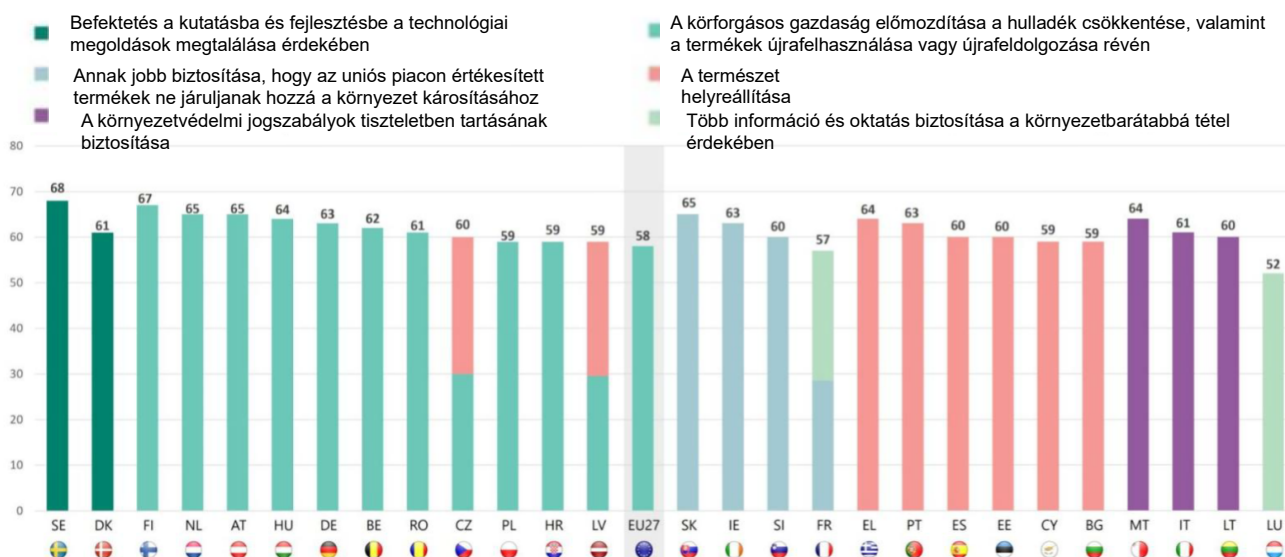
A természet helyreállítása uniós szinten a negyedik helyen áll, de nyolc tagállamban az első helyen áll, a legjelentősebben Görögországban (64%), Portugáliában (63%), Spanyolországban, Észtországban és Csehországban (mindössze 60%).

Svédországban (68%) és Dániában (61%) a környezeti problémák technológiai megoldásait célzó kutatásba és fejlesztésbe való beruházás vezeti a listát. Az arányok Finnországban is magasak (59%), ahol ez a pont a második helyen áll. Másrészt e tétel aránya Bulgáriában a legalacsonyabb (38%), ahol tíz válaszadóból kevesebb mint négy támogatja ezt a megközelítést.

Első helyen áll Franciaországban (57%), ahol osztja ezt az álláspontot, és jobban biztosítja, hogy az uniós piacon értékesített termékek ne járuljanak hozzá a környezet károsításához. Luxemburgban (52%), Spanyolországban (54%) a második, öt másik tagállamban pedig a harmadik helyen áll a további tájékoztatás és oktatás biztosítása. E tétel aránya Svédországban (25%) és Hollandiában (26%) a legalacsonyabb, ahol a válaszadók valamivel több mint egynegyede támogatja ezt az álláspontot.

A fennmaradó két elem említésre kerül. ritkábban. Bulgáriában azonban a szennyező tevékenységekre kivetett adók emelése (49%) a harmadik helyen áll, Hollandiában pedig a szennyező tevékenységekre nyújtott állami támogatások megszüntetése (52%) a harmadik helyen áll.

QB2T. Véleménye szerint az alábbi intézkedések közül melyik lenne a leghatékonyabb módja a környezeti problémák kezelésének? Először? A második? A harmadik? Negyedik? (EU-27) (%)

A szociodemográfiai adatok elemzése azt mutatja, hogy az eredmények általában konzisztensek a különböző társadalmi-demográfiai csoportok között, bár néhány tétel esetében kisebb különbségek vannak.

A 40–54 évesek nagyobb valószínűséggel említik „a körforgásos gazdaságnak a hulladék csökkentése, valamint a termékek újrafelhasználása vagy újrafeldolgozása révén történő előmozdítását” (60%, szemben az 57–59%-kal), míg a 15–24 évesek a legnagyobb valószínűséggel említik „a technológiai megoldások megtalálását célzó kutatásba és fejlesztésbe való beruházást” (51%, szemben a 43–49%-kal). Azok, akik 20 éves korukig vagy azt követően is nappali tagozatos oktatásban vettek részt (51%) és a diákok (52%) szintén nagyobb valószínűséggel nyilatkoztak így.

Az Eurobarométer 550. sz. tematikus felmérése: Környezetvédelem

Ezzel szemben azok, akik a legkorábban hagyták abba a okoz a számláik kifizetése (50%) szintén nagyobb

QB2T Véleménye szerint az alábbi intézkedések közül melyik lenne a leghatékonyabb módja a környezeti problémák kezelésének? Először? A második? A harmadik? Negyedik? (% - EU)								
	A körforgásos gazdaság előmozdítása a hulladék csökkentése, valamint a termékek újrafelhasználása vagy újrafeldolgozása révén	Annak jobb biztosítása, hogy az uniós piacon értékesített termékek ne járuljanak hozzá a környezet károsításához	A környezetvédelmi jogszabályok tiszteletben tartásának biztosítása	A természet helyreállítása	Befektetés a kutatásba és fejlesztésbe a technológiai megoldások megtalálása érdekében	Több információ és oktatás biztosítása a környezetbarátabbá tétel érdekében	A szennyező tevékenységek megadózta tásának növelése	A kormány megszünteti a szennyező tevékenységeket
EU-27	58	55	52	49	46	43	42	41
Nem								
Ember	59	55	52	48	48	43	41	42
Nő	58	56	53	49	45	44	43	39
Életkor								
15–24 évesek	57	52	54	52	51	45	39	36
25–39	59	54	52	49	49	43	43	43
40–54.	60	57	51	48	47	43	43	42
55 év felettek	58	56	53	48	43	43	41	40
Oktatás (vége)								
15-	54	56	55	54	38	47	39	36
16–19	59	55	53	50	45	44	42	40
20 év felett	61	55	51	45	51	41	43	44
Még tanul	57	55	53	50	52	43	41	38
Társadalmi-szakmai kategória								
Önálló vállalkozó	61	52	51	47	46	43	44	43
Vezetők	57	56	53	45	54	43	44	43
Egyéb fehér gallérok	60	56	52	46	50	42	43	42
Fizikai munkások	61	56	50	50	45	44	41	41
Házi személyek	53	52	54	55	41	50	42	36
Munkanélküli	52	54	52	51	45	49	41	38
Nyugdíjas	58	56	55	48	42	42	41	40
Diákok	56	54	54	51	52	43	42	38
Nehézségek a számlák kifizetésében								
Legtöbbször	55	57	49	51	36	50	36	45
Időről időre	58	56	52	48	45	45	43	42
Szinte soha / Soha	59	55	53	48	43	42	42	40
Fontolja meg, hogy tartozik-e								
A munkásosztály	56	54	53	52	43	45	41	38
Az alsó középosztály	57	54	53	53	42	44	42	40
A középosztály	61	57	52	47	48	43	42	41
A felső középosztály	59	55	52	40	56	41	45	45
A felső osztály	62	50	54	44	59	41	47	39
Szubjektív urbanizáció								
Vidéki falu	57	54	52	51	45	44	39	39
Kis / közepes méretű város	57	55	54	47	46	44	43	42
Nagyváros	62	57	51	48	49	43	43	40

nappali tagozatos oktatást, nagyobb valószínűséggel említik a környezeti problémák kezelésének leghatékonyabb módjaként a „több információ és oktatás biztosítását a környezetbaráttá válás érdekében” (47%, szemben a 41–44%-kal) és a „természet helyreállítását” (55%, szemben az 51–53%-kal). A háztartásbeliek (50%) és azok, akiknek az idő nagy részében nehézséget

valószínűséggel említik meg, hogy „több információt és oktatást kell nyújtani a környezetbaráttá működés érdekében”.

„A körforgásos gazdaság előmozdítása a hulladék csökkentése, valamint a termékek újrafelhasználása vagy újrafeldolgozása révén” kifejezést ritkábban említik a vidéki területeken vagy a kis- és közepes méretű

Az Eurobarométer 550. sz. tematikus felmérése: Környezetvédelem

városokban élő válaszadók (mindkettő 57%), mint a nagyvárosokban élők (62%).

A környezetvédelmi politikával és jogszabályokkal kapcsolatos attitűdök

Ez a fejezet az EU környezetvédelemben betöltött szerepére összpontosít. A válaszadókat arról kérdezték, hogy az EU milyen szerepet játszik a környezetvédelmi jogszabályokban és a nem uniós tagállamoknak nyújtott segítségben. Az elemzés ezt követően áttér a természetvédelemmel kapcsolatos uniós prioritásokra, a zöldebb gazdaságokra való áttérés finanszírozásával kapcsolatos közvéleményre, valamint arra, hogy ki felelős a szennyezés kezeléséért.

a „nem tudom” válaszadók aránya két százalékponttal (3%-ra) csökkent.

2019 óta kismértékben csökkent azoknak az aránya, akik „teljes mértékben egyetértenek” azzal, hogy az EU-nak segítenie kell a nem uniós tagállamokat környezetvédelmi normáik javításában (-1százalékpont), amit az egyet nem értők arányának erőteljesebb növekedése kísért (+3 százalékpont).

1. Az EU szerepe a környezetvédelmi politikai döntéshozatalban

Határozottan támogatják az uniós jogszabályok szerepét a környezetvédelemben.

A válaszadókat arról kérdezték, hogy milyen mértékben értenek egyet vagy nem értenek egyet az uniós környezetvédelmi joggal kapcsolatos két állítással.⁷

Öt válaszadóból több mint négy (84%, +1 százalékpont 2019 óta) egyetért azzal, hogy országuk környezetének védelméhez uniós környezetvédelmi jogszabályokra van szükség, köztük 42% „teljes mértékben egyetért” (-3) és 42% (+4), akik „egyet kívánnak érteni”. Másrésztől 13 % (+1) nem ért egyet a kijelentéssel, köztük 3 %, aki „teljes mértékben nem ért egyet” (-1) és 10 % (+2), aki „nem ért egyet”

Egy valamivel kisebb arány (2019 óta 80 %, -1 százalékpont) egyetért azzal, hogy az EU-nak segítenie kell a nem uniós tagállamokat környezetvédelmi normáik javításában, beleértve a 36 %-ot, akik „teljes mértékben egyetértenek” (-7), és a 44 %-ot (+6), akik „egyet kívánnak érteni”. Másrésztől 17 % (+3) nem ért egyet ezzel az állítással, köztük 5 % „teljes mértékben nem ért egyet”, 12 % (+3) pedig „nem ért egyet”.

A legutóbbi, 2019-es felmérés óta nagyon kevés változás történt. Egy százalékponttal nőtt azoknak a válaszadóknak az aránya, akik „egyetértenek” azzal, hogy az uniós környezetvédelmi jogszabályok szükségesek a környezet védelméhez, az ezt az elképzelést ellenző válaszadók kismértékű növekedése (+1) mellett. Ezzel párhuzamosan

QB3. Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi 1112 állítással. (EU-27) (%)

Uniós környezetvédelmi jogszabályokra van szükség a környezet védelme érdekében (AZ ORSZÁGUNKBAN)

Az EU-nak segítenie kell a nem uniós országokat környezetvédelmi normáik javításában

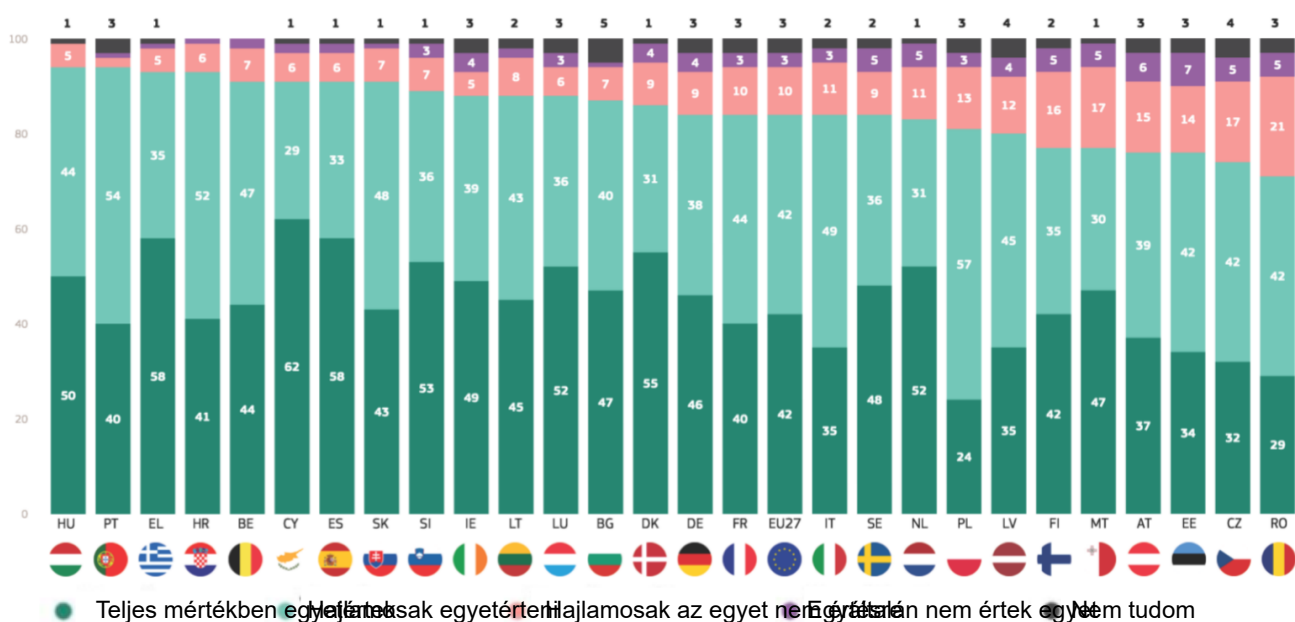

● Teljes mértékben egyetértem ● Egyetértem ● Egyet nem értek ● Nem tudom

Tíz válaszadóból több mint hét mind a 27 tagállamban egyetért azzal az állítással, hogy az uniós környezetvédelmi jogszabályok szükségesek országuk környezetének védelméhez. Azon válaszadók aránya, akik egyetértenek a Magyarországon és Portugáliában mért 94%-os magas értékről⁸ a Romániában (71%) és Csehországban (74%) mért valamivel több mint 7-re. Cipruson (62%), Görögországban és Spanyolországban (mindegyik 58%) a válaszadók nagy valószínűséggel „teljes mértékben egyetértenek” a kijelentéssel, míg Romániában (21%), Csehországban és Máltán (17%) a legmagasabb azon válaszadók aránya, akik általában nem értenek egyet ezzel az elképzeléssel. A nézeteltérések szintje összességében arányos a megállapodás szintjével: Romániában a legmagasabb (26%), Portugáliában és Magyarországon pedig a legalacsonyabb (3%, illetve 5%).

Az előző, 2019-es felmérés óta 10 tagállamban nőtt azoknak a válaszadóknak az aránya, akik egyetértenek a kijelentéssel, a legszembetűnőbb Horvátországban (93%, +7) és Magyarországon (94%, +5), míg Spanyolországban, Szlovákiában (mindegyik 91%) és Bulgáriában (87%) változatlan maradt. Ezzel szemben 14 tagállamban csökkentek az arányok, leginkább Romániában (71%, -7) és Máltán (77%, -6).

kérdés: Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal: -Az uniós környezetvédelmi jogszabályok szükségesek a környezet védelméhez (AZ ORSZÁGUNKBAN) (%)

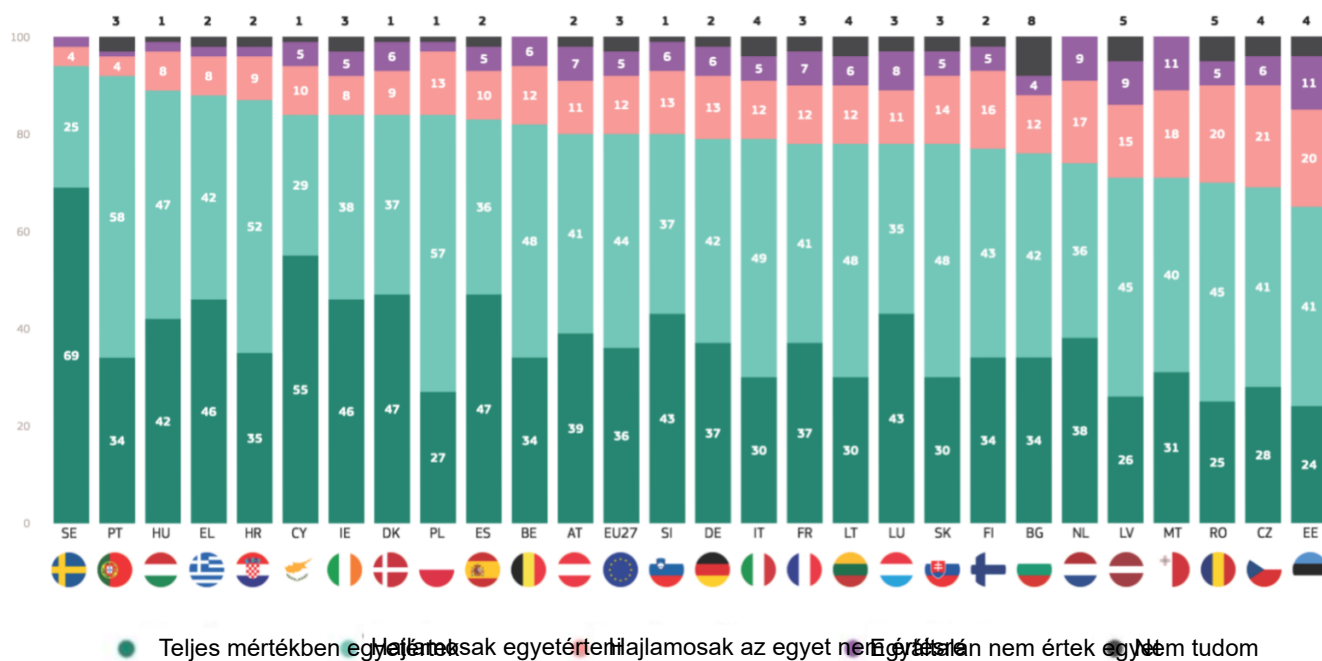

⁸ A megállapodás szintje a „totally agree” és a „tend to agree” összege.

Tíz válaszadóból több mint hat mind a 27 tagállamban egyetért azzal az állítással, hogy az EU-nak segítenie kell a nem uniós tagállamokat környezetvédelmi normáik javításában. Az egyet értők aránya a svédországi 94%-tól és a portugáliai 92%-tól az észtországi 65%-ig és a csehországi 69%-ig⁹ terjed. Svédországban (69%) és Cipruson (55%) a válaszadók nagy valószínűséggel „teljes mértékben egyetértenek” ezzel az állítással, míg Csehországban (21%), Romániában és Észtországban (mindkét országban 20%) a legmagasabb azoknak az aránya, akik hajlamosak ellenezni ezt az elképzelést.

Az előző, 2019. évi felmérés óta az állítással egyetértő válaszadók aránya 10 tagállamban nőtt, leginkább négy tagállamban, nevezetesen Olaszországban (79%, +5), Horvátországban (87%, +4), Belgiumban (82%, +3) és Spanyolországban (83%, +1). További öt tagállamban az arányok változatlanok maradtak, míg 18 tagállamban csökkentek, leginkább Cipruson (84%, -9).

kérdés: Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal: -Az EU-nak segítenie kell a nem uniós országokat környezetvédelmi normáik javításában (%)

9 A megállapodás szintje a „totally agree” és a „tend to agree” összege.

Az Eurobarométer 550. sz. tematikus felmérése: Környezetvédelem

A szociodemográfiai adatok elemzése a következő mintákat mutatja:

A fiatalabb válaszadók valamivel nagyobb valószínűséggel értenek egyet a két állítással, mint az idősebbek. Egyetértés van abban, hogy országukban az uniós környezetvédelmi jogszabályok szükségesek a környezet védelméhez: a 15–24 évesek körében 87 %, az 55 évesek vagy annál idősebbek körében pedig 83 %, míg hasonló arányt mutat az az arány, amely egyetért azzal, hogy az EU-nak segítenie kell a nem uniós országokat környezetvédelmi normáik javításában (a 15–24 évesek körében 84 %, az 55 évesek vagy annál idősebbek körében pedig 78 %).

A magasabban képzett emberek nagyobb valószínűséggel értenek egyet a két állítással. A legnagyobb különbség abban áll, hogy az EU-nak támogatnia kell a nem uniós országokat környezetvédelmi normáik javításában (a 20 éves vagy annál idősebbek 82%-a hagyta ott az oktatást, szemben a 15 éves vagy annál fiatalabbak 78%-ával).

Azok a válaszadók, akiknek a legtöbb esetben nehézséget okoz a számlák kifizetése, kisebb valószínűséggel értenek egyet azzal, hogy az EU-nak segítenie kell a nem uniós országokat környezetvédelmi normáik javításában (74 %, szemben a ritkán vagy soha nem nehézségekkel küzdők 82 %-ával). A másik állítás esetében kisebb a különbség, bár a minta ugyanaz marad.

A nagyvárosokban élők nagyobb valószínűséggel értenek egyet a két állítással; például 87%-uk egyetért azzal, hogy az uniós környezetvédelmi jogszabályok szükségesek országuk környezetének védelméhez, míg 81%-uk vidéki faluban, 82%-uk pedig kis- vagy közepes méretű városban él.

Azok az emberek, akik pozitív képet alkotnak az EU-ról, nagyobb valószínűséggel értenek egyet a nyilatkozatokkal. Például azok közül, akik pozitív képet alkotnak az EU-ról, 92% egyetért azzal a kijelentéssel, hogy az uniós környezetvédelmi jogszabályok szükségesek országuk környezetének védelméhez, szemben az EU-ról negatív képet mutatók 64%-ával.

QB3.1 Kérjük, mondja meg, hogy milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal. Uniós környezetvédelmi jogszabályokra van szükség a környezet védelme érdekében (ORSZÁGUNKBAN) (% – EU)

	„Egyetértek” összesen	„Nem ért egyet” összesen	Nem tudom
EU-27	84	13	3
Nem			
Ember	84	14	2
Nő	85	12	3
Életkor			
15–24 évesek	87	11	2
25–39	85	13	2
40–54.	85	13	2
55 év feletti	83	14	3
Oktatás (vége)			
15-	84	12	4
16–19	84	14	2
20 év felett	86	12	2
Még tanul	90	7	3
Nehézségek a számlák kifizetésében			
Legtöbbször	82	14	4

Időről időre	82	16	2
Szinte soha / Soha	86	12	2
Szubjektív urbanizáció			
Vidéki falu	82	15	3
Kis / közepes méretű város	85	13	2
Nagyváros	87	11	2
Az EU képe			
Pozitív	92	7	1
Semleges	83	14	3
Negatív	64	32	4

QB3.2 Kérjük, mondja meg, hogy milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal. Az EU-nak segítenie kell a nem uniós országokat környezetvédelmi normáik javításában (% - EU)

	„Egyetértek” összesen	„Nem ért egyet” összesen	Nem tudom
EU-27	80	17	3
Nem			
Ember	80	18	2
Nő	80	17	3
Életkor			
15–24 évesek	84	14	2
25–39	81	17	2
40–54.	80	18	2
55 év feletti	78	19	3
Oktatás (vége)			
15-	78	16	6
16–19	78	19	3
20 év felett	82	17	1
Még tanul	88	10	2
Nehézségek a számlák kifizetésében			
Legtöbbször	74	20	6
Időről időre	78	20	2
Szinte soha / Soha	82	16	2
Szubjektív urbanizáció			
Vidéki falu	77	20	3
Kis / közepes méretű város	79	19	2
Nagyváros	84	14	2
Az EU képe			
Pozitív	88	11	1
Semleges	78	19	3
Negatív	58	37	5

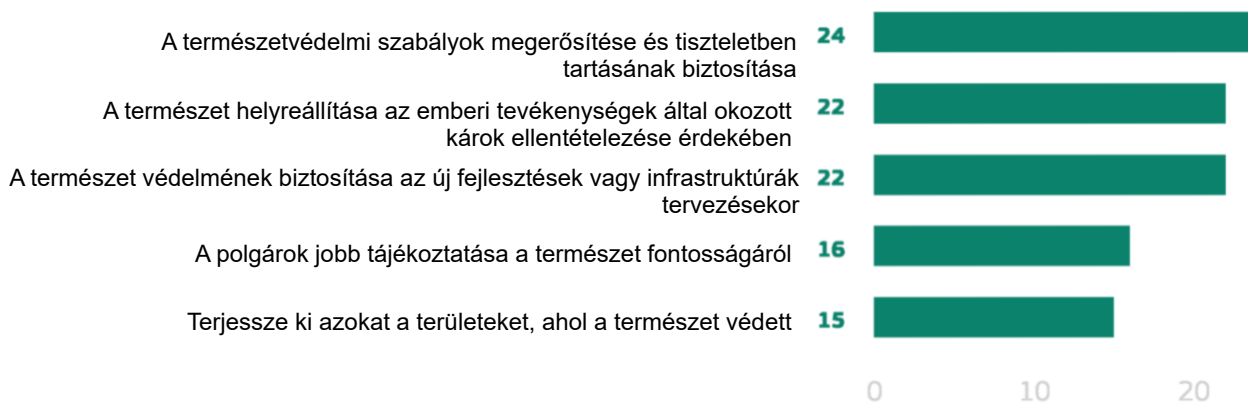

2. Az EU prioritásai a természet védelme terén

A természetvédelem terén az EU prioritásai közé tartozik a természet helyreállítása az emberi tevékenységek által okozott károk ellentételezése érdekében, valamint a természet védelmének biztosítása az új fejlesztések vagy infrastruktúrák tervezése során.

Arra a kérdésre, hogy az EU-nak milyen fő fellépést kellene előnyben részesítenie a természet védelme érdekében, a leginkább kiválasztott fellépés a természetvédelmi szabályok megerősítése és tiszteletben tartásának biztosítása volt (24%). Ezt nagyon szorosan követi a természet helyreállítása és a természet védelmének biztosítása az új fejlesztések vagy infrastruktúrák tervezésekor (mindkettő 22%). Kissé lemaradva jobban tájékoztatják a polgárokat a természet fontosságáról (16%), és bővítik azokat a területeket, ahol a természet védett (15%).

QB13a. Az alábbi intézkedések közül melyeket kellene az EU-nak prioritásként kezelnie a természet védelme érdekében? Először? (EU-27) (%)

Arra a kérdésre, hogy az EU-nak milyen intézkedéseket kellene előnyben részesítenie¹⁰ a természet védelme érdekében, két intézkedés osztotta az első helyet. 45 % említi „a természet helyreállítását az emberi tevékenységek által okozott károk kompenzálása érdekében”, és hasonló, 45 %-os arány javasolja a természet védelmének biztosítását az új fejlesztések vagy infrastruktúrák tervezésekor.

A válaszadók valamivel kisebb hányada véli úgy, hogy az EU-nak meg kell erősítenie a természetvédelmi szabályokat, és biztosítani kell azok tiszteletben tartását. 31%-uk azt szeretné, ha az EU „bővítené azokat a területeket, ahol a természet védett”, 30%-uk pedig azt, hogy „az EU jobban tájékoztassa a polgárokat a természet fontosságáról”.

A természet helyreállítása az emberi tevékenységek által okozott károk kompenzálása érdekében uniós szinten az első helyen áll, és 12 tagállamban – a legjelentősebben Németországban és Bulgáriában (mindegyik 55%) – az első vagy az első helyen áll. Ez a tétel a többi tagállamban a második vagy a harmadik helyen áll, kivéve Luxemburgot (39%), ahol a negyedik helyre került.

Kilenc tagállamban, köztük Svédországban (63%) és Máltán (60%) – ahol tíz válaszadóból legalább hat ezt prioritásként kezeli – a válaszadók uniós szinten első

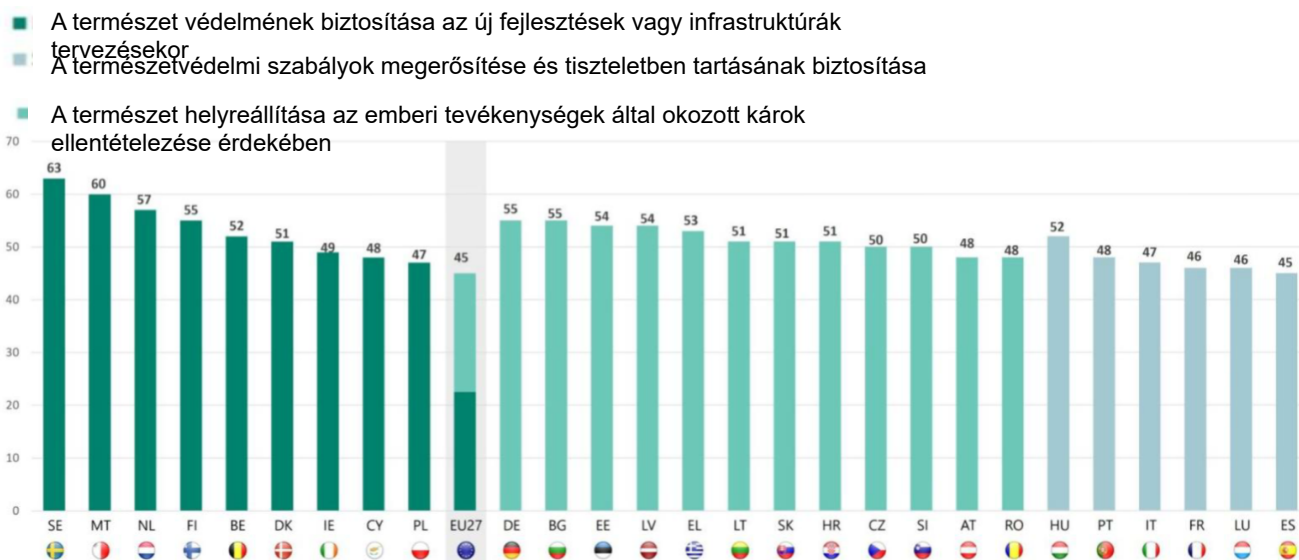
helyen állnak a természet védelmének biztosítása az új fejlesztések vagy infrastruktúrák tervezésekor. Ez a pozíció a fennmaradó 18 tagállamban a második vagy a harmadik helyen áll.

A természetvédelmi szabályok megerősítése és tiszteletben tartásának biztosítása uniós szinten a második helyen áll, de első helyen hat tagállamban, köztük a legjelentősebben Magyarországon (52%) és Portugáliában (48%). Az arányok Svédországban (55%), Hollandiában és Finnországban (51%) is magasak, ahol ez az állítás a második helyen áll. A természetvédelmi területek bővítése uniós szinten a harmadik helyen áll, Romániában a második (38%), Cipruson pedig a harmadik helyen (36%), megerősítve a természetvédelmi szabályokat és biztosítva azok tiszteletben tartását, Csehországban pedig (28%). Ez a tétel egyetlen más országban sem szerepel az első három között. A polgárok jobb tájékoztatása a természet fontosságáról Írországban (40%) és Romániában (38%) a második helyen áll, két másik kérdéssel együtt, nevezetesen „a természetvédelmi területek bővítése” és „a természetvédelmi szabályok megerősítése és tiszteletben tartásának biztosítása”. A skála másik végén Svédország áll, ahol a válaszadók kevesebb mint egyötöde említette ezt a tételt (18%).

QB13T. Az alábbi intézkedések közül melyeket kellene az EU-nak prioritásként kezelnie a természet védelme érdekében? Először? És aztán? (EU-27) (%)

QB13T. Az alábbi intézkedések közül melyeket kellene az EU-nak prioritásként kezelnie a természet védelme érdekében? Először? És aztán? (% - A leggyakrabban említett válasz országonként)

A szociodemográfiai adatok elemzése azt mutatja, hogy az eredmények általában konzisztensek a különböző társadalmi-demográfiai csoportok között, bár néhány tétel esetében kisebb különbségek vannak.

Azok, akik a leghosszabb ideig maradtak nappali tagozatos oktatásban, a legnagyobb valószínűséggel említik „a természetvédelmi szabályok megerősítését és tiszteletben tartásának biztosítását” (47%, szemben a 41–43%-kal) és „a természet védelmének biztosítását az új fejlesztések vagy infrastruktúrák tervezésekor” (49%, szemben a 41–43%-kal). Ugyanez a minta vonatkozik a vezetőkre (51%, illetve 49%), valamint azokra, akik pozitívan vélekednek az EU-ról (mindkettő 47%).

Ezzel szemben azok, akik negatív képet alkotnak az EU-ról, nagyobb valószínűséggel említik „a természet helyreállítását az emberi tevékenységek által okozott károk kompenzálása érdekében” (49% vs. 45%) és „bővítik azokat a területeket, ahol a természet védett” (34% 29%-32%).

QB13T. Az alábbi intézkedések közül melyeket kellene az EU-nak prioritásként kezelnie a természet védelme érdekében? Először? És aztán? (%)

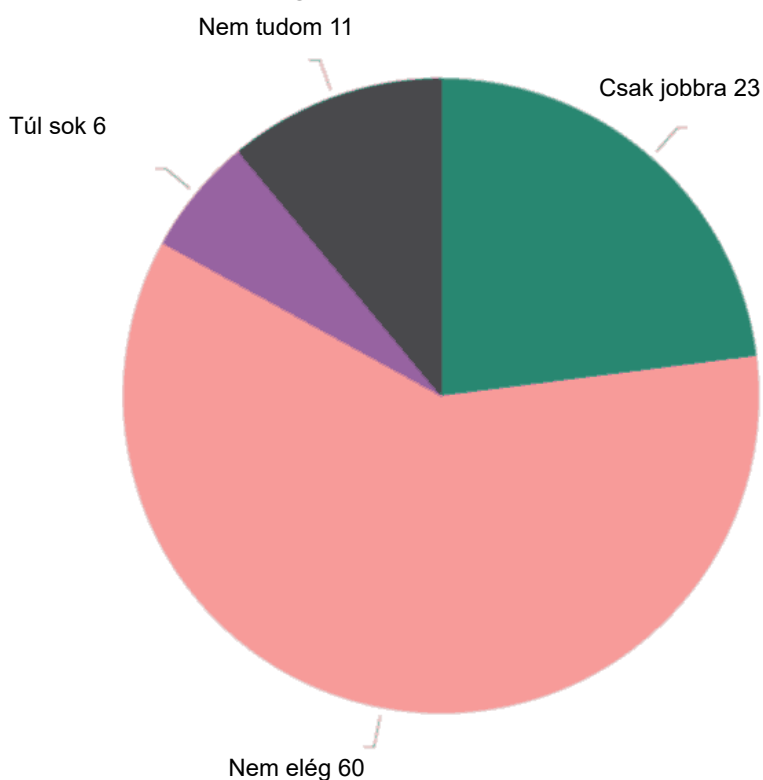
	A természet helyreállítása az emberi tevékenységek által okozott károk ellentételezése érdekében	A természet védelmének biztosítása az új fejlesztések vagy infrastruktúrák tervezésekor	A természetvédelmi szabályok megerősítése és tiszteletben tartásának biztosítása	Terjeszd ki azokat a területeket, ahol a természet védve van	Tájékoztassa jobban a polgárokat a természet importance
EU-27	45	45	44	31	30
Nem					
Ember	45	45	46	30	31
Nő	46	45	43	32	30
Életkor					
15–24 évesek	43	44	47	33	31
25–39	46	46	44	31	30
40–54.	46	45	45	31	30
55 év felettek	46	44	43	30	31
Oktatás (vége)					
15-	45	41	41	31	34
16–19	47	43	43	31	32
20 év felett	45	49	47	30	27
Még tanul	42	46	48	33	29
Társadalmi-szakmai kategória					
Önálló vállalkozó	43	45	44	32	32
Vezetők	43	49	51	28	28
Egyéb fehér gallérok	47	48	45	30	28
Fizikai munkások	49	43	44	31	30
Házi személyek	44	40	37	36	36
Munkanélküli	45	37	39	35	38
Nyugdíjas	45	44	43	30	31
Diákok	41	47	47	33	29
Nehézségek a számlák kifizetésében					
Legtöbbször	44	47	42	29	30
Időről időre	47	43	43	32	32
Szinte soha / Soha	45	46	45	30	30
Az EU képe					
Pozitív	45	47	47	29	30
Semleges	45	44	43	32	31
Negatív	49	41	37	34	30

3. A zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás

Tízből hat európai úgy véli, hogy a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás összege nem elegendő az országában.

Arra a kérdésre, hogy a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás „elég”, „igazságos” vagy „túl sok”-e,¹¹a válaszadók 60%-a úgy vélte, hogy a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás összege nem elegendő az országában. Alig több mint egyötödük (23%) mondja azt, hogy a közfinanszírozás helyes, 6% pedig azt, hogy túl sok. Érdemes megjegyezni, hogy a válaszadók több mint egytizede „nem tudom” választ adott, vagy nem adott választ erre a kérdésre.

QB5. Ön szerint a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás összege (ORSZÁGUNKBAN) ...? (EU-27) (%)

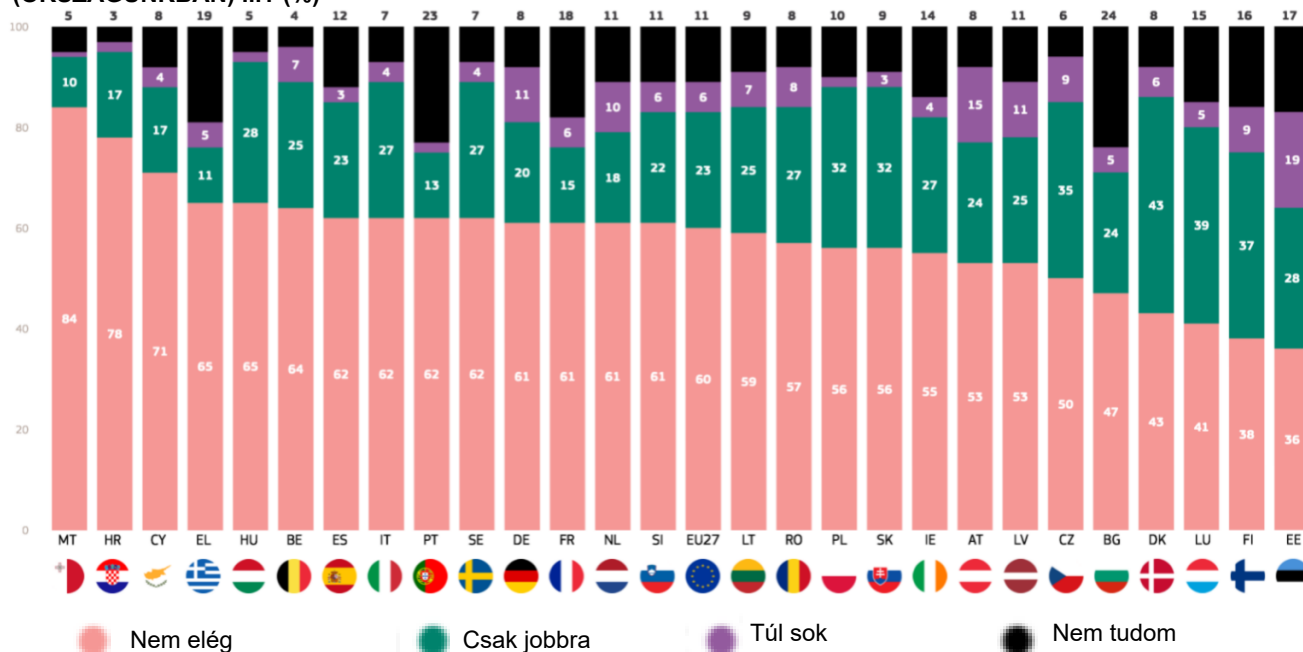

¹¹ QB5. Ön szerint a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás összege (ORSZÁGUNKBAN) ...?

26 tagállamban a válaszadók többsége úgy véli, hogy országukban a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás összege nem elegendő. Az arányok azonban tagállamonként igen eltérőek.

Azon válaszadók aránya, akik úgy érzik, hogy a finanszírozás nem elegendő, Máltán (84%), Horvátországban (74%) és Cipruson (71%) a legmagasabb, míg az ezzel a véleménnyel rendelkező válaszadók aránya Észtországban (36%) és Finnországban (38%) a legalacsonyabb. Dániában a közvélemény egyenletesen oszlik meg (43% „nem elég”, 43% „igazán helyes” és 6% „túl sok”).

QB5. Ön szerint a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás összege (ORSZÁGUNKBAN) ...? (%)

Azon válaszadók aránya, akik úgy vélik, hogy országukban a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás összege éppen megfelelő, a Dániában mért magas 43%-tól és Luxemburgban mért 39%-tól a Máltán (10%) és Görögországban (11%) mért körülbelül minden tizedik válaszadóig terjed, ahol az arányok a legalacsonyabbak. Hat tagállamban ez az arány meghaladja a harminc százalékot.

Viszonylag kevés válaszadó véli úgy, hogy az országukban a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás összege túl magas: e válaszadók aránya Észtországban (19%), Ausztriában (15%), Németországban és Lettországon (11%) volt a legmagasabb, ahol a válaszadók több mint egytizede érezte így.

Érdemes megjegyezni, hogy 14 tagállamban a válaszadók legalább egytizede azt állítja, hogy nem tud vagy nem ad választ. E válaszadók aránya Bulgáriában (24%) és Portugáliában (23%) a legmagasabb, ahol a válaszadók több mint egyötödét teszik ki.

A szociodemográfiai adatok elemzése azt mutatja, hogy az eredmények általában konzisztensek a különböző társadalmi-demográfiai csoportok között. Azok a válaszadók azonban, akik 20 éves korukig vagy azt követően is nappali tagozatos oktatásban vettek részt, nagyobb valószínűséggel vélik úgy, hogy országukban a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás túl alacsony (62%), mint azok, akik korábban fejezték be tanulmányaikat (53%–60%). Ugyanez a minta vonatkozik a vezetőkre (66%, szemben az 54–62%-kal) és azokra, akik pozitív képet alkotnak az EU-ról (62%), szemben azokkal, akik negatív képet mutatnak (55%).

kérdés: Ön szerint a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás összege (ORSZÁGUNKBAN) ...? (% - EU)

	Csak jobbra	Nem elég	Túl sok	Nem tudom
EU-27	23	60	6	11
Nem				
Ember	25	58	7	10
Nő	22	61	5	12
Életkor				
15–24 évesek	23	61	5	11
25–39	24	61	6	9
40–54.	25	61	7	7
55 év feletti	21	58	7	14
Oktatás (vége)				
15-	22	53	6	19
16–19	23	60	7	10
20 év felett	23	62	7	8
Még tanul	26	62	2	10
Társadalmi-szakmai kategória				
Önálló vállalkozó	24	59	8	9
Vezetők	23	66	5	6
Egyéb fehér gallérok	26	61	5	8
Fizikai munkások	24	59	7	10
Házi személyek	20	58	7	15
Munkanélküli	20	54	9	17
Nyugdíjas	21	58	6	15
Diákok	24	62	4	10
Nehézségek a számlák kifizetésében				
Legtöbbször	16	61	7	16
Időről időre	22	60	8	10
Szinte soha / Soha	25	59	5	11
Az EU képe				
Pozitív	26	62	3	9
Semleges	22	60	6	12
Negatív	16	55	16	13

4. Felelősség a szennyezés eltakarításáért

Tíz európaiból több mint kilenc úgy véli, hogy a vállalatoknak kell fizetniük a szennyezésük tisztításának költségeit.

Ami a szennyezés eltakarításának költségeit illeti,¹²a válaszadók 92%-a egyetért azzal az állítással, hogy a vállalatoknak kell fizetniük a szennyezés eltakarításának költségeit, köztük 59%, aki teljes mértékben egyetért ezzel, és 33%, aki hajlamos egyetérteni ezzel. 7%-uk nem ért egyet ezzel az állítással, 60%-uk hajlamos nem ért egyet, 1%-uk pedig egyáltalán nem ért egyet ezzel).

A válaszadók közel háromnegyede (74%) egyetért azzal az állítással, hogy a szennyezés eltakarításának költségeit a hatóságoknak kell viselniük, beleértve a válaszadók 30%-át, akik teljes mértékben egyetértenek, és 44%-át, akik hajlamosak egyetérteni. Ezzel szemben a válaszadók 23%-a nem ért egyet (16% általában nem ért egyet, 7% pedig egyáltalán nem ért egyet). A válaszadók 3%-a „nem tudja” vagy nem ad választ erre a kérdésre.

QB4. Kérjük, fejtse ki, hogy milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet a szennyezés eltakarításának költségeire (EU-27) vonatkozó alábbi állításokkal (%)

A vállalatoknak meg kell fizetniük a szennyezésük tisztításának költségeit

A hatóságoknak kell fizetniük a szennyezés eltakarításának költségeit

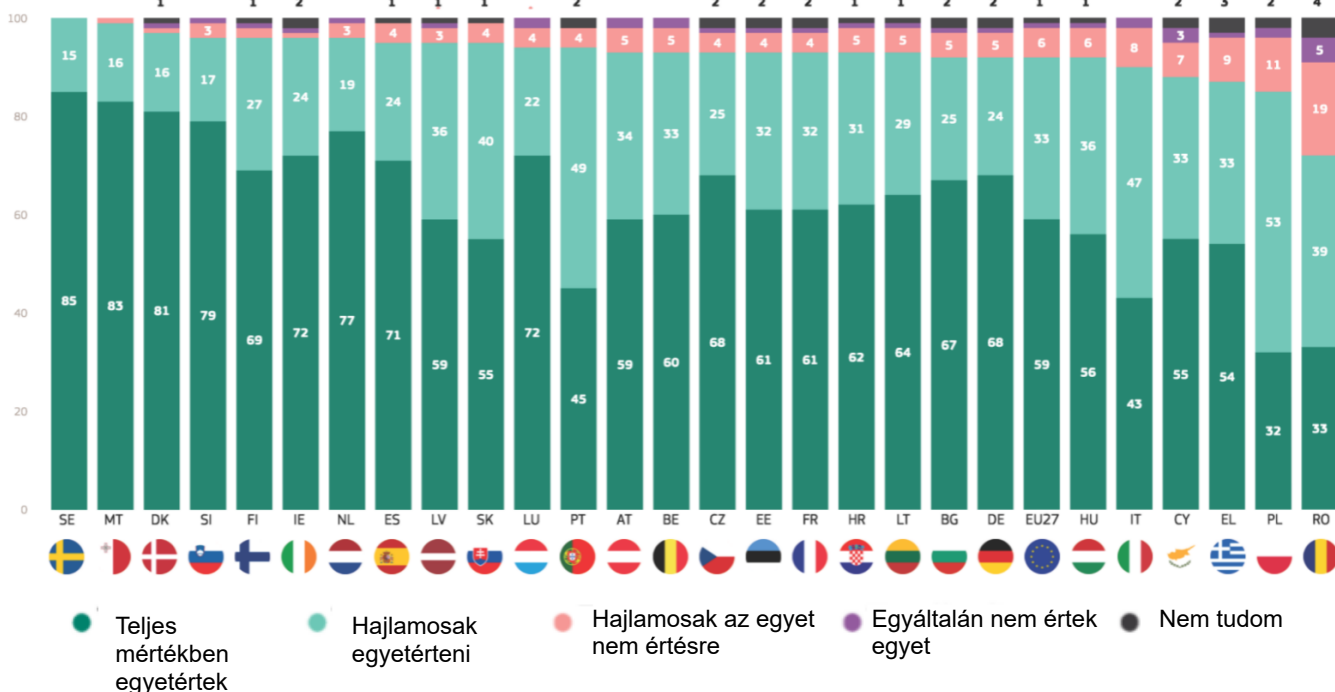

- Teljes mértékben egyetértek
- Hajlamosak egyetérteni
- Hajlamosak az egyet nem értésre
- Egyáltalán nem értek egyet
- Nem tudom

12 QB4. kérdés. Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal a szennyezés eltakarításának költségeivel kapcsolatban? 1. A szennyezés eltakarításának költségeit a hatóságoknak kell viselniük, 2. A vállalatoknak meg kell fizetniük a szennyezésük tisztításának költségeit

Mind a 27 tagállamban tíz válaszadóból több mint hét úgy véli, hogy a vállalatoknak kell fizetniük a szennyezésük tisztításának költségeit, az arányok a svédországi 100%-tól és a dániai 99%-tól a romániai 72%-ig, a lengyelországi 85%-ig, a görögországi 87%-ig és a ciprusi 88%-ig terjednek.

kérdés: Kérem, mondja meg, hogy milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet a szennyezés eltakarításának költségeire vonatkozó alábbi állításokkal – A vállalatoknak kell fizetniük a szennyezés eltakarításának költségeit (%)

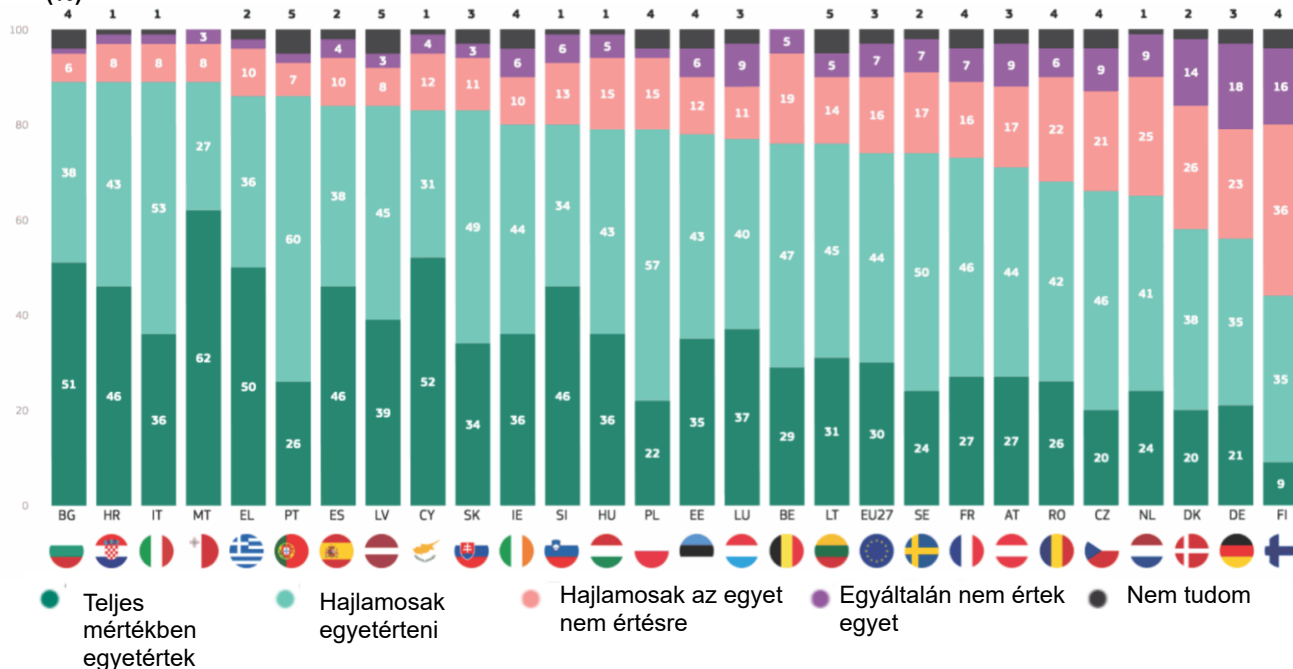
Nyolc tagállamban a válaszadók több mint 70%-a teljesen egyetért ezzel az elképzeléssel, leginkább Svédországban (85%), Máltán (83%) és Dániában (81%), míg ezzel szemben Lengyelországban csak 32%, Romániában pedig 33% ért teljesen egyet ezzel az elképzeléssel.

Azon válaszadók aránya, akik nem értenek egyet, Romániában a legmagasabb (24%). További négy tagállamban a válaszadók legalább egytizede nem ért egyet: Lengyelország (13%), Görögország, Ciprus és Olaszország (mindegyik 10%)

26 tagállamban a válaszadók többsége egyetért azzal az állítással, hogy a szennyezés eltakarításának költségeit a hatóságoknak kell viselniük. A tagállamok e csoportján belül az arányok jelentős eltéréseket mutatnak. Ezek a legmagasabbak Bulgáriában, Horvátországban, Olaszországban és Máltán (mind 89 %), a legalacsonyabbak pedig Németországban (56%) és Dániában (58%). Finnországban a válaszadók kisebbsége osztja ezt a véleményt: 44% egyetért, 52% nem ért egyet.

kérdés: Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet a szennyezés eltakarításával kapcsolatos alábbi állításokkal – A szennyezés eltakarításának költségeit a hatóságoknak kell megfizetniük (%)

Azon válaszadók aránya, akik teljes mértékben egyetértenek ezzel az állítással, különösen magas Máltán (62%) és Cipruson (52%), ahol a válaszadók több mint fele teljesen egyetért.

A válaszadók több mint egyharmada nem ért egyet a kijelentéssel. Finnországban a többség (52%) nem ért egyet, a németek 41%-a, a dánok 40%-a és a hollandok 34%-a nem ért egyet.

A szociodemográfiai adatok elemzése a következőket mutatja:

A fiatalabb válaszadók a többi korcsoporthoz (70%–76 %) képest nagyobb valószínűséggel vélik úgy, hogy a hatóságoknak kell fizetniük a szennyezés eltakarításának költségeit (80%). A diákok (78%) és a háztartásbeliek (76%) szintén nagyobb valószínűséggel mondják ezt, mint más foglalkozási csoportok. Ugyanez a minta vonatkozik a nagyvárosokban élőkre (78%), különösen a vidéki falvakban élőkhez (71%) képest. Végül azok, akik pozitívan vélekednek az EU-ról (77%), szintén egyetértenek ezzel az állítással, mint azok, akik negatívan (67%).

A válaszadási minták még következetesebbek, ha a vállalatok felelősségéről van szó. A legnagyobb különbségek azok között a válaszadók között vannak, akik pozitív képet alkotnak az EU-ról, és azok között, akik nem. Az első válaszadók 95%-a úgy véli, hogy a vállalatoknak kell fizetniük szennyezésük felszámolásának költségeit, míg a negatív képet mutató válaszadóknak csak 87%-a teszi ezt meg.

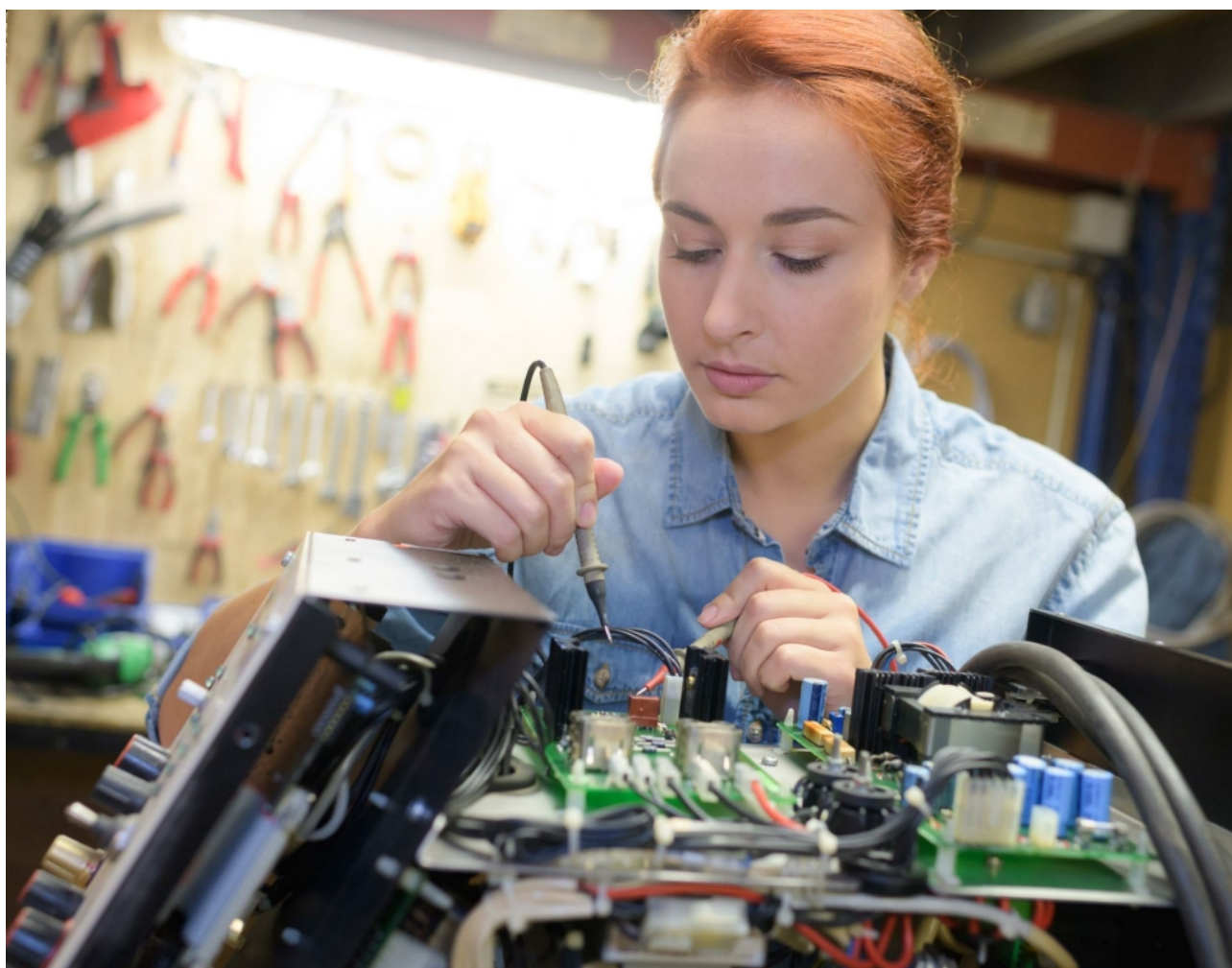
QB4.1 Kérem, mondja meg, hogy milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal a szennyezés eltakarításának költségeivel kapcsolatban A hatóságoknak kell fizetniük a szennyezés eltakarításának költségeit (% - EU)

	„Egyetértek” összesen	„Nem ért egyet” összesen	Nem tudom
EU-27	74	23	3
Nem			
Ember	71	26	3
Nő	76	21	3
Életkor			
15–24 évesek	80	17	3
25–39	76	22	2
40–54.	74	24	2
55 év feletti	70	26	4
Oktatás (vége)			
15-	73	22	5
16–19	76	21	3
20 év felett	70	28	2
Még tanul	79	18	3
Társadalmi-szakmai kategória			
Önálló vállalkozó	76	22	2
Vezetők	71	27	2
Egyéb fehér gallérok	77	21	2
Fizikai munkások	74	24	2
Házi személyek	76	19	5
Munkanélküli	76	20	4
Nyugdíjas	71	25	4
Diákok	78	19	3
Nehézségek a számlák kifizetésében			
Legtöbbször	71	26	3
Időről időre	74	24	2
Szinte soha/Soha	78	19	3
Az EU képe			

Pozitív	77	21	2
Semleges	74	23	3
Negatív	67	30	3

QB4.2 Kérjük, mondja meg, hogy milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal a szennyezés eltakarításának költségeivel kapcsolatban A vállalatoknak meg kell fizetniük a szennyezés eltakarításának költségeit (% - EU)

	„Egyetértek” összesen	„Nem ért egyet” összesen	Nem tudom
EU-27	92	7	1
Nem			
Ember	92	7	1
Nő	91	7	2
Életkor			
15–24 évesek	91	8	1
25–39	90	9	1
40–54.	91	8	1
55 év feletti	92	6	2
Oktatás (vége)			
15-	89	8	3
16–19	91	8	1
20 év felett	92	7	1
Még tanul	94	5	1
Társadalmi-szakmai kategória			
Önálló vállalkozó	90	9	1
Vezetők	93	6	1
Egyéb fehér gallérok	92	7	1
Fizikai munkások	90	9	1
Házi személyek	90	8	2
Munkanélküli	90	8	2
Nyugdíjas	92	6	2
Diákok	92	7	1
Nehézségek a számlák kifizetésében			
Legtöbbször	90	8	2
Időről időre	92	7	1
Szinte soha / Soha	92	6	2
Az EU képe			
Pozitív	95	5	0
Semleges	89	9	2
Negatív	87	11	2

III. Zöld és körforgásos gazdaság

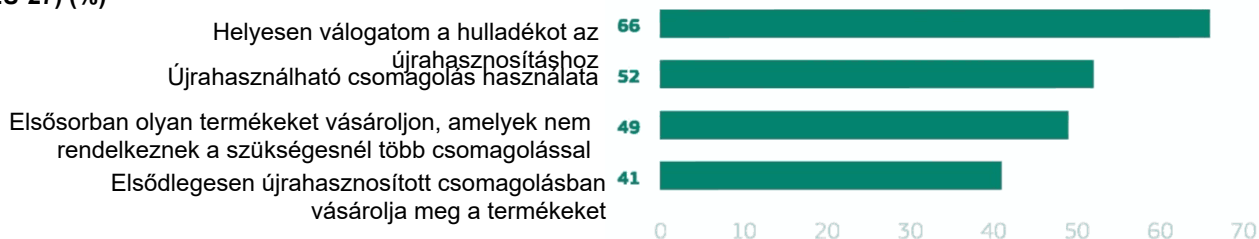
A harmadik fejezet a polgárok hulladékcsökkentésre irányuló erőfeszítéseire, a legproblémásabb hulladéktípusokról alkotott képükre, valamint arra összpontosít, hogy hajlandóak-e többet fizetni a fenntartható termékekért.

1. Polgárok fellépése a hulladék csökkentése érdekében

Az európaiak több mint fele megfontolná a hulladék megfelelő válogatását vagy az újrahasználatos csomagolás használatát a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében.

Arra a kérdésre, hogy a válaszadók személyesen mit tennének a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében,¹³a legtöbben azt válaszolják, hogy helyesen válogatnák szét hulladékaikat újrafeldolgozás céljából. Ezt követi az újrahasználatos csomagolás használata, és elsősorban olyan termékek vásárlása, amelyek nem rendelkeznek a szükségesnél több csomagolással. Utóbbi elsősorban újrahasznosított csomagolásban vásárol termékeket.

QB6. Ön szerint az alábbiak közül melyiket kellene megtennie a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében? Kérjük, válassza ki az Önre vonatkozó összes lehetőséget. (TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES) (EU-27) (%)

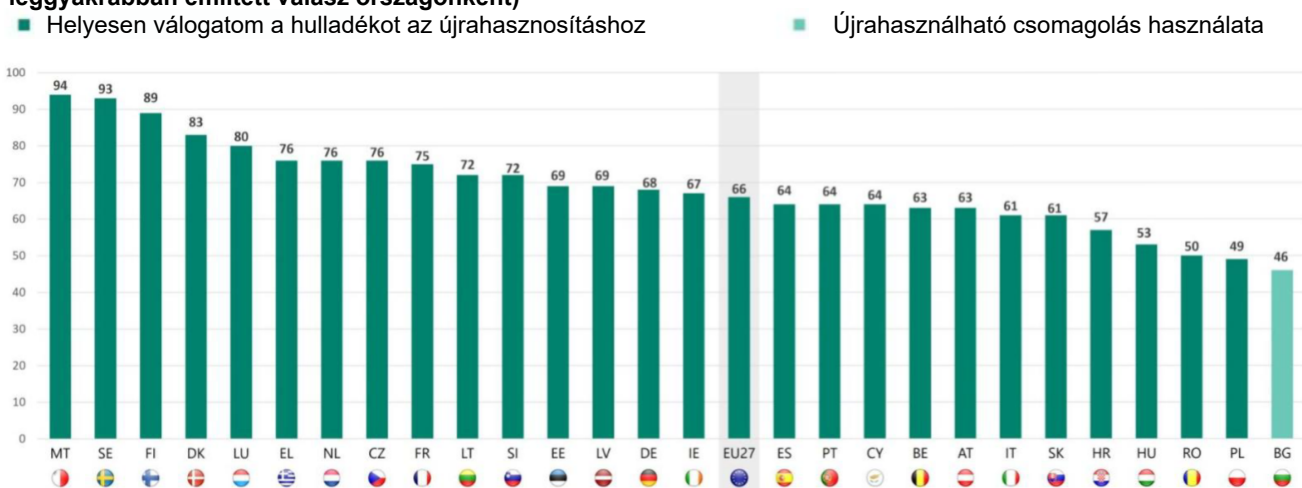

¹³ QB6. Ön szerint az alábbiak közül melyiket kellene megtennie a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében?

26 tagállamban a „Hulladék helyes válogatása” a leggyakrabban kiválasztott intézkedés. Leginkább Máltán (94%) és Svédországban (93%) választották ki, ahol tizből több mint kilenc válaszadó nyilatkozott úgy, hogy megfontolná a hulladék megfelelő válogatását. Az arányok Bulgáriában a legalacsonyabbak (40%), ahol ez az intézkedés a második helyen áll.

Az „újrahasználható csomagolás használata” uniós szinten a második helyen áll, Bulgáriában pedig az első helyen (46%). Az összes többi tagállamban ez a tétel a második vagy a harmadik helyet foglalja el. Az arányok különösen magasak Svédországban (82%) és Máltán (74%).

QB6. Ön szerint az alábbiak közül melyiket kellene megtennie a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében? Kérjük, válassza ki az Önre vonatkozó összes lehetőséget. (TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES) (% - A leggyakrabban említett válasz országonként)

„elsősorban olyan termékeket vásárolnak, amelyek csomagolása nem haladja meg a szükséges mértéket” 23 tagállamban a második vagy a harmadik helyen áll, köztük Svédországban (81%), ahol a legmagasabb az említés. Cipruson (28%), Portugáliában (29%), Máltán (33%) és Litvániában (34%) ez a tétel nem szerepel az első három között.

Olaszországban a második helyen áll az „elsősorban újrafeldolgozott csomagolásban történő termékvásárlás” (40%), és hat tagállamban – köztük Görögországban (53%) – ez a harmadik leggyakrabban kiválasztott intézkedés. Érdemes megjegyezni, hogy Svédországban (71%) a legmagasabb azoknak a válaszadóknak az aránya, akik megemlítik ezt a kérdést, bár ez a kérdés nem szerepel az ország első három helyezettje között.

A szociodemográfiai adatok elemzése azt mutatja, hogy a válaszminták nagyrészt konzisztensek a különböző szociodemográfiai csoportok között.

Néhány kisebb különbség látható azok számára, akik 20 éves korukig vagy annál tovább maradtak nappali tagozatos oktatásban.

Ez a csoport szisztematikusan nagyobb valószínűséggel említi meg az összeset a hulladék mennyiségének csökkentésére irányuló egyedi intézkedések esetében. Ugyanez a minta vonatkozik a vezetőkre, és kisebb mértékben az önálló vállalkozókra és a diákokra is. A vezetők 55%-a például azt állítja, hogy „elsősorban olyan termékeket vásárol, amelyek csomagolása nem haladja meg a szükséges mértéket”, szemben a háztartásbeliek 43%-ával.

A nagyvárosokban élő válaszadók nagyobb valószínűséggel említik mind a négy intézkedést, mint a vidéki területeken élők. Például a városi területeken élők 57%-a említi az „újrahasználható csomagolást”, szemben a vidéki területeken élők 49%-ával.

QB6 Ön szerint az alábbiak közül melyiket kellene megtennie a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében? Kérjük, válassza ki az Önre vonatkozó összes lehetőséget. (TÖBB VÁLASZ LEHETSÉGES) (% - EU)

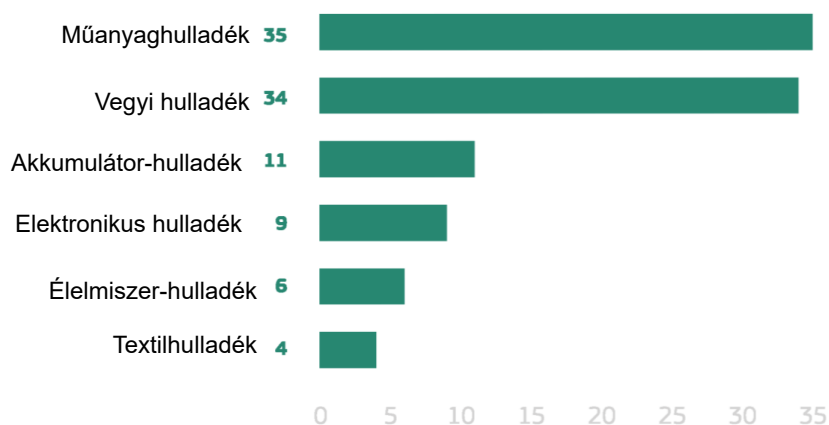
	Helyesen válogatom a hulladékot	Újrahasználható csomagolás használata	Elsősorban olyan termékeket vásároljon, amelyek nem rendelkeznek a szükségesnél több csomagolással	Elsődlegesen újrahasznosított csomagolásban vásárolja meg a termékeket
EU-27	66	52	49	41
Oktatás (vége)				
15-	64	45	41	35
16–19	64	47	47	39
20 év felett	69	58	56	45
Még tanul	65	59	49	49
Társadalmi-szakmai kategória				
Önálló vállalkozó	64	52	52	44
Vezetők	67	55	55	47
Egyéb fehér gallérok	65	54	51	43
Fizikai munkások	64	49	47	38
Házi személyek	64	41	43	35
Munkanélküli	67	50	49	35
Nyugdíjas	68	50	49	40
Diákok	65	58	48	47
Szubjektív urbanizáció				
Vidéki falu	63	49	47	38
Kis / közepes méretű város	67	50	47	40
Nagyváros	67	57	54	46

2. A legproblémásabb hulladéktípusok

Az európaiak úgy vélik, hogy a műanyag hulladék és a vegyi hulladék a legproblémásabb hulladéktípus az országukban.

Arra a kérdésre, hogy melyik hulladéktípust ítélték a legproblémásabbnak, az uniós válaszadók a leggyakrabban a műanyag- és a vegyi hulladékot választották ki (35%, illetve 34%). Más hulladéktípusok messze lemaradnak: az akkumulátorok hulladéka következik (11 %), ezt követi az elektronikus hulladék (9 %), az élelmiszer-hulladék (6 %) és a textilhulladék (4 %).

kérdés: Véleménye szerint az alábbi hulladéktípusok közül melyek a legproblémásabbak (AZ ORSZÁGUNKBAN)? Először is? (EU-27) (%)

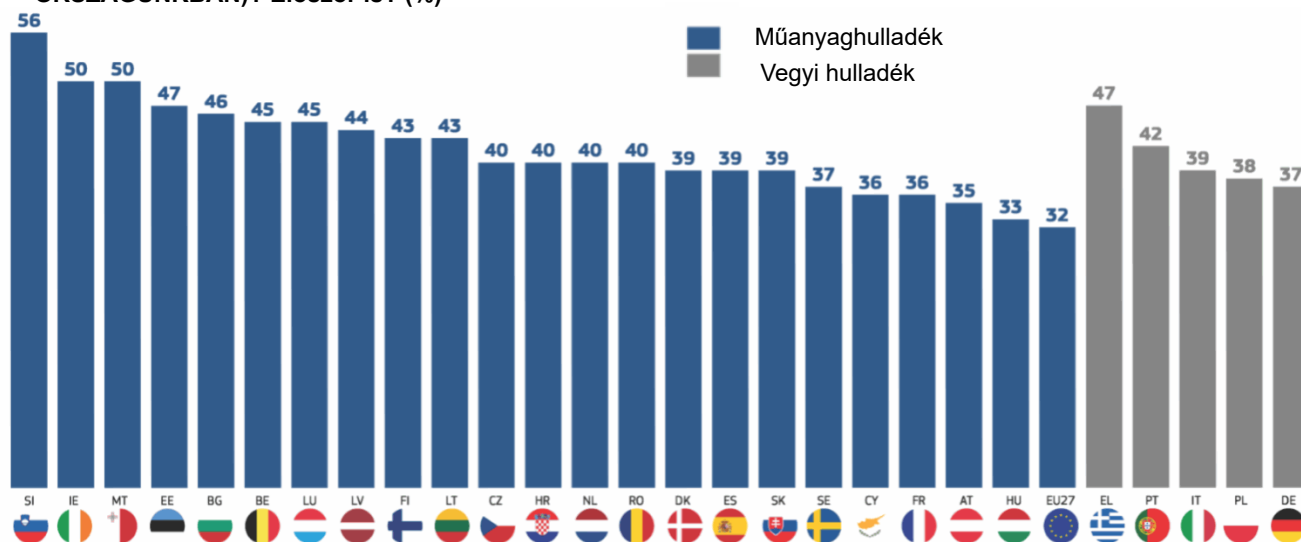

22 tagállamban a műanyag hulladékot tekintik országukban a legproblémásabb hulladéktípusnak. Ez különösen igaz Szlovéniára (56%), Írországra (50%) és Máltára (50%).

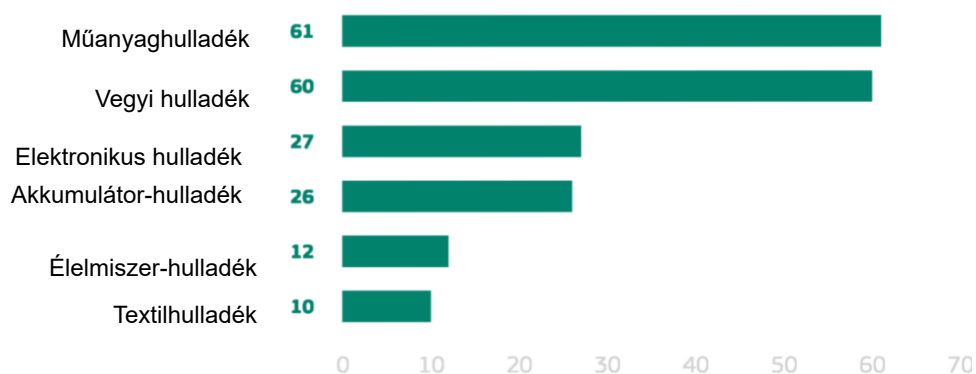
A másik 5 tagállam helyett a vegyi hulladékot tekintették a legproblematikusabbnak. Ez különösen igaz a görögországi (47%), portugáliai (42%) és olaszországi (37%) fenyőkre.

QB7a. Véleménye szerint az alábbi hulladéktípusok közül melyek a legproblémásabbak (AZ ORSZÁGUNKBAN)? Először is? (%)

Az országok legproblémásabb hulladéktípusainak értékelésekor, amikor a válaszadókat arra kérik, hogy jelöljenek meg két hulladéktípust,¹⁴ az európaiak 61%-a a műanyag hulladékot tekinti a legproblémásabbnak vagy a második legproblémásabbnak. Ezt szorosan követi a vegyi hulladék (60%). E kettő mögött messze elmarad az elektronikus hulladék, amelyet a válaszadók 27%-a választott ki, ezt követi az akkumulátorhulladék (26%). Az élelmiszer-hulladékot (12%) és a textilhulladékot (10%) a válaszadók mintegy egytizede említi.

QB7T. Véleménye szerint az alábbi hulladéktípusok közül melyek azok, legproblemátikusabb (ORSZÁGUNKBAN)? Először is? És aztán? (EU-27) (%)

¹⁴ QB7. kérdés. Véleménye szerint az alábbi hulladéktípusok közül melyik a legproblémásabb (AZ ORSZÁGUNKBAN)? Először is? És aztán?

Unió szinten a műanyag hulladék az első helyen áll, és 20 tagállamban a leggyakrabban említett tétel, különösen Szlovéniában (75%), Írországból (74%) és Belgiumban (71%), ahol tíz válaszadóból több mint hét választotta ki. Svédországban (59%) az első helyen áll a vegyi hulladékkal. A fennmaradó hét tagállamban a műanyag hulladék a második helyen áll.

A vegyi hulladék uniós szinten a második helyen áll, de nyolc tagállamban az első helyen áll, különösen Görögországban (73%), ahol az arányok a legmagasabbak. 18 tagállamban a második helyen áll, közülük a legmagasabb Spanyolországban (64%). Az egyik tagállamban, Írországból a harmadik helyen áll, ahol alig egyharmaduk (32%) véli úgy, hogy ez a legfontosabb hulladéktípus az országban.

Az elektronikus hulladék uniós szinten a harmadik, míg Svédországban a második helyen áll (31%). 15 tagállamban az elektronikus hulladék a harmadik leggyakrabban említett hulladéktípus. A fennmaradó 11 tagállamban nem szerepel az első három között.

Az akkumulátor hulladék kilenc tagállamban a harmadik leggyakrabban említett hulladéktípus, köztük Cipruson (51%), ahol ez az arány a legmagasabb. A fennmaradó 18 tagállamban nem szerepel az első három között. A skála másik végén a válaszadók csak 12%-a említi az ilyen típusú hulladékot Írországból.

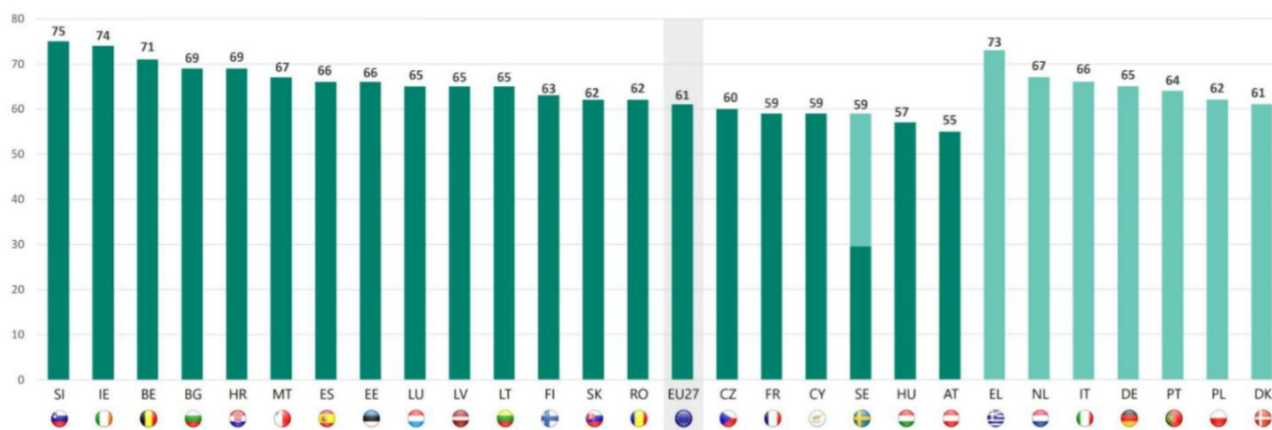
Az élelmiszer-pazarlás a második helyen áll Írországból (38%), ahol az arányok a legmagasabbak, és a harmadik helyen áll Romániában (31%) és Bulgáriában (22%). A fennmaradó 24 tagállamban nem szerepel az első három között. Hat tagállamban a válaszadók kevesebb mint egytizede említi az élelmiszer-pazarlást, a legalacsonyabb arányban (6%) Görögországban.

A textil hulladék egyik tagállamban sem szerepel az első három között. Az arány Finnországban a legmagasabb (21%), ahol a válaszadók több mint egyötöde az ilyen típusú hulladékot tartja a legproblémásabbnak az országában. A válaszadók aránya Görögországban (3%), Cipruson (4%), Németországban (4%) és Magyarországon (5%) a legalacsonyabb.

QB7T. Véleménye szerint az alábbi hulladéktípusok közül melyek a legproblémásabbak (AZ ORSZÁGUNKBAN)? Először is? És aztán? (% - A leggyakrabban említett válasz országoként)

■ Műanyag hulladék

■ Vegyi hulladék

A szociodemográfiai adatok elemzése nem mutat jelentős különbségeket nemek szerint. Az 55 év feletti válaszadók azonban nagyobb valószínűséggel említik a „vegyi hulladékot” (63%), mint más korcsoportok (56%–59%). Így azok is, akik a legkorábban hagyták el a nappali tagozatos oktatást (64% vs. 59-61%). A nyugdíjasok (63%) és az önálló vállalkozók (63%) szintén nagyobb valószínűséggel említik a vegyi hulladékot, mint más foglalkozási kategóriák.

A vidéki területeken élők nagyobb valószínűséggel említik az „akkumulátorhulladékot” és a „kémiai hulladékot”, mint a nagyvárosokban élők (28%, illetve 62%, szemben a 22%-kal, illetve az 59%-kal).

**QB7T Véleménye szerint az alábbi hulladéktípusok közül melyek a legproblémásabbak (AZ ORSZÁGUNKBAN)?
Először is? És aztán?**

	Műanyag hulladé k	Vegy i hulladék	Elektronikus hulladék	Akkumulátor- hulladék	Élelmiszer- hulladék	Textilhulladék
EU-27	61	60	27	26	12	10
Életkor						
15–24 évesek	63	56	28	24	15	10
25–39	59	59	27	26	14	11
40–54.	61	59	27	27	12	10
55 év feletti	62	63	26	26	10	8
Oktatás (vége)						
15-	60	64	24	29	11	6
16–19	62	61	25	27	12	9
20 év felett	61	59	29	25	12	11
Még tanul	61	58	30	24	13	11
Társadalmi-szakmai kategória						
Önálló vállalkozó	62	63	24	25	11	11
Vezetők	60	59	29	26	12	11
Egyéb fehér gallérok	60	59	27	27	13	11
Fizikai munkások	60	60	26	28	14	9
Házi személyek	63	63	24	26	10	9
Munkanélküli	63	54	26	28	12	10
Nyugdíjas	63	63	26	25	10	8
Diákok	61	56	30	24	14	11
Szubjektív urbanizáció						
Vidéki falu	61	62	26	28	11	9
Kis / közepes méretű város	61	60	27	28	11	10
Nagyváros	63	59	29	22	14	10

3. Hajlandóság arra, hogy többet fizessünk a fenntartható termékekért

Tíz válaszadóból csaknem hat hajlandó többet fizetni a fenntartható termékekért.

Arra a kérdésre, hogy az európaiak hajlandóak-e többet fizetni a könnyebben javítható, újrafeldolgozható és/vagy környezeti szempontból fenntartható módon előállított termékekért,¹⁵tíz válaszadóból csaknem hat válaszolt „igen”-nel (59%). Tíz válaszadóból csaknem négy nemmel (38%), 3% pedig nemmel válaszolt.

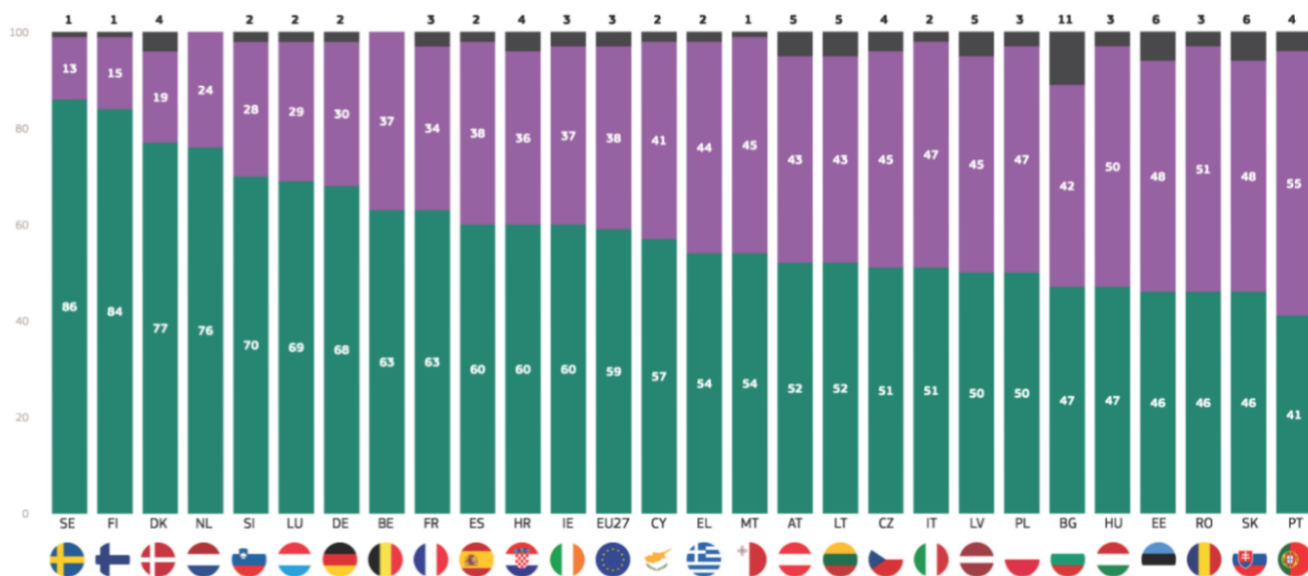
22 tagállamban a válaszadók többsége elfogadná, hogy többet fizessenek a könnyebben javítható, újrafeldolgozható és/vagy környezeti szempontból fenntartható módon előállított termékekért, amikor például bútort, textíliákat vagy elektronikus eszközöket vásárolnak. A tagállamok e csoportján belül azonban az arányok jelentős eltéréseket mutatnak, a svédországi 86%-tól és a finnországi 84%-tól a bulgáriai 47%-ig.

Ezzel szemben öt tagállamban több válaszadó nem lenne hajlandó többet fizetni, mint amennyit hajlandó lenne többet fizetni – ez a többség Portugáliában (55% Romániában (51%) és Magyarországon érhető el.

QB8. Ha például bútort, textíliákat vagy elektronikus eszközöket vásárol, hajlandó lenne-e többet fizetni a könnyebben javítható, újrafeldolgozható és/vagy környezeti szempontból fenntartható módon előállított termékekért? (EU-27) (%)

QB8. Ha például bútort, textíliákat vagy elektronikus eszközöket vásárol, hajlandó lenne-e többet fizetni a könnyebben javítható, újrafeldolgozható és/vagy környezeti szempontból fenntartható módon előállított termékekért? (%)

15 QB8. fejezet. Ha például bútort, elektronikus eszközöket vásárol, hajlandó lenne-e többet fizetni a könnyebben javítható, újrafeldolgozható és környezeti szempontból fenntartható módon előállított termékekért?

Az Eurobarométer 550. sz. tematikus felmérése: Környezetvédelem

A szociodemográfiai adatok elemzése csak nagyon kis különbségeket mutat a nemek és az életkor szerint. Azok azonban, akik a leghosszabb ideig maradtak nappali tagozatos oktatásban, nagyobb valószínűséggel fizetnek többet a fenntartható termékekért (69%), mint azok, akik 15 évesen vagy korábban hagyták abba a nappali tagozatos oktatást (47%). Ugyanez a minta vonatkozik a vezetőkre (67%), különösen a háztartásbeliekhez (47%) és a munkanélküliekhez (49%) képest.

Azok, akiknek szinte soha vagy soha nem okoz nehézséget a számlák kifizetése (65%), szintén nagyobb valószínűséggel mondják ezt, mint azok, akiknek az idő nagy részében ilyen nehézségeik vannak (41%). Jelentős különbségek figyelhetők meg a válaszadási mintákban azok esetében is, akik a társadalom felsőbb osztályának tekintik magukat (79%), ahol tíz válaszadóból csaknem nyolc 50-et mond, szemben azokkal, akik munkásosztálynak tekintik magukat (50%).

QB8 Amikor olyan termékeket vásárol, mint a bútorok, textiliák vagy elektronikus eszközök, hajlandó lenne-e többet fizetni olyan termékekért, amelyek könnyebben javíthatók, újrahasznosíthatók és/vagy környezetvédelmi szempontból fenntartható módon állíthatók elő? (% - EU)

	Igen	Nem	Nem tudom
EU-27	59	38	3
Nem			
Ember	59	38	3
Nő	60	38	2
Életkor			
15–24 évesek	61	37	2
25–39	60	37	3
40–54.	59	39	2
55 év feletti	59	38	3
Oktatás (vége)			
15-	47	50	3
16–19	55	42	3
20 év felett	69	29	2
Még tanul	66	31	3
Társadalmi-szakmai kategória			
Önálló vállalkozó	61	37	2
Vezetők	67	31	2
Egyéb fehér gallérok	61	36	3
Fizikai munkások	55	42	3
Házi személyek	47	51	2
Munkanélküli	49	47	4
Nyugdíjas	60	37	3
Diákok	64	33	3
Nehézségek a számlák kifizetésében			
Legtöbbször	41	56	3
Időről időre	51	46	3
Szinte soha / Soha	65	33	2
Fontolja meg, hogy tartozik-e			
A munkásosztály	50	46	4
Az alsó középosztály	58	39	3
A középosztály	62	36	2
A felső középosztály	73	26	1
A felső osztály	79	21	0

IV. Veszélyes vegyi anyagok

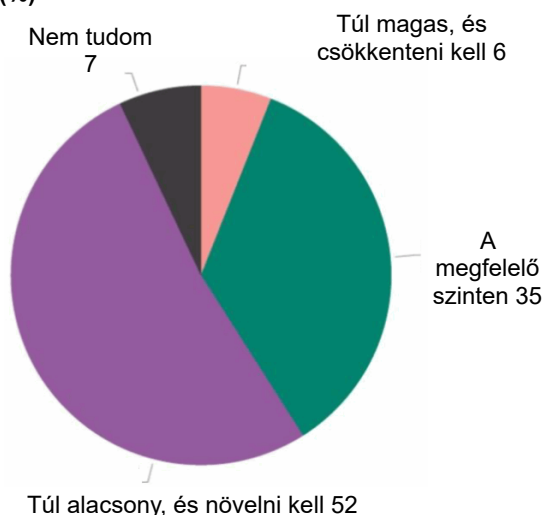
A negyedik fejezet az Európai Unió által a környezet és az emberi egészség veszélyes vegyi anyagokkal szembeni védelme érdekében tett erőfeszítések megítélésére összpontosít. Ezt követően a környezettel, az egészséggel és a vásárlási döntésekkel kapcsolatos veszélyes vegyi anyagok körüli aggodalmakba ás. Végezetül beszámol a PFA-k saját bevallás szerinti ismeretéről, valamint a környezettel és az emberi egészséggel kapcsolatos kapcsolódó aggályokról.

1. Az EU környezetvédelme a veszélyes vegyi anyagokkal szemben

Az európaiak több mint fele úgy véli, hogy az emberi egészség és a környezet veszélyes vegyi anyagokkal szembeni védelmének tényleges szintje túl alacsony, és azt növelni kell.

Az európaiak többsége (52%) úgy véli, hogy az EU-ban a környezetre és az emberi egészségre veszélyes vegyi anyagokkal szembeni védelem jelenlegi szintje túl alacsony, és azt növelni kell.¹⁶ Több mint egyharmaduk (35%) úgy véli, hogy a védelem jelenlegi szintje megfelelő, 6%-uk pedig úgy véli, hogy ez túl magas, és csökkenteni kellene. Figyelemre méltó, hogy a „nem tudom” választ adó válaszadók aránya meghaladja azon válaszadók arányát, akik a védelem szintjét túl magasnak tartják.

QB9. Az emberi egészség és a környezet veszélyes vegyi anyagokkal szembeni védelme érdekében Ön szerint a védelem jelenlegi szintje az EU-ban... (EU-27) (%)

¹⁶ QB9. értékelés. Ön szerint az emberi egészség és a környezet veszélyes vegyi anyagokkal szembeni védelme érdekében a védelem jelenlegi szintje az EU-ban...?

21 tagállamban a többség úgy véli, hogy az EU-ban az emberi egészség és a környezet veszélyes vegyi anyagokkal szembeni jelenlegi védelme túl alacsony, és azt növelni kell.

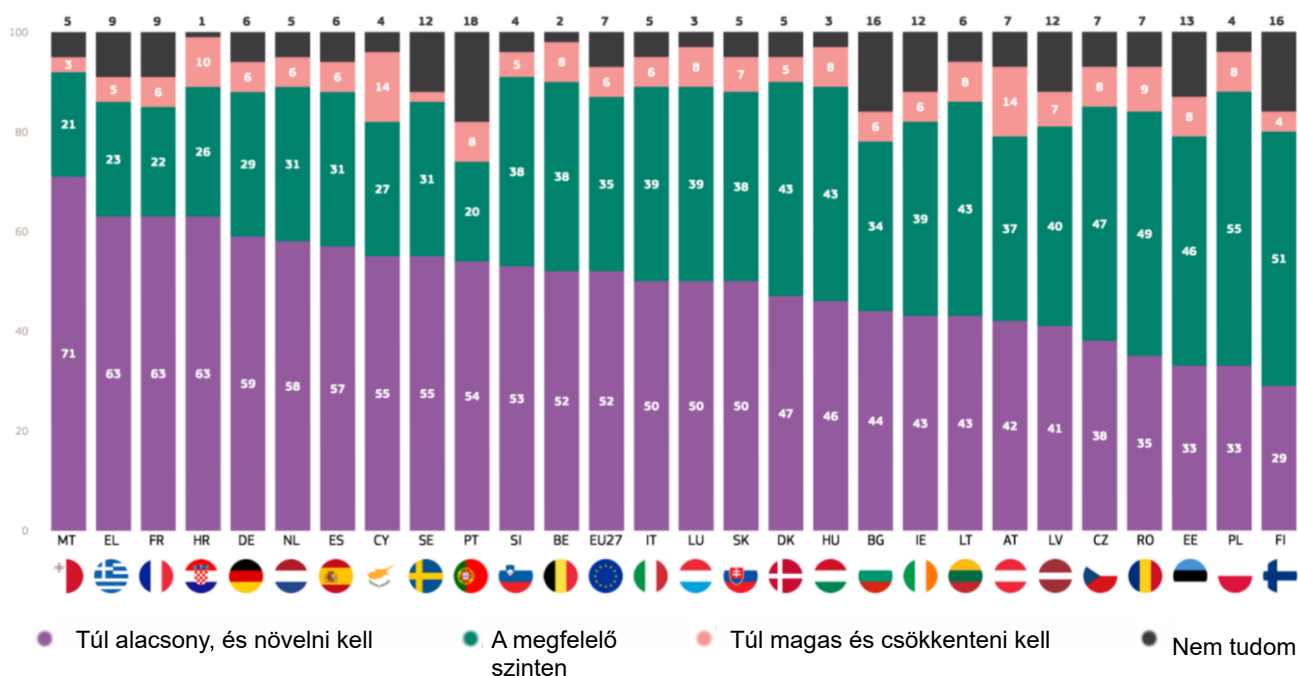
E csoporton belül azonban igen eltérőek az arányok: Máltán 71 %, Görögországban 63 %, Lettországon 41 % (szemben a megfelelő szinten mért 40 %-kal) és Ausztriában 42 % (szemben a megfelelő szinten mért 37 %-kal).

Két tagállamban, Lengyelországban (55%) és Finnországban (51%) a válaszadók többsége

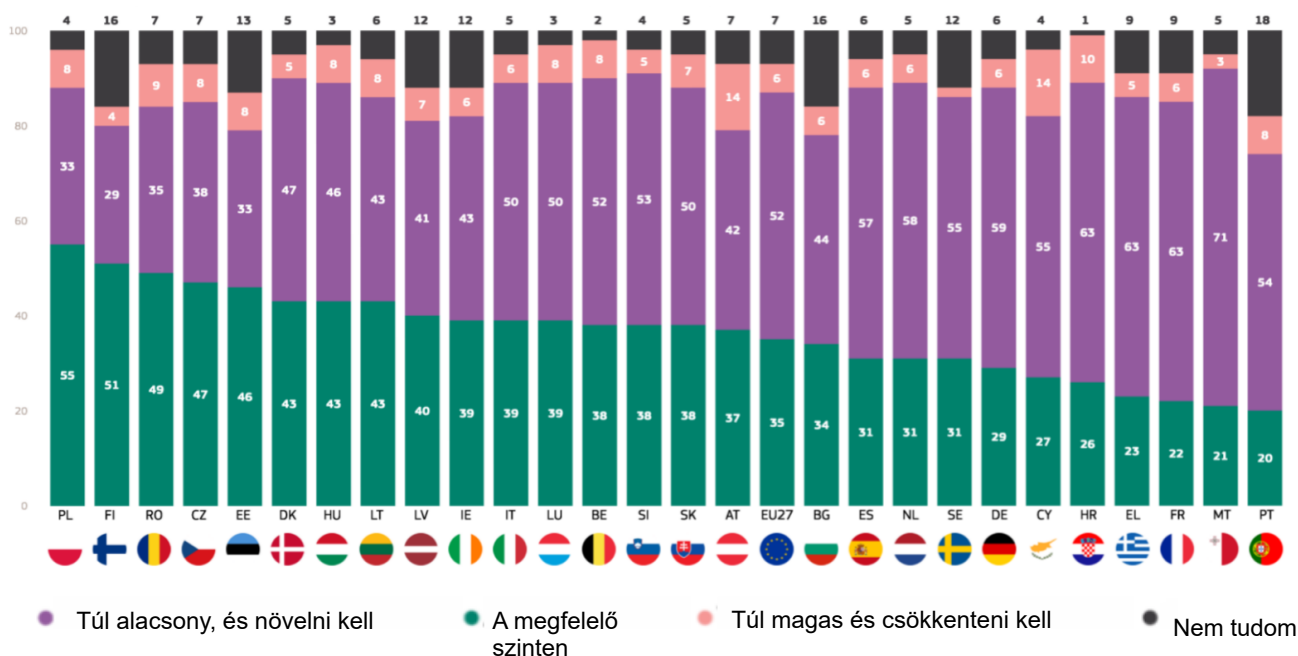
megfelelőnek tartja a védelem jelenlegi szintjét. További három tagállamban, nevezetesen Romániában (49%), Csehországban (47%) és Észtországban (46%) több válaszadó gondolja úgy, hogy ez inkább helyes, mint túl alacsony, de egyik sem éri el a többséget.

Litvániában a vélemények egyenlően oszlanak meg: 43 % „a megfelelő szinten”, szemben a 43 %-kal, amely „túl alacsony, és növelni kell”.

QB9. Ön szerint az emberi egészség és a környezet veszélyes vegyi anyagokkal szembeni védelme érdekében a védelem jelenlegi szintje az EU-ban... (%)

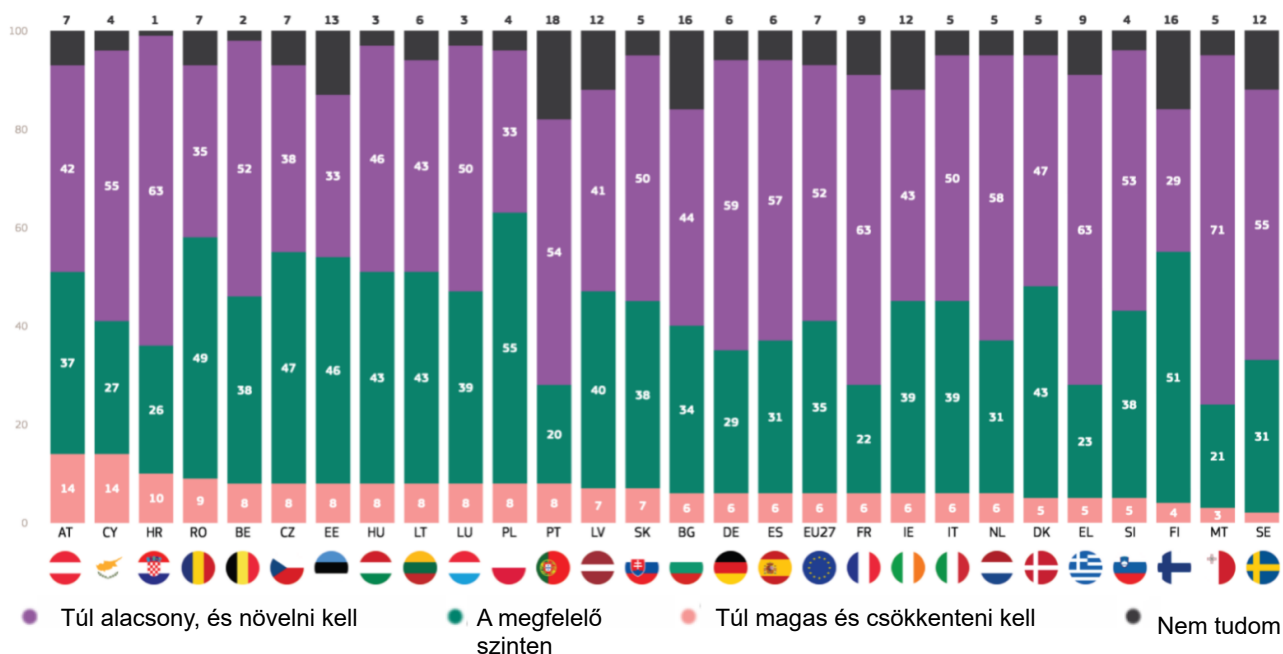

QB9. Ön szerint az emberi egészség és a környezet veszélyes vegyi anyagokkal szembeni védelme érdekében a védelem jelenlegi szintje az EU-ban... (%)

Ausztriában, Cipruson (mindegyik 14 %) és Horvátországban (10 %) tíz válaszadó közül legalább egy úgy véli, hogy a védelem jelenlegi szintje túl magas, és azt csökkenteni kell. Végezetül megjegyzendő, hogy Portugáliában (18%), Finnországban, Bulgáriában (mindegyik 16%), Észtországban (13%), Lettországnban, Írországnban és Svédországnban (mindegyik 12%) a válaszadók több mint egytizede állítja, hogy nem tudja.

QB9. Ön szerint az emberi egészség és a környezet veszélyes vegyi anyagokkal szembeni védelme érdekében a védelem jelenlegi szintje az EU-ban... (%)

A szociodemográfiai adatok elemzése következetes válaszmintákat mutat a különböző kategóriákban. Mindazonáltal az idősebb válaszadók nagyobb valószínűséggel vélik úgy, hogy az emberi egészség veszélyes vegyi anyagokkal szembeni védelme túl alacsony. Az 55 év felettek 55%-a mondja azt, hogy 50 év feletti, szemben a fiatalabb válaszadók 48%-ával. A munkanélküliek kiemelkednek, és kisebb arányban értenek egyet ezzel az állítással (46%, szemben az egyéb foglalkozási csoportok 51–56%-ával).

QB9 Az emberi egészség és a környezet veszélyes vegyi anyagokkal szembeni védelme érdekében Ön szerint a védelem jelenlegi szintje az EU-ban... (% - EU)

	Túl alacsony, és növelni kell	A megfelel szinten	Túl magas és csökkenteni kell	Nem tudom
EU-27	52	35	6	7
Életkor				
15–24 évesek	48	39	7	6
25–39	50	33	7	5
40–54.	53	35	7	5
55 év felettek	55	31	5	9
Oktatás (vége)				
15-	52	30	5	13
16–19	52	34	8	6
20 év felett	53	36	6	5
Még tanul	51	37	6	6
Társadalmi-szakmai kategória				
Önálló vállalkozó	53	34	8	5
Vezetők	52	38	6	4
Egyéb fehér gallérok	51	38	6	5
Fizikai munkások	51	36	7	6
Házi személyek	55	29	8	8
Munkanélküli	46	35	7	12
Nyugdíjas	55	30	6	9
Diákok	51	37	7	5

2. Veszélyes vegyi anyagokkal kapcsolatos aggodalmak

Tíz európaiból több mint nyolc aggódik a mindennapi termékekben található káros vegyi anyagok egészségükre és környezetre gyakorolt hatása miatt.¹⁷

A válaszadók nagy többsége (84%) aggódik a mindennapi termékekben található káros vegyi anyagok egészségükre gyakorolt hatása miatt; 41% teljesen egyetért, 43% pedig hajlamos egyetérteni. Egy kis részük (15%) azt mondja, hogy nem aggódik.

Egy korábbi, 2019-ben végzett felméréshez képest a mindennapi termékekben található káros vegyi anyagok egészségükre gyakorolt hatása miatt aggódó válaszadók aránya kismértékben, egy százalékponttal csökkent, míg a nem aggódók aránya szimmetrikusan nőtt. Pontosabban azok aránya, akik „teljes mértékben egyetértenek”, és három százalékpontos növekedés azok körében, akik „egyetérteni szándékoznak”.

Ugyanez az európai aránya (84%) állítja, hogy aggódik a mindennapi termékekben jelen lévő káros vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt, köztük 39%, aki „teljes

mértékben egyetért” azzal, hogy aggódik. A válaszadók 15%-a mondta azt, hogy nem aggódik.

2019 óta a mindennapi termékekben található káros vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt aggódó válaszadók aránya meredeken, hat százalékponttal csökkent, míg a nem aggódók aránya szimmetrikusan nőtt. Pontosabban azok aránya, akik „teljes mértékben egyetértenek” azzal, hogy aggódnak, kilenc százalékponttal csökkent, míg azoké, akik „egyetértenek” azzal, hogy aggódnak, három százalékponttal nőtt. Ennek eredményeként a mérsékelt válaszminták mindkét tétel esetében teret nyertek, míg a polarizáltabb válaszminták csökkentek.

Az európaiak közel háromnegyede (72%) állítja, hogy vásárláskor figyelembe veszi a termékek kémiai biztonságát, beleértve azt a 26%-ot, aki „teljes mértékben egyetért” ezzel a kijelentéssel, és azt a 46%-ot, aki „egyet akar érteni”. A válaszadók valamivel több mint egynegyede (27%) nem ért egyet, köztük 6%, aki „teljes mértékben nem ért egyet”.

QB10. Az alábbi állítások mindennapi termékekre, például serpenyőkre, játékokra és tisztítószerre vonatkoznak. Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal. {EU27} (%)

Ön aggódik a mindennapi termékekben jelen lévő káros vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt

Aggódik a mindennapi termékekben található káros vegyi anyagok egészségre gyakorolt hatása miatt

A vásárlás során figyelembe veszi a termékek kémiai biztonságát

- Teljes mértékben egyetért
- Hajlamosak egyetérteni
- Hajlamosak az egyet nem értésre
- Egyáltalán nem értek egyet
- Nem tudom

¹⁷ QB10. pont. Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal: 1. Ön aggódik a mindennapi termékekben jelen lévő vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt; 2. Aggódik amiatt, hogy a mindennapi termékekben jelen lévő vegyi anyagok milyen hatást gyakorolnak az egészségére; 3. A vásárlás során figyelembe veszi a termékek kémiai biztonságát.

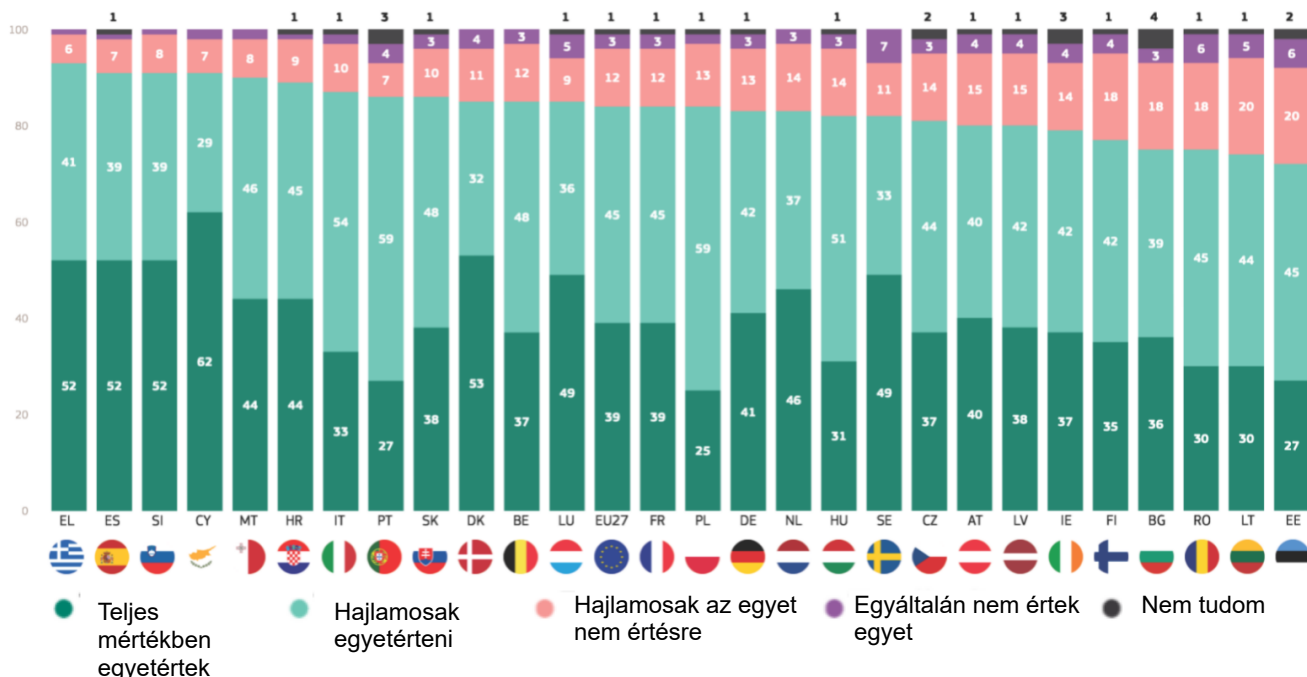
a) Aggodalom a káros vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatásával kapcsolatban

Tíz válaszadóból több mint hét mind a 27 tagállamban azt állítja, hogy aggódik a mindennapi termékekben található káros vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt. Az arányok Görögországban 93%, Spanyolországban, Szlovéniában és Cipruson pedig 91%, ahol a legmagasabbak, míg Észtországban 72%, Litvániában pedig 74%, ahol a legalacsonyabbak. Öt tagállamban a válaszadók több mint fele „teljes mértékben egyetért” a kijelentéssel, különösen Cipruson (62%).

Ezzel szemben öt tagállamban a válaszadók legalább egyötöde nem ért egyet ezzel az állítással, leginkább Észtországban (26%) és Litvániában (25%). Annak ellenére, hogy összességében nagyon magas volt, 2019 óta mind a 27 tagállamban csökkent azon válaszadók aránya, akik aggódnak a mindennapi termékekben található káros vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt.

A csökkenés hat tagállamban meghaladja a tíz százalékpontot, nevezetesen Észtországban (72%, -13), Bulgáriában (75%, -12), Portugáliában (86%, -11), Luxemburgban (85%, -10), Lettországban (80%, -10) és Írországban (79%, 10).

QB10.2. Az alábbi állítások mindennapi termékekre, például serpenyőkre, játékokra és tisztítószerre vonatkoznak. Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal: Ön aggódik a mindennapi termékekben jelen lévő káros vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt (%)

b) Aggodalom a káros vegyi anyagok egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatban

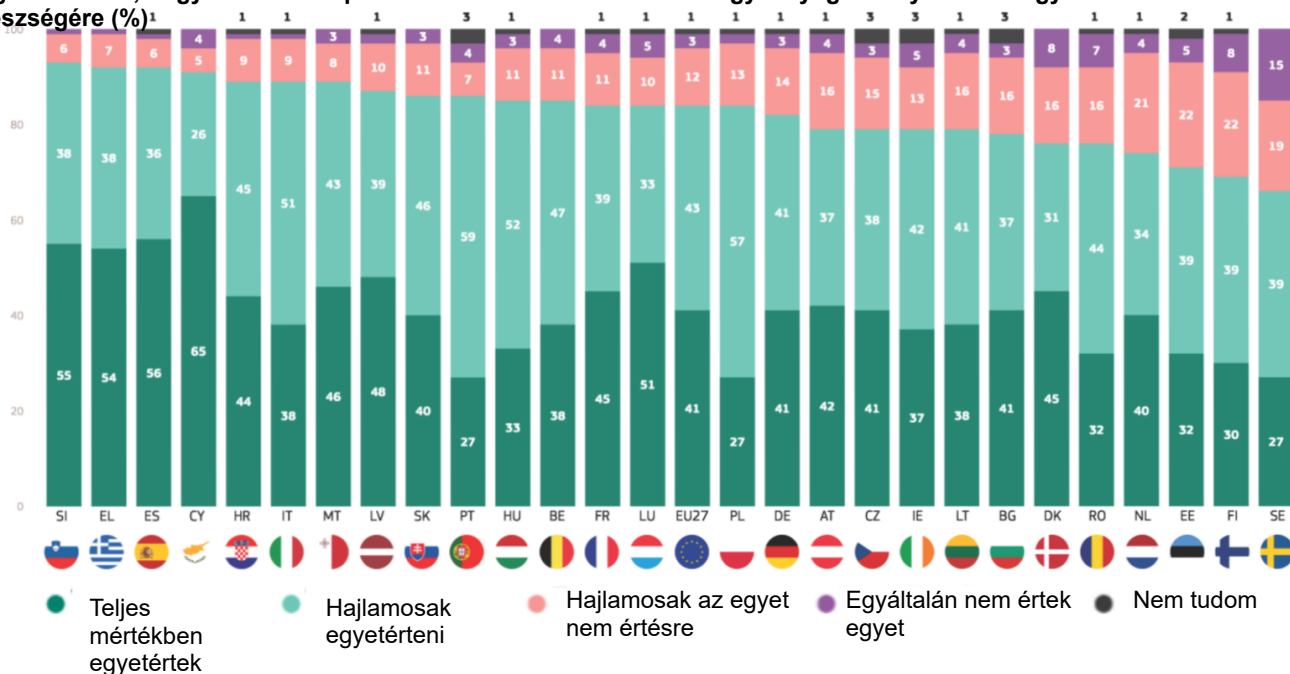
Mind a 27 tagállamban a válaszadók legalább kétharmada nyilatkozott úgy, hogy aggódik a mindennapi termékekben található káros vegyi anyagok egészségükre gyakorolt hatása miatt. Az arányok Szlovéniában 93%, Görögországban és Spanyolországban 92%, ahol a legmagasabbak, Svédországban 66%, Finnországban pedig 69%, ahol tíz válaszadóból kevesebb mint hét aggódik emiatt. Öt tagállamban a válaszadók több mint fele „teljes mértékben egyetért” a kijelentéssel, leginkább Cipruson (65%).

Ezzel szemben nyolc tagállamban a válaszadók legalább egyötöde nem ért egyet ezzel az állítással, ebből 34 % Svédországban.

2019 óta öt tagállamban, köztük Hollandiában (74%, +3 százalékpont) nőtt azon válaszadók aránya, akik aggódtak a mindennapi termékekben található káros vegyi anyagok egészségükre gyakorolt hatása miatt, míg Olaszországban (89%), Ausztriában (79%) és Dániában (76%) ez az arány változatlan maradt.

Ezzel szemben a fennmaradó 19 tagállamban csökkent az arány, leginkább Bulgáriában (78%, -12) és Portugáliában (86%, -10).

QB10.3. Az alábbi állítások mindennapi termékekre, például serpenyőkre, játékokra és tisztítószerre vonatkoznak. Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal:- Aggódik amiatt, hogy a mindennapi termékekben található káros vegyi anyagok milyen hatást gyakorolnak az egészségére (%)¹

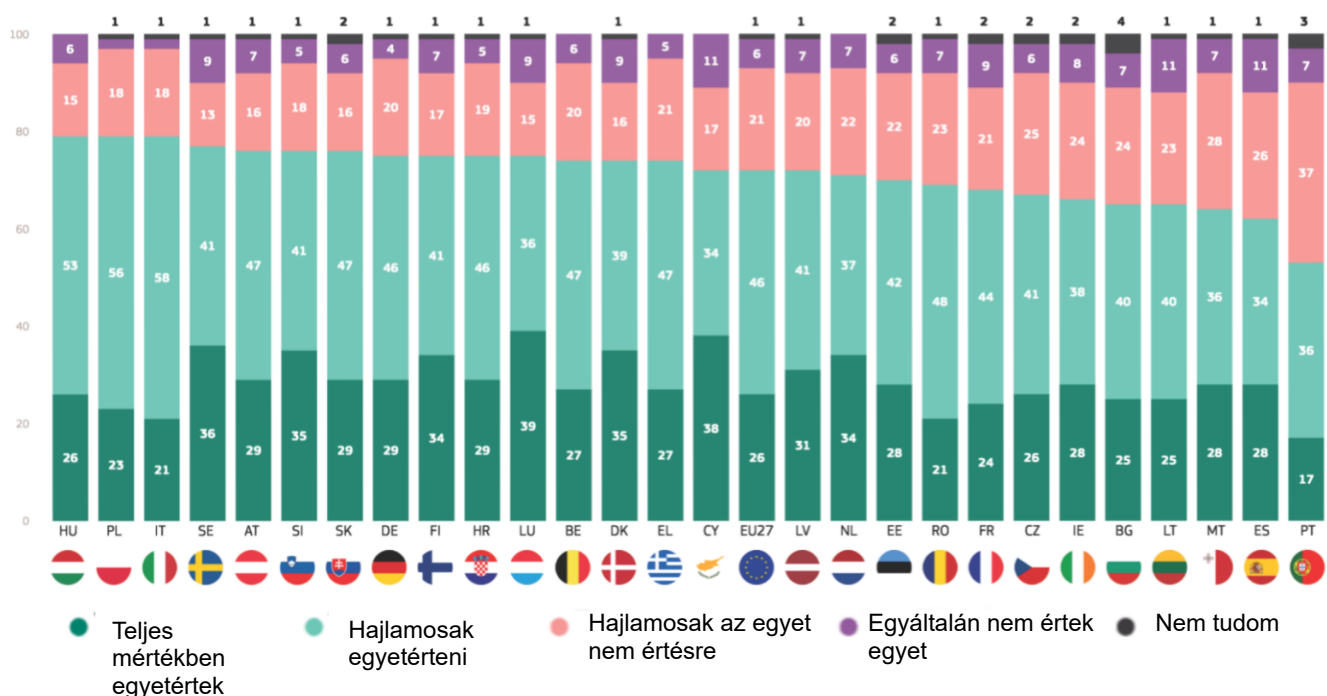

c) A termékek kémiai biztonságának elszámolása a vásárlások során

Mind a 27 tagállamban a válaszadók több mint fele egyetért azzal, hogy vásárláskor figyelembe veszik a termékek kémiai biztonságát. Az arányok a magyarországi, lengyelországi és olaszországi 79%-tól (ahol a legmagasabbak) a portugáliai 53%-ig és a spanyolországi 62%-ig (ahol a legalacsonyabbak) terjednek. Nyolc tagállamban tíz válaszadóból legalább három „teljes mértékben egyetért” a kijelentéssel, különösen magas Luxemburgban (39%) és Cipruson (38%).

Ezzel szemben tíz válaszadóból legalább három nem ért egyet kilenc tagállamban, különösen Portugáliában (44%). Ezenkívül Spanyolországban, Cipruson és Litvániában tízből több mint egy válaszadó (11%) egyáltalán nem ért egyet a kijelentéssel.

QB10.1. Az alábbi állítások mindennapi termékekre, például serpenyőkre, játékokra és tisztítószerre vonatkoznak. Kérjük, mondja meg, hogy milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal: -Figyelembe veszi a termékek kémiai biztonságát a vásárlás során (%)

A szociodemográfiai adatok elemzése azt mutatja, hogy az idősebb válaszadók és azok, akik 20 éves korukig nappali tagozatos oktatásban maradtak, nagyobb valószínűséggel értenek egyet mindhárom állítással, mint megfelelő társaik. Például a leghosszabb ideig tanulók 77%-a veszi figyelembe a termékek kémiai biztonságosságát vásárláskor, szemben a 15 éves vagy annál idősebb, nappali tagozatos oktatásból kilépők 66%-ával.

Ugyanez a válaszminta vonatkozik azokra is, akiknek szinte soha vagy soha nem okoz nehézséget a számlák kifizetése. Például 85%-uk azt mondja, hogy aggódik a mindennapi termékekben lévő vegyi anyagok egészségre gyakorolt hatása miatt, míg 80%-uk az ilyen nehézségekkel küzdők között van.

Azok, akik pozitívan vélekednek az EU-ról, nagyobb valószínűséggel értenek egyet szisztematikusan mindhárom állítással, mint azok, akik negatívan vélekednek az EU-ról. Például 89%-uk aggódik a mindennapi termékekben jelen lévő káros vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt, szemben az EU-ról negatív képpel rendelkezők 77%-ával.

QB10 A következő állítások mindennapi termékekre, például serpenyőkre, játékokra és tisztítószerre vonatkoznak. Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal. (% – „Egyetértek” összesen)

	Aggódik a mindennapi termékekben jelen lévő káros vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt	Aggódik a mindennapi termékekben található káros vegyi anyagok egészségre gyakorolt hatása miatt	A vásárlás során figyelembe veszi a termékek kémiai biztonságát
EU-27	84	84	72
Nem			
Ember	83	82	69
Nő	87	86	74
Oktatás (vége)			
15-	83	84	66
16–19	84	84	72
20 év felett	87	84	77
Még tanul	83	82	64
Nehézségek a számlák kifizetésében			
Legtöbbször	82	80	61
Időről időre	82	83	70
Szinte soha / Soha	86	85	74
Az EU képe			
Pozitív	89	87	76
Semleges	83	82	70
Negatív	77	78	64

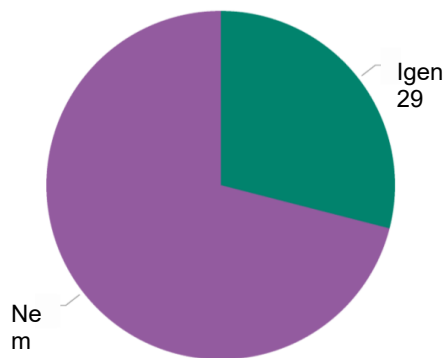

3. A PFA-kkal kapcsolatos, saját bevallás szerinti ismeretek és aggályok

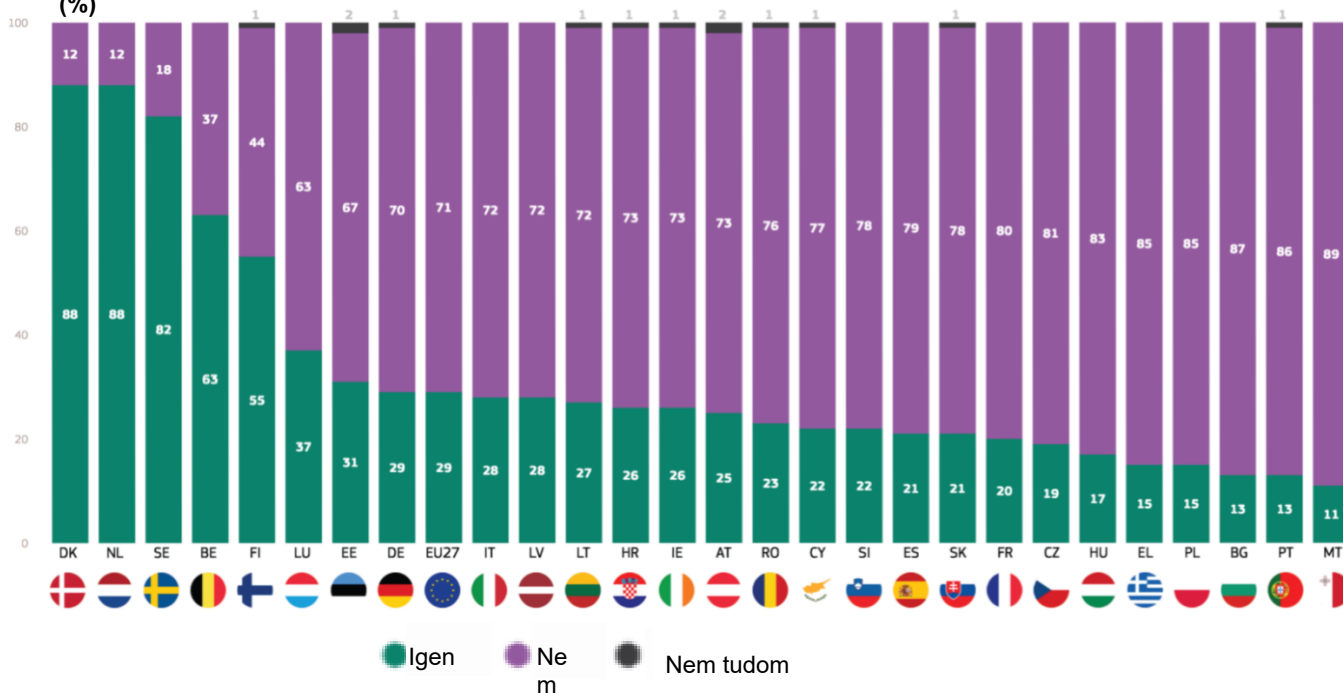
a) A PFA-k önbevalláson alapuló ismerete

A PFAS (más néven „örök vegyi anyagok”) kifejezéssel kapcsolatos,¹⁸saját bevallás szerinti ismeretek mérése során az európaiak 29%-a nyilatkozott úgy, hogy hallotta, míg 71%-uk nem.

QB11. Hallottál már a PFAS, más néven "örökké vegyszerek" kifejezésről? (EU-27) (%)

QB11. Hallottál már a PFAS, más néven "örökké vegyszerek" kifejezésről? (%)

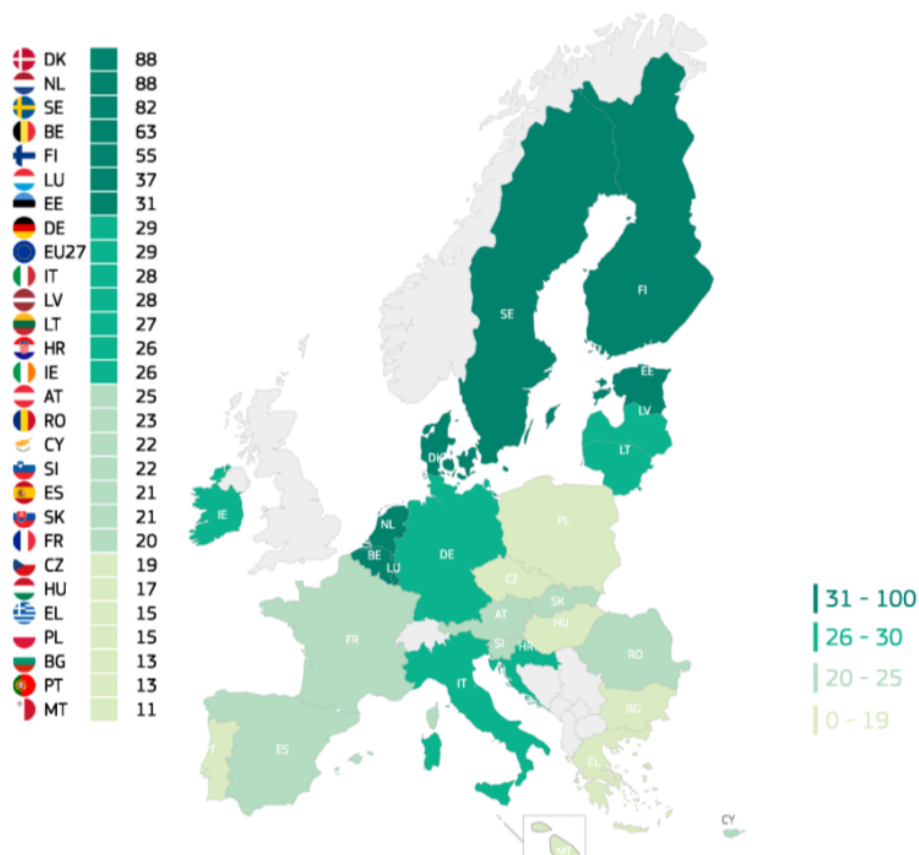
18 QB11. kérdés. Hallottál már a PFAS, más néven „örök vegyi anyagok” kifejezésről?

Az alábbi térkép az egyes tagállamokban azon válaszadók arányát mutatja, akik hallottak a PFAS kifejezésről.

Öt tagállamban a válaszadók több mint fele hallott a PFAS-ról a felmérés előtt – Dániában, Hollandiában (mindegyik 88%), Svédországban (82%), Belgiumban (63%) és Finnországban (55%).

A skála másik végén hét tagállamban öt válaszadóból kevesebb mint egy hallott a PFAS kifejezésről. A tudatosság szintje Portugáliában, Bulgáriában (13%) és Máltán (11%) a legalacsonyabb, ahol a válaszadók valamivel több mint egytizede hallott róla.

QB11. Hallottál már a PFAS, más néven "örökké vegyszerek" kifejezéséről? Igen (%)

A szociodemográfiai adatok elemzése jelentős különbségeket mutat, főként az oktatáshoz és a társadalmi helyzethez kapcsolódóan.

Így azok, akik a leghosszabb ideig maradtak nappali tagozatos oktatásban, több mint kétszer nagyobb valószínűséggel hallottak a PFAS-ról (41%), mint azok, akik 15 évesen vagy korábban hagyták abba a nappali tagozatos oktatást (15%). Ugyanezek a minták vonatkoznak a vezetőkre (40%) és kisebb mértékben a diákokra (30%). A különbségek akkor is élesek, ha azokat nézzük, akik a társadalom felsőbb osztályának tekintik magukat (54%), szemben azokkal, akik munkásosztálynak tekintik magukat (19%).

Azok a válaszadók, akik pozitívan vélekednek az EU-ról (34%), szintén nagyobb valószínűséggel nyilatkoznak így, mint azok, akik negatívan vélekednek az EU-ról (26%).

QB11 Hallottál már a PFAS, más néven "örökké vegyszerek" kifejezésről? (% - EU)

	Igen	Nem	Nem tudom
EU-27	29	71	0
Oktatás (vége)			
15-	15	85	0
16–19	23	76	1
20 év felett	41	59	0
Még tanul	30	70	0
Társadalmi-szakmai kategória			
Önálló vállalkozó	38	62	0
Vezetők	40	59	1
Egyéb fehér gallérok	32	68	0
Fizikai munkások	24	76	0
Házi személyek	20	80	0
Munkanélküli	23	76	1
Nyugdíjas	26	74	0
Diákok	30	70	0
Fontolja meg, hogy tartozik-e			
A munkásosztály	19	81	0
Az alsó középosztály	26	73	1
A középosztály	30	70	0
A felső középosztály	53	46	1
A felső osztály	54	45	1
Az EU képe			
Pozitív	34	65	1
Semleges	23	77	0
Negatív	26	74	0

Miután megkérdezték őket a PFAS fogalmával kapcsolatos ismereteikről, valamennyi válaszadó számára biztosították a következő fogalom meghatározást: A PFA-k, más néven "örök vegyi anyagok" olyan mesterséges vegyi anyagok, amelyeket számos termékben használnak, például élelmiszer-csomagolásban, tapadásmentes serpenyőkben, kültéri ruházatban és még sokan másokban. Hasznos tulajdonságokkal rendelkeznek, például ellenállnak a hőnek, az olajnak, a foltoknak vagy a víznek, vagy tapadásmentes bevonatokhoz használják őket. Számos PFA-anyag káros hatással lehet a környezetre, valamint az emberi és állati egészségre, és „örök vegyi anyagnak” minősül, mivel nem bomlik le, és hosszú ideig megmaradhat a környezetben.

A fogalom meghatározás megadása után a válaszadókat megkérdezték a PFA-k emberi egészségre és környezetre gyakorolt hatásával, valamint beszerzési döntéseikkel kapcsolatos aggályairól.

b) A PFA-kkal kapcsolatos aggályok

Amikor a PFA-kkal kapcsolatos aggódalmak szintjéről kérdezték,¹⁹a válaszadók 84%-a nyilatkozott úgy, hogy aggódik a PFA-k környezetre gyakorolt hatásai miatt – 44%-uk teljes mértékben, 40%-uk pedig hajlamos egyetérteni ezzel. Kevés válaszadó (13%) nem ért egyet az állításokkal.

Hasonló arányban (81%) aggódnak a PFAS-nak való kitettség lehetséges egészségügyi hatásai miatt: 39%-uk teljesen egyetért ezzel, 42%-uk pedig hajlamos egyetérteni. Kevesen vannak, akik nem értenek egyet ezzel a kijelentéssel (16%).

QB12. Mennyire ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? (EU-27) (%)

Aggódik a PFA-k környezetre gyakorolt hatásai miatt

Aggódik a PFAS-nak való kitettség lehetséges egészségügyi hatásai miatt.

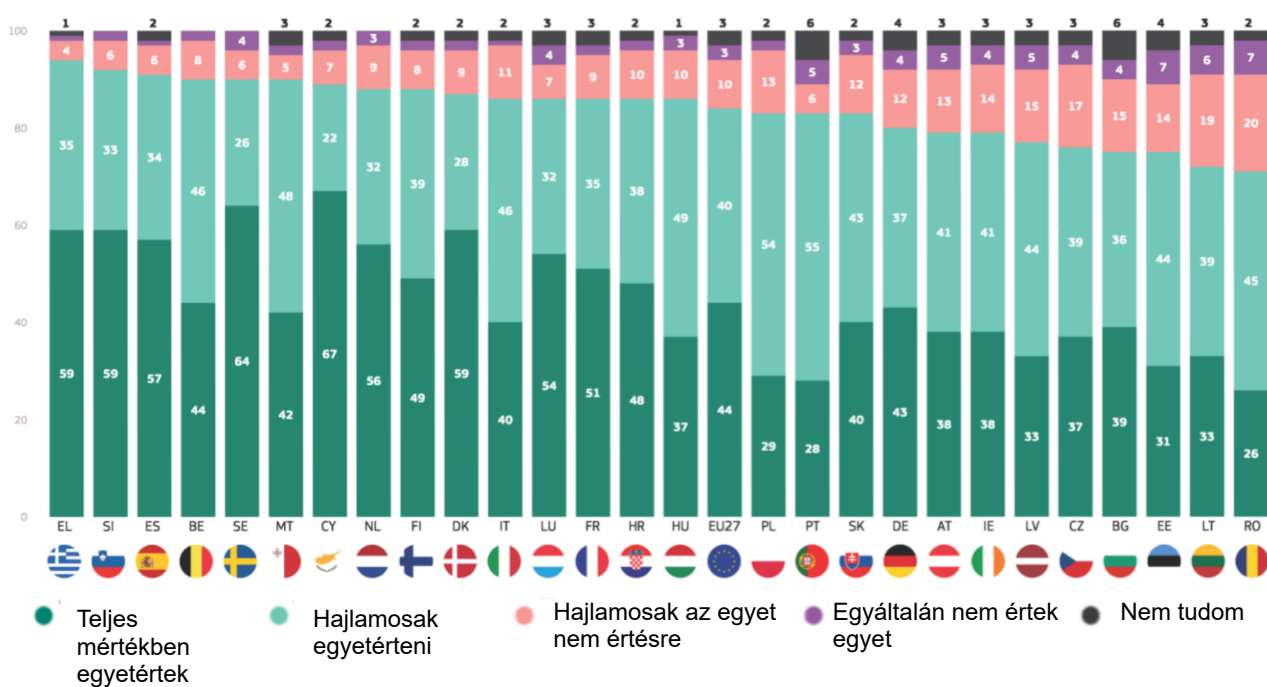
- Teljes mértékben egyetértek
- Hajlamosak egyetérteni
- Hajlamosak az egyet nem értésre
- Egyáltalán nem értek egyet
- Nem tudom egyet

19 QB12. kérdés. Mennyire ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? 1. Ön aggódik a PFAS-nak való kitettség lehetséges egészségügyi hatásai miatt; 2. Aggódik a PFA-k környezetre gyakorolt hatásai miatt.

Tíz válaszadóból több mint hét mind a 27 tagállamban aggódik a PFA-k környezetre gyakorolt hatásai miatt. Az aggodalmak szintje Görögországban (94%), Szlovéniában (92%), Spanyolországban (91%), Belgiumban, Svédországban és Máltán (mindegyik 90%) a legmagasabb, ahol tízből legalább kilenc válaszadó nyilatkozott így. Az aggodalmak szintje Romániában (71%) és Litvániában (72%) a legalacsonyabb. Kilenc tagállamban a válaszadók több mint fele teljesen egyetért az állításokkal, a legmagasabbak Cipruson (67%) és Svédországban (64%) voltak.

Az állítással való egyet nem értés Romániában (27%) és Litvániában (25%) a legmagasabb, ahol a válaszadók legalább egynegyede ellenzi ezt az elképzelést.

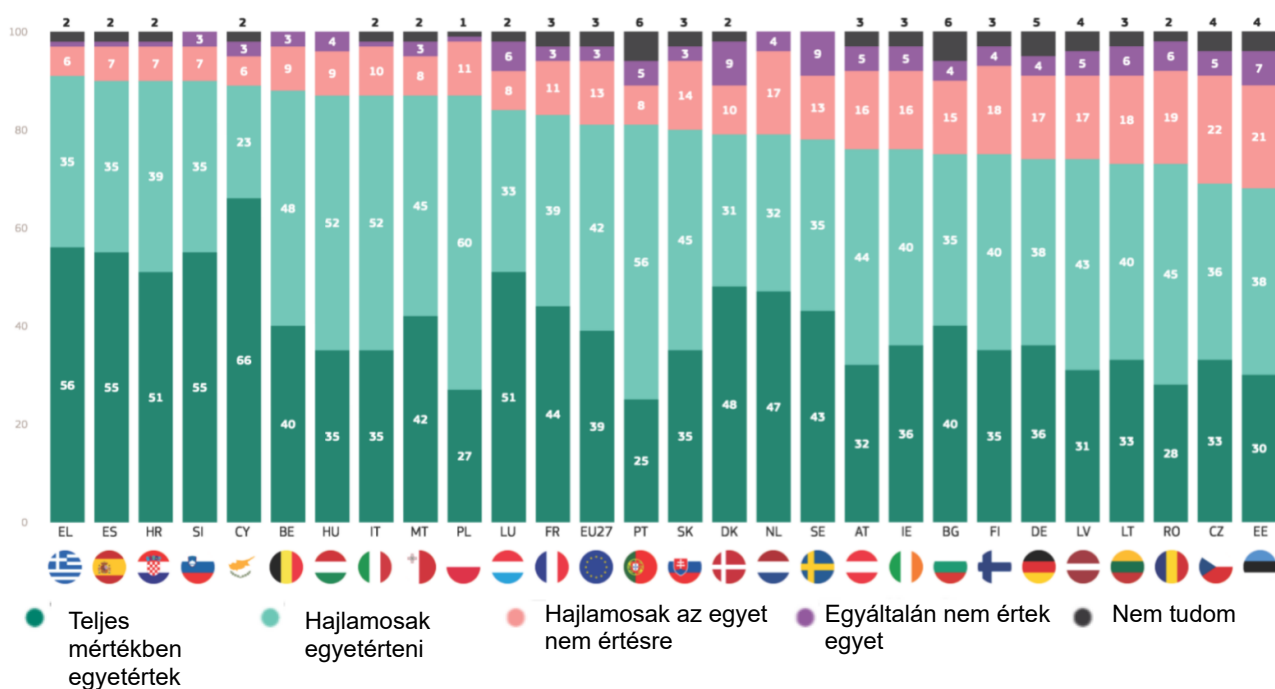
kérdés: Mennyire ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? :-Ön aggódik a PFA-k környezetre gyakorolt hatásai miatt (%)

Mind a 27 tagállamban a válaszadók több mint kétharmada aggódik a PFAS-eknek való kitettség lehetséges egészségügyi hatásai miatt. Az aggodalmak szintje Görögországban (91%), Spanyolországban, Horvátországban és Szlovéniában a legmagasabb (mindegyik 90%), ahol tízből legalább kilenc válaszadó nyilatkozott így. Az aggodalmak szintje Észtországban (68%) és Csehországban (69%) a legalacsonyabb. Cipruson (66%), Görögországban (56%), Szlovéniában, Spanyolországban (mindegyik 55%), Horvátországban és Luxemburgban (mindegyik 51%) a válaszadók több mint fele teljesen egyetért ezzel az állítással.

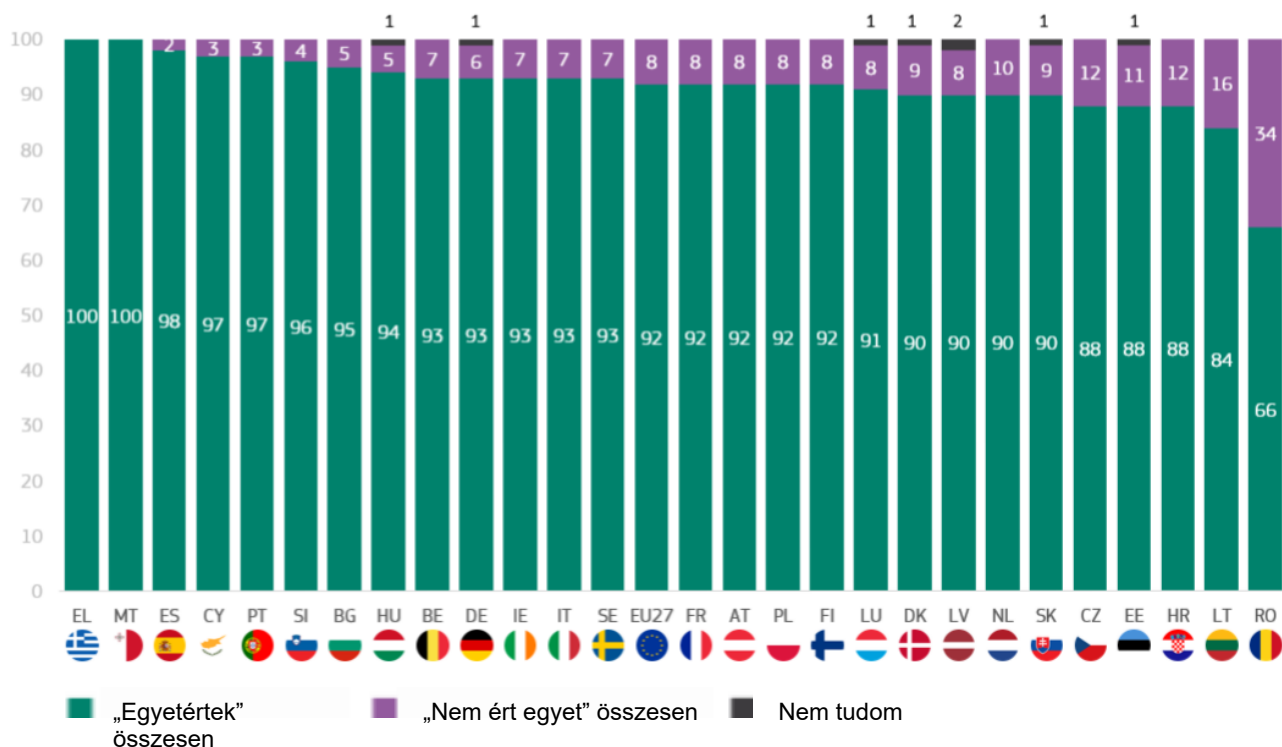
A legnagyobb mértékű egyet nem értés Észtországban (28%), Csehországban (27%) és Romániában (25%) tapasztalható.

kérdés: Mennyire ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? Aggódsz a PFAS-eknek való kitettség lehetséges egészségügyi hatásai miatt. (%)

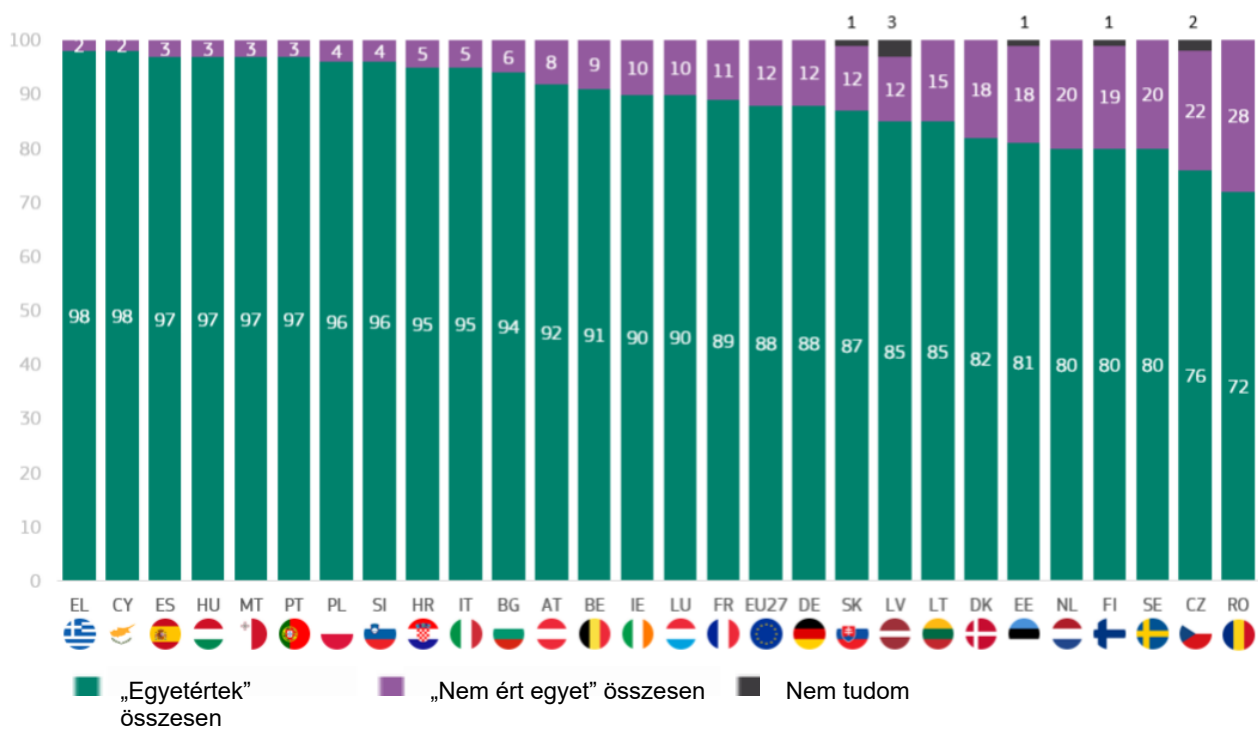

Amint azt korábban említettük, a válaszadókat egy rövid bevezető szöveget követően megkérdezték a PFAS-szal kapcsolatos aggályokról. Így azokat a válaszadókat, akik korábban ismerték a PFAS-t, és azokat is, akik nem, megkérdezték az aggodalmuk szintjéről.

QB12.2.Hallottam. Ön aggódik a PFA-k környezetre gyakorolt hatásai miatt (EU-27) (%)

QB12.1.Hallottam. Aggódik a PFAS-nak való kitétség lehetséges egészségügyi hatásai miatt. (EU-27) (%)

Míg összességében a válaszadók nagy többsége azt állítja, hogy aggódik a PFA-k miatt, függetlenül attól, hogy a felmérés előtt tudtak-e róla vagy sem, a PFA-kkal kapcsolatos előzetes ismeretekről beszámoló válaszadók nagyobb valószínűséggel aggódnak az emberi egészségre és a környezetre gyakorolt hatásuk miatt. Különösen valószínűbb, hogy azt mondják, hogy „teljes mértékben egyetértenek” azzal, hogy aggódnak e hatások miatt.

QB12. Mennyire ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? (EU-27) (%)

	Aggódik a PFAS-nak való kitettség lehetséges egészségügyi hatásai miatt	Meghallgatták	Nem hallható		Aggódik a PFA-k környezetre gyakorolt hatásai miatt	Meghallgatták	Nem hallható
Teljes mértékben egyetértek	39	51	34	Teljes mértékben egyetértek	44	59	38
Hajlamosak egyetérteni	42	37	45	Hajlamosak egyetérteni	40	33	43
Hajlamosak az egyet nem értésre	13	9	14	Hajlamosak az egyet nem értésre	10	7	12
Egyáltalán nem értek egyet	3	3	3	Egyáltalán nem értek egyet	3	1	3
Nem tudom	3	0	4	Nem tudom	3	0	4
„Egyetértek” összesen	81	88	79	„Egyetértek” összesen	84	92	81
„Nem ért egyet” összesen	16	12	17	„Nem ért egyet” összesen	12	8	15

A szociodemográfiai adatok elemzése azt mutatja, hogy az idősebb válaszadók és azok, akik 20 éves korukig nappali tagozatos oktatásban maradtak, nagyobb valószínűséggel értenek egyet a két állítással, mint megfelelő társaik. Például a leghosszabb ideig tanulók 88% -a aggódik a PFAS környezetre gyakorolt hatásai miatt, szemben a teljes munkaidős oktatást 15 évesen vagy korábban elhagyók 79% -ával.

Ugyanez a válaszminta vonatkozik azokra is, akiknek szinte soha vagy soha nem okoz nehézséget a számlák kifizetése. Például 86%-uk aggódik a PFA-k környezeti hatása miatt, szemben a legtöbb esetben ilyen nehézségekkel küzdők 81%-ával.

kérdés: Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? Aggódik a PFAS-nak való kitettség lehetséges egészségügyi hatásai miatt. (% - EU)

	„Egyetértek” összesen	„Nem ért egyed” összesen	Nem tudom
EU-27	81	16	3
Nem			
Ember	80	18	2
Nő	83	14	3
Életkor			
15–24 évesek	79	18	3
25–39	82	16	2
40–54.	83	15	2
55 év feletti	81	16	3
Oktatás (vége)			
15-	78	17	5
16–19	81	16	3
20 év felett	84	15	1
Még tanul	82	16	2
Nehézségek a számlák kifizetésében			
Legtöbbször	78	17	5
Időről időre	81	16	3
Szinte soha / Soha	83	15	2
Az EU képe			
Pozitív	85	13	2
Semleges	80	17	3
Negatív	74	23	3

Azok, akik pozitívan vélekednek az EU-ról, nagyobb valószínűséggel értenek egyet szisztematikusan mindhárom állítással, mint azok, akik negatívan vélekednek az EU-ról. Például 85%-uk aggódik a PFA-k lehetséges egészségügyi hatása miatt, amikor ezeknek vannak kitéve, míg 74%-uk negatív képet fest az EU-ról.

QB12.2 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal? Aggódik a PFA-k környezetre gyakorolt hatásai miatt. (% - EU)

	„Egyetértek” összesen	„Nem ért egyed” összesen	Nem tudom
EU-27	84	13	3
Nem			
Ember	83	14	3
Nő	85	12	3
Életkor			
15–24 évesek	85	13	2
25–39	84	14	2
40–54.	84	14	2
55 év feletti	84	13	3
Oktatás (vége)			
15-	79	16	5
16–19	82	15	3
20 év felett	88	11	1
Még tanul	87	12	1
Nehézségek a számlák kifizetésében			
Legtöbbször	81	15	4
Időről időre	81	16	3
Szinte soha / Soha	86	12	2
Az EU képe			
Pozitív	88	10	2
Semleges	82	15	3
Negatív	75	21	4

V. Vízzel kapcsolatos kérdések

Az ötödik fejezet a vízzel kapcsolatos kérdésekre összpontosít. Először azt vizsgálja, hogy az európaiak tisztában vannak-e országukban a vízzel kapcsolatos fenyegetésekkel, majd nemzeti szinten megvizsgálja a vízzel kapcsolatos kockázatok megítélését. Végezetül megvizsgálja a nemzeti érdekelt feleknek a hatékony vízgazdálkodásban betöltött szerepét, mielőtt megvitatná az európai vízügyi kérdések kezelésére irányuló további intézkedéseket.

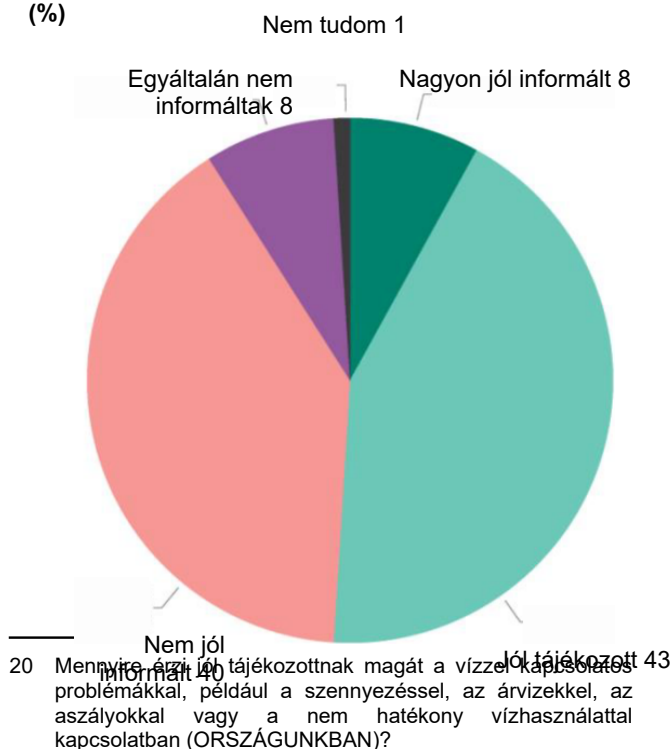
1. A vízzel kapcsolatos problémák tudatosítása nemzeti szinten

Az európaiak megosztottak abban a kérdésben, hogy mennyire tájékozottak az országukban tapasztalható, vízzel kapcsolatos problémákkal kapcsolatban.

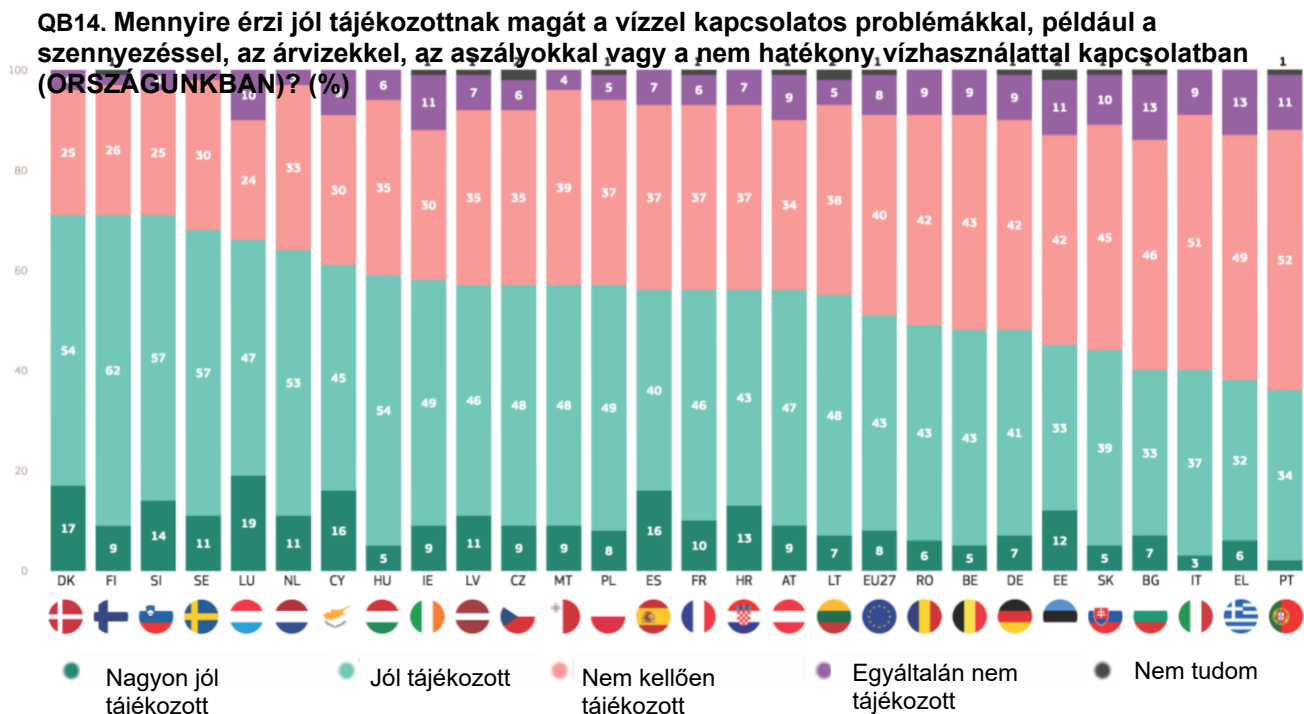
A válaszadók valamivel több mint fele (51%) érzi magát jól tájékozottnak a vízzel kapcsolatos problémákról, például a szennyezésről, az árvizekről, az aszályokról és az országukon belüli nem hatékony vízfelhasználásról²⁰ – 43%-uk érzi magát „jól tájékozottnak”, 8%-uk pedig „nagyon jól tájékozottnak”.

A válaszadók valamivel kisebb hányada (48%) nem érzi magát jól tájékozottnak az országa vízzel kapcsolatos problémáival kapcsolatban: 40%-uk érzi úgy, hogy „nem jól tájékozott”, 8%-uk pedig úgy érzi, hogy „egyáltalán nem tájékozott”. A válaszadók mindössze 1%-a állítja, hogy nem tudja.

QB14. Mennyire érzi jól tájékozottnak magát a vízzel kapcsolatos problémákkal, például a szennyezéssel, az árvizekkel, az aszályokkal vagy a nem hatékony vízhasználattal kapcsolatban (ORSZÁGUNKBAN)? (EU-27) (%)

18 tagállamban a válaszadók több mint fele úgy véli, hogy jól tájékozott országa vízzel kapcsolatos problémáiról. E csoporton belül az arány Dániában, Finnországban és Szlovéniában a legmagasabb (71%), ahol tíz válaszadóból több mint hét jól tájékozottnak érzi magát. Luxemburgban (19%), Dániában (17%), Spanyolországban és Cipruson (16%) a legmagasabb azoknak a válaszadóknak az aránya, akik nagyon jól tájékozottnak érzik magukat.

Másrésről kilenc tagállamban a válaszadók több mint fele nem érzi magát jól tájékozottnak a vízzel kapcsolatos problémákról az országában, és a legmagasabb arány Portugáliában (63%), Görögországban (62%) és Olaszországban (60%) volt. Hét tagállamban a válaszadók legalább egytizede egyáltalán nem érzi magát jól tájékozottnak ezekről a problémákról.

A szociodemográfiai adatok elemzése a következőket mutatja:

Míg a férfiak többsége (55%) úgy véli, hogy jól tájékozott a vízzel kapcsolatos kérdésekben az országában, csak a nők kisebbsége (49% vs. 51%) mondja ezt.

Jelentős különbségek vannak azok között is, akik a legkorábban hagyták el a nappali tagozatos oktatást (38%), ahol csak egy kis kisebbség érzi magát tájékozottnak, és azok között, akik 20 éves korukig vagy annál tovább maradtak nappali tagozatos oktatásban (62%).

A vezetők is nagyobb valószínűséggel mondják ezt (61%), mint a háztartásbeliek (39%) vagy a munkanélküliek (43%). Ugyanígy azok is, akiknek szinte soha vagy soha nem okoz nehézséget a számláik kifizetése (57%), szemben azokkal, akiknek az esetek többségében (38%) vannak ilyen nehézségeik. Érdeemes megjegyezni, hogy e tekintetben nincsenek különbségek a városi területek és a vidékiebb területeken élők között.

QB14 Mennyire érzi jól tájékozottnak magát a vízzel kapcsolatos problémákkal, például a szennyezéssel, az árvizekkel, az aszályokkal vagy a nem hatékony vízhasználattal kapcsolatban (ORSZÁGUNKBAN)? (% – EU)

	Nagyon jól tájékozott	Jól tájékozott	Nem kellően tájékozott	Egyáltalán nem tájékozott	Nem tudom
EU-27	8	43	40	8	1
Nem					
Ember	10	45	39	6	0
Nő	7	42	42	9	0
Oktatás (vége)					
15-	6	32	48	14	0
16–19	7	41	44	8	0
20 év felett	11	51	34	4	0
Még tanul	7	44	40	8	1
Társadalmi-szakmai kategória					
Önálló vállalkozó	11	47	36	5	1
Vezetők	11	50	34	5	0
Egyéb fehér gallérok	10	45	40	5	0
Fizikai munkások	7	42	44	7	0
Házi személyek	7	32	48	13	0
Munkanélküli	7	36	43	13	1
Nyugdíjas	8	43	39	9	1
Diákok	8	43	40	8	1
Nehézségek a számlák kifizetésében					
Legtöbbször	7	31	44	17	1
Időről időre	6	36	47	10	1
Szinte soha / Soha	9	48	37	6	0
Szubjektív urbanizáció					
Vidéki falu	9	43	40	7	1
Kis/közepes méretű város	8	44	40	8	0
Nagyváros	8	44	40	8	0

2. A vízzel kapcsolatos fő veszélyek

Tíz európaiból csaknem hét úgy véli, hogy hazájában a szennyezés jelenti a vízzel kapcsolatos fő fenyegetést.

A válaszadókat megkérdezték, hogy véleményük szerint melyek a vízzel kapcsolatos fő fenyegetések egy előre kódolt listából. Leggyakrabban a szennyezést jelölték meg a fő veszélyforrásként, a válaszadók 21%-a. A következő a túlzott vízfogyasztás (17%), ezt követi az éghajlatváltozás (16%) és az aszály (14%). A többi rendelkezésre álló lehetőséget a polgárok az alábbiak szerint választották ki: árvizek (11%), vízhiány (11%), a természetes élőhelyek romlása (7%) és az algák növekedése (2%).

QB13a. Az alábbi intézkedések közül melyeket kellene az EU-nak prioritásként kezelnie a természet védelme érdekében? Először? (EU-27) (%)

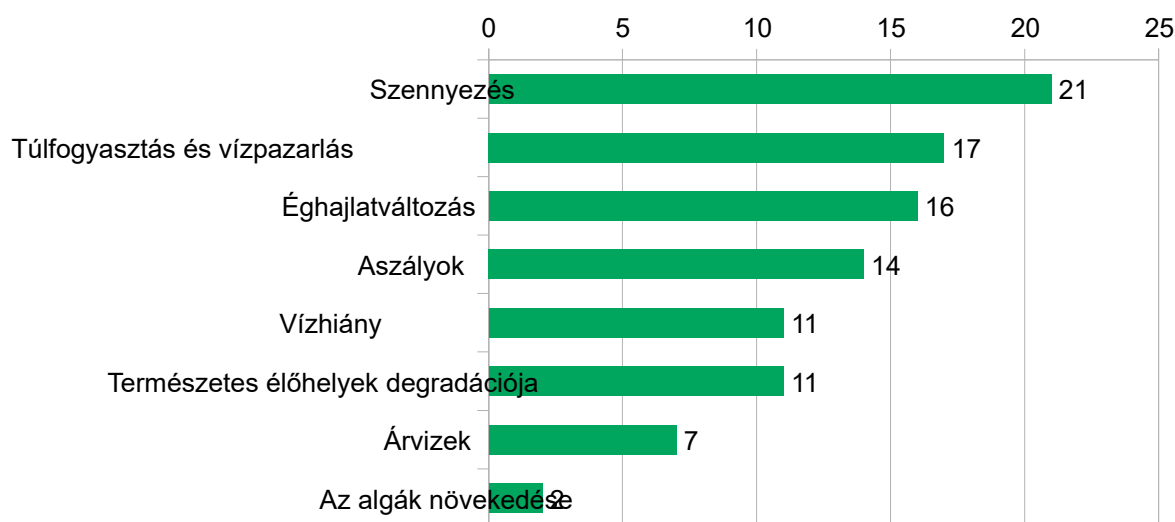
(*az előző grafikonon helytelen, lásd a következő oldalt*)

A válaszadókat ezután arra kérték, hogy a vízzel kapcsolatos nyolc problémát tartalmazó listából válasszák ki azt a négyet, amely véleményük szerint a legnagyobb veszélyt jelenti országukra nézve.²¹ A következő eredmények mind a négy válasz kumulatív válaszaira vonatkoznak.

Országukban a vízhez kapcsolódó fő veszély a szennyezés (21%), amelyet a túlzott vízfogyasztás és -pazarlás (17%), valamint az éghajlatváltozás (16%) követ. Az aszályok (14%) következnek, ezt követik az árvizek (11%), a vízhiány (11%) és az algák növekedése (2%).

(*az előző gráf helytelen volt, a helyes gráf a következő lenne *)

QB15a. Ön szerint melyek a vízzel kapcsolatos fő veszélyek? (AZ ORSZÁGUNKBAN)? Először? (%)

QB15T. Ön szerint melyek a vízzel kapcsolatos fő veszélyek (AZ ORSZÁGUNKBAN)? Először? A második? A harmadik? Negyedik? (EU-27) (%)

²¹ kérdés: Ön szerint melyek a vízzel kapcsolatos fő veszélyek (AZ ORSZÁGUNKBAN)? Először? A második? A harmadik? A negyedik?

Az Eurobarométer 550. sz. tematikus felmérése: Környezetvédelem

A szennyezés 21 tagállamban vagy együttesen az első helyen áll, és a legmagasabb Finnországban (89%), Szlovéniában (85%), Dániában (83%), Litvániában (83%) és Szlovákiában (80%). Németországban (66%) és Olaszországban (64%) a szennyezés a második leggyakrabban kiválasztott fenyegetés, míg Máltán (66%), Spanyolországban (64%) és Portugáliában (60%) a harmadik helyen áll. Ciprus az egyetlen ország, ahol a szennyezés nem szerepel az első három között.

A vízhiány Spanyolországban (67%) és Portugáliában (64%) a második helyen áll. Annak ellenére, hogy egyetlen más tagállamban sem szerepel az első három között, hét tagállamban, nevezetesen Cipruson (62%), Máltán (60%), Németországban, Lengyelországban (mindkettőben 52%), Csehországban (51%), Bulgáriában (50%) és Lengyelországban (51%) a válaszadók többsége az első három között tartja számon. Finnországban a legalacsonyabb (9%).

A túlzott vízfogyasztás és a vízpazarlás Németországban az első (70%), 19 tagállamban pedig a második vagy harmadik helyen áll, és Cipruson, Horvátországban és Szlovákiában a legmagasabb (mindegyik 71%). Hét tagállamban nem szerepel az első három között, de a többség csak kettőben nem tekinti az országot fenyegető fő veszélynek – nevezetesen Romániában (47%) és Lettországon (42%).

Az éghajlatváltozás uniós szinten a harmadik helyen áll, de három tagállamban az első helyen áll, nevezetesen Horvátországban (74%, a szennyezéssel együtt), Portugáliában (69%, az aszályokkal együtt) és Olaszországban (68%). Ez a fenyegetés 14 másik tagállamban a második vagy a harmadik helyen áll, és Svédországban a legmagasabb (70%). Tíz tagállamban nem szerepel az első három között, és négy tagállamban a többség nem tekinti fő fenyegetésnek – Észtországban a legalacsonyabb (36%).

Az aszályok négy tagállamban, nevezetesen Cipruson, Spanyolországban (mindegyik 77%), Máltán és Portugáliában (mindegyik 69%) vezetnek a vízzel kapcsolatos fenyegetések listáját. Csehországban és Romániában (60%) a második, Bulgáriában (59%) és

Szlovákiában (52%) pedig a harmadik helyen állnak. Annak ellenére, hogy egyetlen más tagállamban sem szerepel az első három között, Franciaországban (58%) és Lengyelországban (51%) a válaszadók többsége a három legfontosabbnak tartja. Finnországban a legalacsonyabb (8%).

A természetes szokások romlása a második helyen áll Finnországban (73%), ahol az arányok a legmagasabbak, ezt követi Észtország (68%), Litvánia (58%) és Lettország (51%). Harmadik helyen áll Svédországban (66%), Magyarországon (60%) és Horvátországban (59%). Annak ellenére, hogy egyetlen más tagállamban sem szerepel az első három között, a válaszadók többsége Ausztriában (53%), Németországban (57%), Dániában (56%), Romániában (54%) és Szlovéniában (51%) az első három között tartja számon. Bulgáriában és Spanyolországban a legalacsonyabb (mindkettő 34%).

Az árvizek Dániában (62%), Szlovéniában (59%) és Finnországban (55%) a harmadik helyen állnak. Annak ellenére, hogy más tagállamokban nem szerepelnek az első három helyen, a válaszadók többsége Belgiumban (58%), Írországon (56%), Hollandiában (54%), Olaszországban és Romániában (mindkettő 50%) az első három közé sorolta őket. A legalacsonyabbak Máltán (11%) és Észtországban (14%).

Finnország kiemelkedik, ahol a válaszadók nagy része (66%) említi az algák növekedését, mint országuk vízzel kapcsolatos problémáját. Ez a kérdés Finnországban a harmadik helyen áll, de egyetlen más tagállamban sem szerepel az első három között, és másutt sem a többség választotta ki. Hét tagállamban a válaszadók kevesebb mint egytizede említette.

QB15T. Ön szerint melyek a vízzel kapcsolatos fő veszélyek (AZ ORSZÁGUNKBAN)? Először? A második? A harmadik? Negyedik? (%)

	EU-27	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	E5	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	5E	SI	SK
Szennyezés	69	64	76	78	54	68	66	83	73	72	64	89	70	74	76	83	64	83	74	85	66	70	70	60	70	78	85	80
Túlfogyasztás és vízpazarlás	63	63	64	62	71	59	70	55	67	63	64	51	62	71	64	58	62	54	67	42	67	57	62	59	47	62	64	71
Éghajlatváltozás	61	56	71	49	64	41	61	74	36	54	60	61	60	74	53	61	68	55	51	50	55	64	58	69	59	70	54	49
Aszályok	48	30	31	59	77	60	33	11	24	48	77	8	58	37	48	13	47	43	39	24	69	44	51	69	60	21	39	52
Vízhiány	48	41	33	50	62	51	52	21	21	43	67	9	46	36	38	33	49	19	33	13	60	47	52	64	36	34	26	42
Természetes élőhelyek degradációja	46	53	47	34	36	49	57	56	68	47	34	73	37	59	60	45	44	58	42	51	38	43	38	42	54	66	51	41
Árvizek	41	46	58	43	26	33	38	62	14	55	19	16	46	41	37	56	50	26	44	43	11	54	39	22	50	36	59	45
Az algák növekedése	15	20	13	8	8	15	13	21	41	7	6	66	13	8	20	30	13	28	14	47	16	13	21	9	19	28	7	10

Az Eurobarométer 550. sz. tematikus felmérése: Környezetvédelem

A szociodemográfiai adatok elemzése azt mutatja, hogy azok a válaszadók, akik a leghosszabb ideig maradtak a nappali oktatásban, következetesen nagyobb valószínűséggel említik meg a fenyegetéseket. A szennyezés az első számú fenyegetés, függetlenül a válaszadók szociodemográfiai státuszától.

Van néhány kisebb különbség a foglalkozási kategóriák szerint. A vezetők (65%) és a diákok (69%) nagyobb valószínűséggel említik az éghajlatváltozást, mint más kategóriákat, míg a háztartásbeliek nagy arányban említik az aszályokat (56%, szemben a 45–50%-kal) és a vízhiányt (55%, szemben a 42–49%-kal).

A vidéki területeken élő válaszadók nagyobb valószínűséggel említik a vízhiányt is (51%, szemben a nagyvárosokban élő válaszadók 44%-ával), míg a városi területeken élők gyakrabban említik a szennyezést (71%, szemben a vidéki területek 69%-ával) és az éghajlatváltozást (63%, szemben az 58%-kal).

QB15T Ön szerint melyek a vízzel kapcsolatos fő veszélyek (AZ ORSZÁGUNKBAN)? Először? A második? A harmadik? Negyedik? (% - EU)

	Szennyezés	Túlfogyasztás és vízpazarlás	Éghajlatváltozás	Természetes élőhelyek degradációja	Aszályok	Vízhiány	Árvizek	Algaszaporulatok
EU-27	69	63	61	46	48	48	41	15
Nem								
Ember	69	63	61	47	48	48	39	15
Nő	69	62	61	46	48	48	42	15
Életkor								
15–24 évesek	69	63	66	48	45	43	41	15
25–39	70	63	59	48	48	47	39	17
40–54.	68	64	61	47	48	50	40	15
55 év feletti	69	62	60	44	50	49	42	13
Oktatás (vége)								
15-	65	63	58	40	55	55	42	11
16–19	69	62	61	46	48	48	41	15
20 év felett	70	63	60	48	47	46	40	16
Még tanul	70	63	69	50	43	41	39	15
Társadalmi-szakmai kategória								
Önálló vállalkozó	69	64	57	47	49	48	42	15
Vezetők	68	63	65	50	46	49	38	14
Egyéb fehér gallérok	70	62	60	49	45	49	41	16
Fizikai munkások	68	64	60	46	49	49	40	16
Házi személyek	70	58	52	37	56	55	42	16
Munkanélküli	76	63	58	43	49	42	41	15
Nyugdíjas	68	62	60	44	50	47	43	13
Diákok	67	64	69	49	45	42	40	14
Szubjektív urbanizáció								
Vidéki falu	69	63	58	44	48	51	39	15
Kis/közepes méretű város	67	64	62	46	49	48	41	14
Nagyváros	71	61	63	49	48	44	41	15

3. A nemzeti érdekelt felek szerepe a hatékony vízgazdálkodásban

Arra a kérdésre, hogy egyes szereplők jelenleg eleget tesznek-e a víz hatékony felhasználása érdekében, a válaszadók többsége úgy véli, hogy – a halászat és az akvakultúra kivételével – egyik sem.

Az európaiak háromnegyede (75%) úgy véli, hogy az ipar nem tesz eleget a víz hatékony felhasználása érdekében, míg 17% úgy véli, hogy a megfelelő mennyiséget²²használja fel.

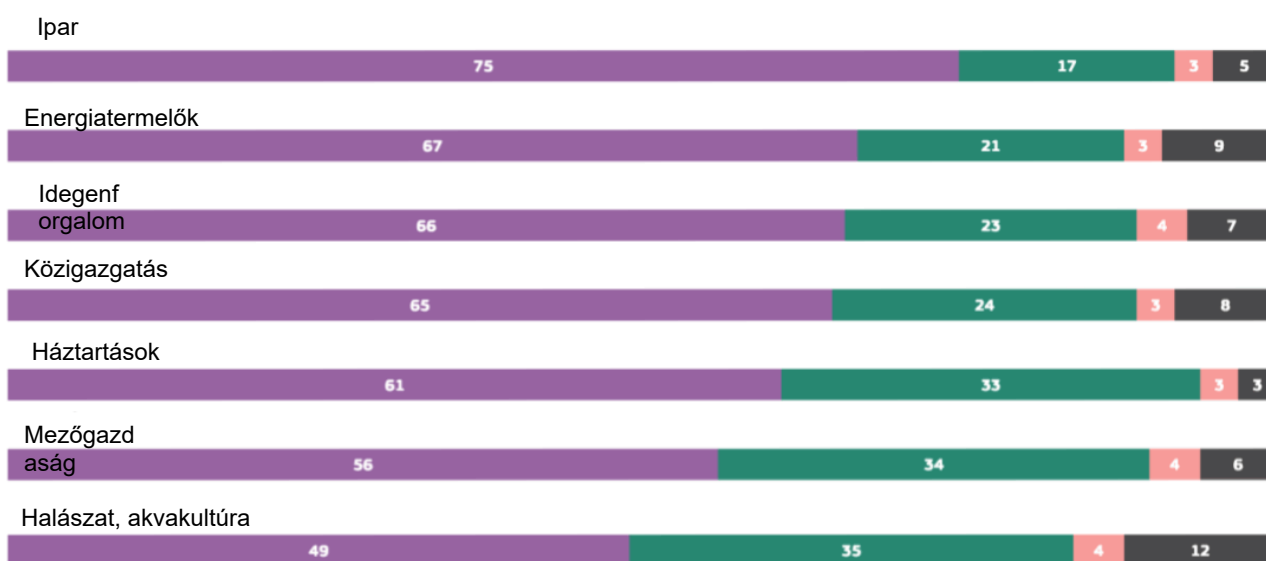
A válaszadók mintegy kétharmada úgy véli továbbá, hogy az energiatermelők (67% „nem elég”, szemben a 21%-kal „megközelítőleg megfelelő mennyiséggel”), az idegenforgalom (66% vs. 23%) és a közigazgatás (65% vs. 24%) jelenleg nem tesznek eleget az országuk vízkészleteinek hatékony felhasználása érdekében.

Tíz válaszadóból több mint hat (61%) szerint a háztartások nem tesznek eleget a vízkészletek hatékony felhasználása érdekében (szemben a 33%-kal „a megfelelő mennyiségről”), és 56%-uk mondja ugyanezt a mezőgazdaság esetében (szemben a 34%-kal „a megfelelő mennyiségről”).

Végezetül a válaszadók 49%-a úgy véli, hogy a halászat/akvakultúra jelenleg nem tesz eleget annak érdekében, hogy országukban hatékonyan használják fel a vizet, míg 35%-uk úgy véli, hogy a megfelelő mennyiséget használják fel. Az összes szereplő esetében

a válaszadók 3–4%-a gondolja úgy, hogy túl sokat tesz. Figyelemre méltó, hogy a „nem tudom” válaszok – a halászat és az akvakultúra kivételével (12 %) – következetesen kevesebb mint 10 %-ot tesznek ki.

kérdés. Véleménye szerint (AZ ORSZÁGUNKBAN) az alábbi szereplők mindegyike jelenleg túl sokat tesz-e a víz hatékony felhasználásához szükséges helyességért vagy elégtelenségért? (EU-27) (%)

²² Nem tesz eleget   A megfelelő összegről   Túl sokat csinál   Nem tudom

az alábbi szereplők mindegyike jelenleg túl sokat, megfelelő mennyiséget vagy nem elegendő mennyiséget tesz-e a víz hatékony felhasználásához? 1. Ipar, 2. Háztartások, 3. Mezőgazdaság, 4. Energiatermelők, 4. Halászat, akvakultúra, 5. Turizmus, 6. Közigazgatás.

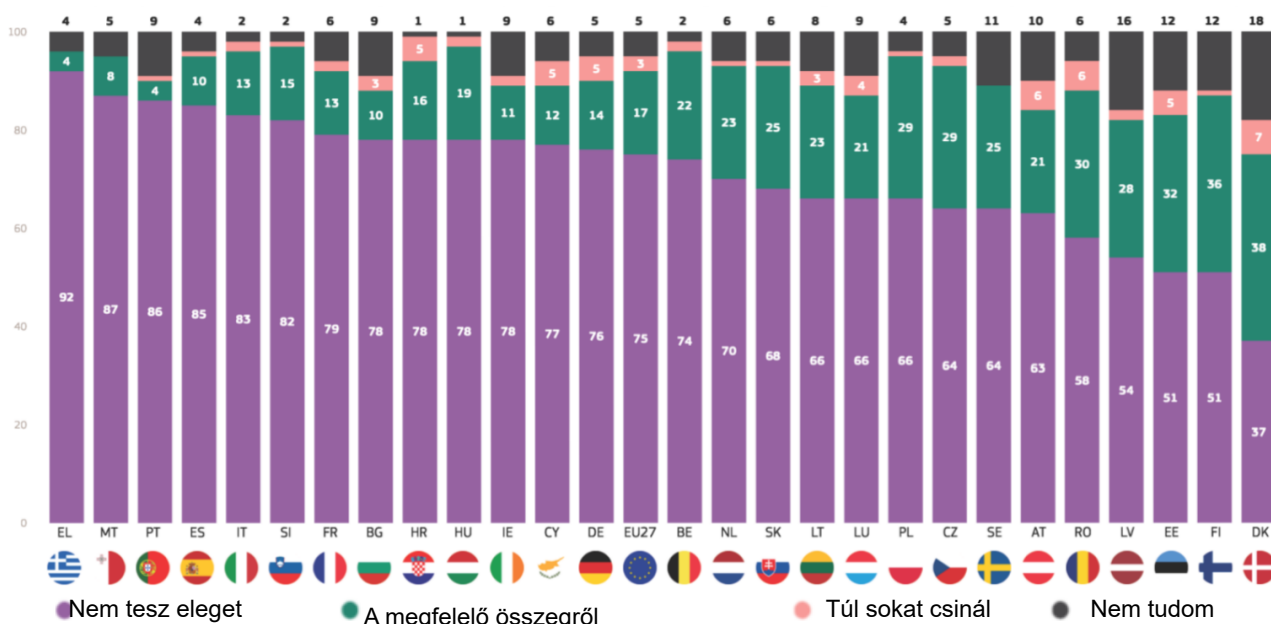
26 tagállamban a válaszadók többsége úgy véli, hogy az ipari ágazat jelenleg nem tesz eleget annak érdekében, hogy országukban hatékonyan használják fel a vizet. E csoporton belül azonban az arányok igen eltérőek: Görögországban (92%) és Máltán (87%) a legmagasabbak, Finnországban és Észtországban (51%) pedig a legalacsonyabbak.

Csak Dániában van egy kisebbség, amely úgy gondolja, hogy az ipar nem tesz eleget (37%), és majdnem megosztott azokkal, akik úgy vélik, hogy a megfelelő összeget teszi (38%).

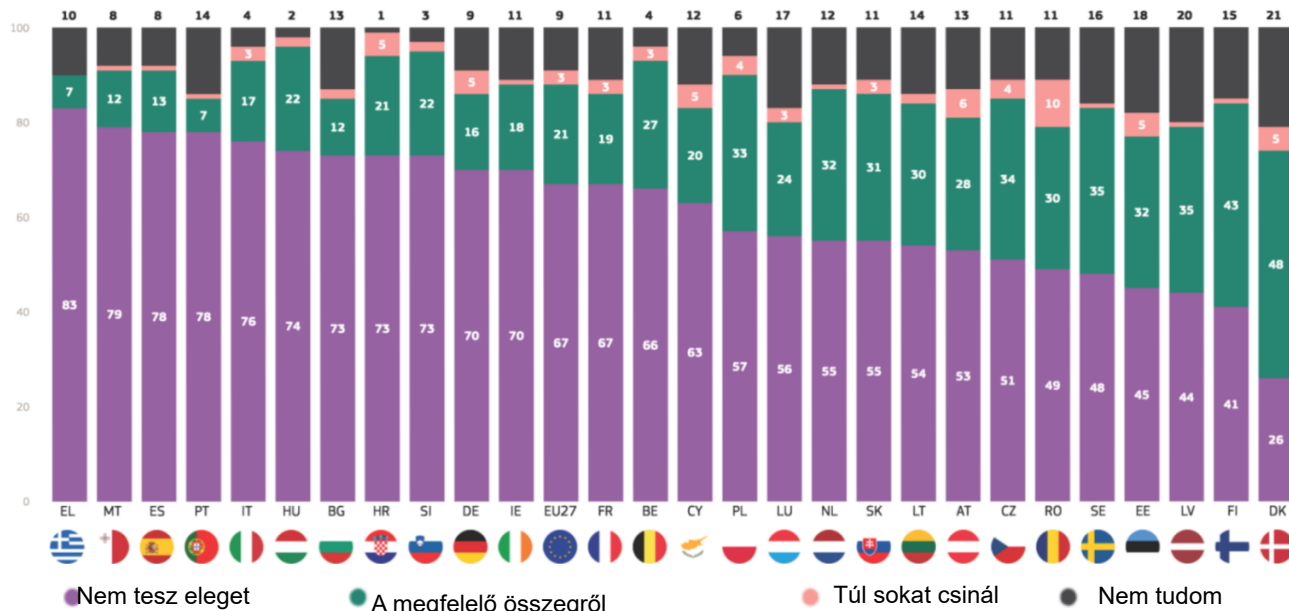
21 tagállamban a válaszadók legalább fele szerint az energiatermelők jelenleg nem tesznek eleget azért, hogy országukban hatékonyan használják fel a vízkészleteket. E csoporton belül az arányok a finnországi 83%-tól és a máltai 79%-tól a csehországi 51%-ig terjednek. Két tagállamban csak egy kisebbség osztja ezt a véleményt, nevezetesen Finnországban (41%, szemben a megfelelő összeg 43%-ával) és Dániában (26%, szemben a 48%-kal).

Érdemes megjegyezni, hogy Dániában és Lettorszáiban a „nem tudom” arány különösen magas, 21 %, illetve 20 %.

QB16.1. kérdés Véleménye szerint (AZ ORSZÁGUNKBAN) az alábbi szereplők mindegyike jelenleg túl sokat tesz, nagyjából helyesen vagy nem eleget ahhoz, hogy hatékonyan használja a vizet?:- Ipar (%)

QB16.4. Véleménye szerint (AZ ORSZÁGUNKBAN) az alábbi szereplők mindegyike jelenleg túl sokat, nagyjából helyesen vagy nem eleget tesz-e a víz hatékony felhasználásához? Energiatermelők (%)

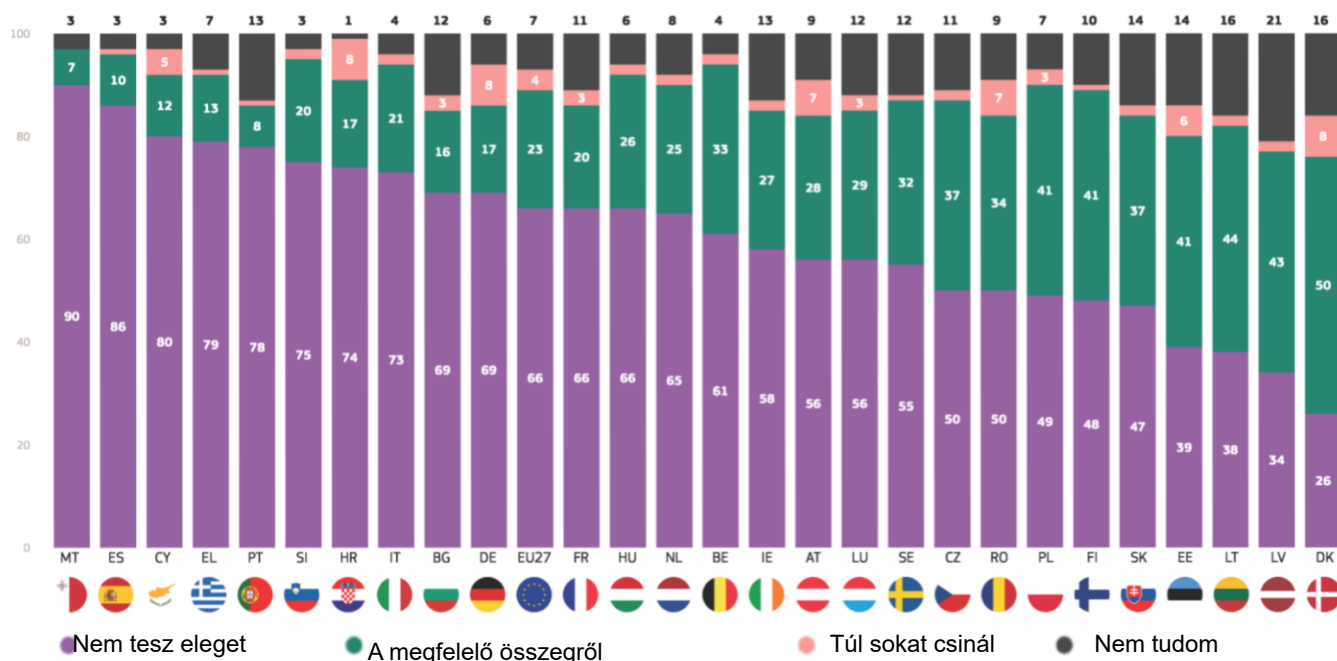
Az Eurobarométer 550. sz. tematikus felmérése: Környezetvédelem

20 tagállamban a válaszadók legalább fele úgy véli, hogy az idegenforgalmi ágazat jelenleg nem tesz eleget annak érdekében, hogy országukban hatékonyan használják fel a vízkészleteket. E csoporton belül az arányok 90% (Málta) és 86% (Spanyolország) és 50% (Csehország és Románia) között mozognak.

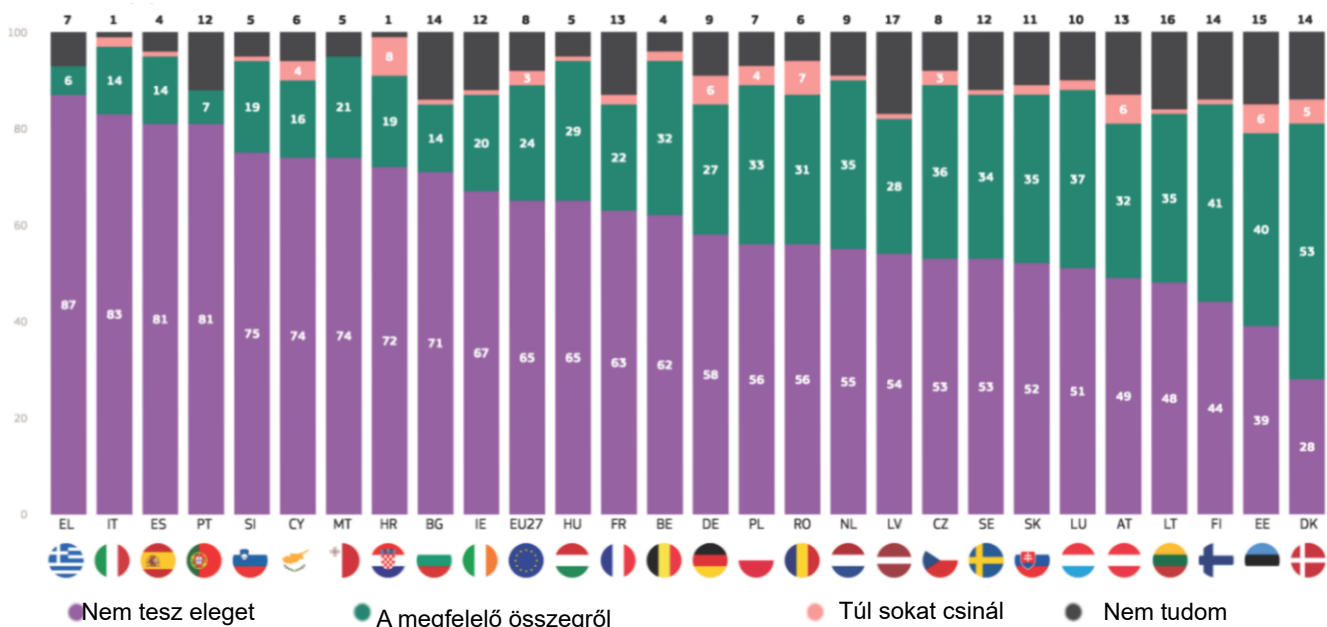
Négy tagállamban több válaszadó gondolja úgy, hogy nem elég, hanem inkább a megfelelő összeggel foglalkozik, nevezetesen Dániában (50% vs. 26% „nem elég”), Lettorszában (45% vs. 34%), Litvániában (44% vs. 38%) és Észtországban (41% vs. 39%). Lettorszában a válaszadók több mint egyötöde állítja, hogy nem tudja (21%).

22 tagállamban a válaszadók legalább fele azt állítja, hogy a közigazgatás jelenleg nem tesz eleget annak érdekében, hogy országukban hatékonyan használják fel a vízkészleteket. E csoporton belül az arányok a görögországi 87%-tól és az olaszországi 83%-tól a luxemburgi 51%-ig terjednek. Két tagállamban több válaszadó gondolja úgy, hogy nem elég, hanem inkább a megfelelő összeggel foglalkozik, ismét Dániában (53% vs. 28% „nem elég”) és Észtországban (40% vs. 39%).

QB16.6. Véleménye szerint az alábbi szereplők mindegyike jelenleg túl sokat tesz, helyes vagy nem elég ahhoz, hogy hatékonyan használja a vizet (AZ ORSZÁGUNKBAN)?:-Turizmus (%)

kérdés: Véleménye szerint az alábbi szereplők mindegyike jelenleg túl sokat tesz, helyes vagy nem elég ahhoz, hogy hatékonyan használja a vizet (AZ ORSZÁGUNKBAN)?:-Közigazgatás (%)

Az Eurobarométer 550. sz. tematikus felmérése: Környezetvédelem

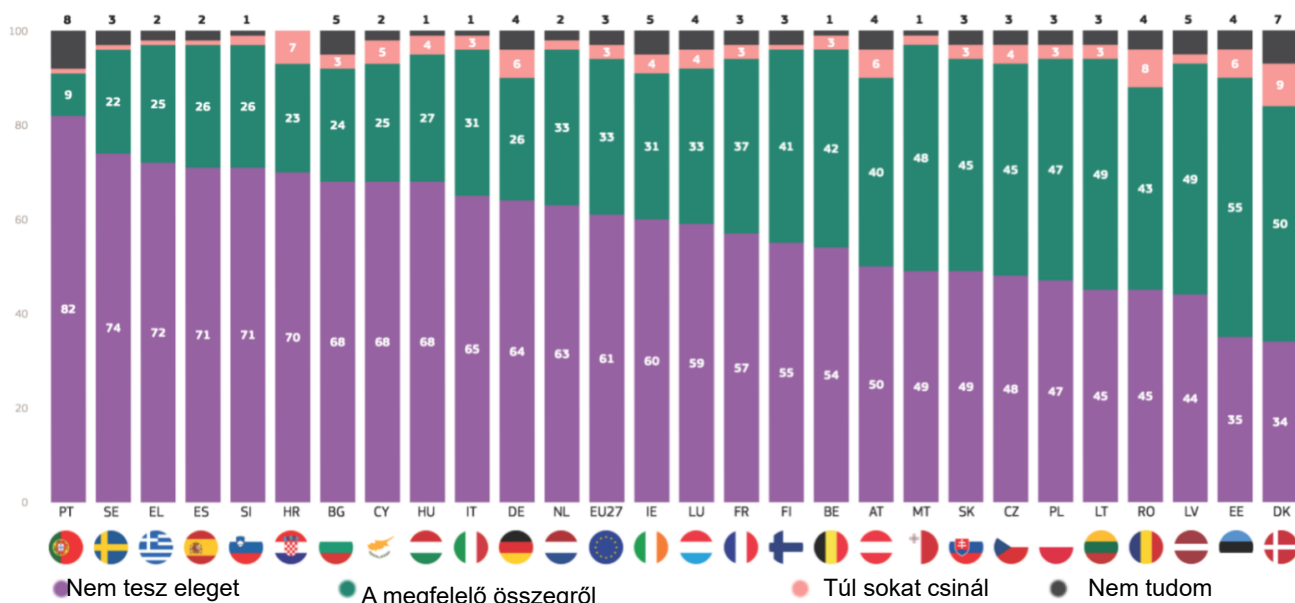
18 tagállamban a válaszadók legalább fele szerint a háztartások jelenleg nem tesznek eleget azért, hogy országukban hatékonyan használják fel a vízkészleteket. Ebben a csoportban az arányok a portugáliai 82%-tól és a svédországi 74%-tól az ausztriai 50%-ig terjednek.

Négy tagállamban több válaszadó gondolja úgy, hogy nem elég, hanem inkább a megfelelő összeggel foglalkozik, ismét Dániában (50%, szemben a „nem elég” 34%-kal), Észtországban (35%, szemben az 55%-kal), Lettországban (49%, szemben a 44%-kal) és Litvániában (49%, szemben a 45%-kal). A vélemények megoszlának vagy majdnem megoszlának Lengyelországban (mindkettő esetében 47%) és Máltán (48% „igazságosan”, míg 49% „nem elég”).

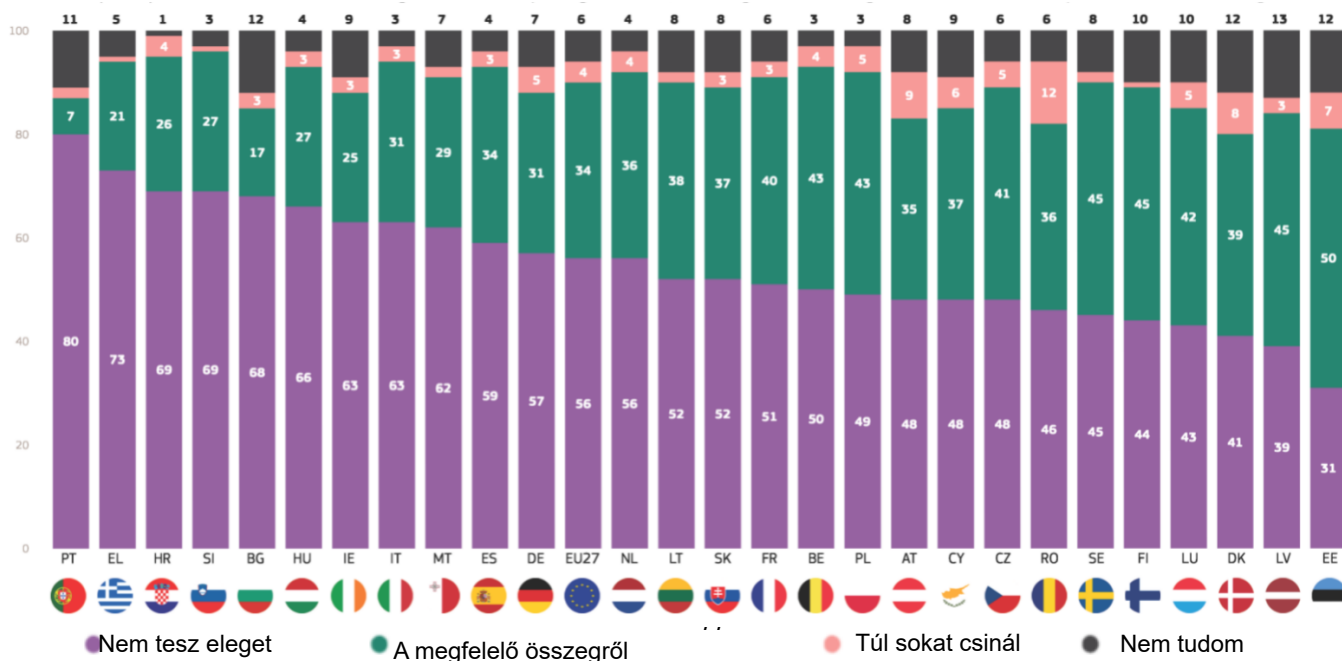
16 tagállamban a válaszadók legalább fele úgy véli, hogy a mezőgazdasági ágazat jelenleg nem tesz eleget annak érdekében, hogy országukban hatékonyan használják fel a vízkészleteket. Ebben a csoportban az arányok 80 % (Portugália) és 73 % (Görögország) és 50 % (Belgium) között mozognak. Két tagállamban több válaszadó gondolja úgy, hogy a megfelelő összeggel foglalkozik, nem pedig a nem elegendővel, ismét Észtországban (50%, szemben a 31%-os „nem elegendővel”) és Lettországban (45%, szemben a 39%-kal).

A vélemények megoszlának vagy majdnem megoszlának Svédországban (mindkét esetben 45%), Finnországban (45% „nagyjából jó”, 44% „nem elég” és Luxemburgban (42% „nagyjából jó”, 43% „nem elég”).

QB16.2. Véleménye szerint (AZ ORSZÁGUNKBAN) az alábbi szereplők mindegyike jelenleg túl sokat, nagyjából helyesen vagy nem eleget tesz-e a víz hatékony felhasználásához?:-Háztartások (%)

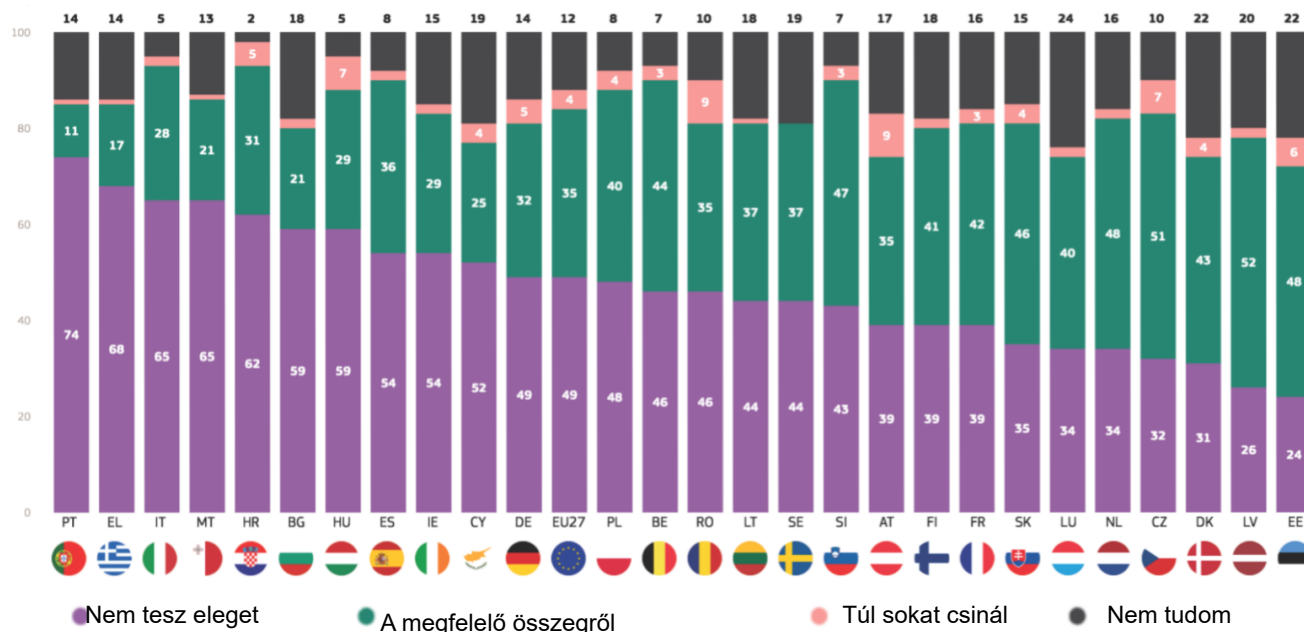
QB16.3. Véleménye szerint (AZ ORSZÁGUNKBAN) az alábbi szereplők mindegyike jelenleg túl sokat tesz-e, helyes-e vagy sem ahhoz, hogy hatékonyan használja fel a vizet?:-Mezőgazdaság (%)

Tíz tagállamban a válaszadók több mint fele azt állítja, hogy a halászat/akvakultúra jelenleg nem tesz eleget a vízkészletek hatékony felhasználása érdekében országukban. Ebben a csoportban az arányok 74 % (Portugália) és 52 % (Ciprus) között mozognak. Tíz tagállamban több válaszadó gondolja úgy, hogy nem elég, hanem inkább a megfelelő összeggel foglalkozik, a különbség következetesen Észtországban (48% vs. 24% „nem elég”) és Lettorszáiban (52% vs. 26%) a legmagasabb. Csehországban a többség (52%) is úgy gondolja, hogy eleget tesz.

Érdeemes megjegyezni, hogy 20 tagállamban a válaszadók legalább egytizede nyilatkozott úgy, hogy nem tudja, és ez az arány Luxemburgban (24%) és Észtországban (22%) volt a legmagasabb.

kérdés: Véleménye szerint (AZ ORSZÁGUNKBAN) az alábbi szereplők mindegyike jelenleg túl sokat tesz, helyes vagy nem elég ahhoz, hogy hatékonyan használja a vizet? :-Halászat, akvakultúra (%)

Az Eurobarométer 550. sz. tematikus felmérése: Környezetvédelem

A szociodemográfiai adatok elemzése azt mutatja, hogy a válaszadók – társadalmi-gazdasági helyzetüktől függetlenül – úgy vélték, hogy valamennyi említett ágazatnak többet kell tennie a víz hatékony felhasználása érdekében.

Az összes különböző társadalmi-demográfiai csoportban az ipari ágazatot választották leggyakrabban olyan szereplőként, amely „nem tesz eleget”, míg a halászati és akvakultúra-ágazatot választották a legkevésbé.

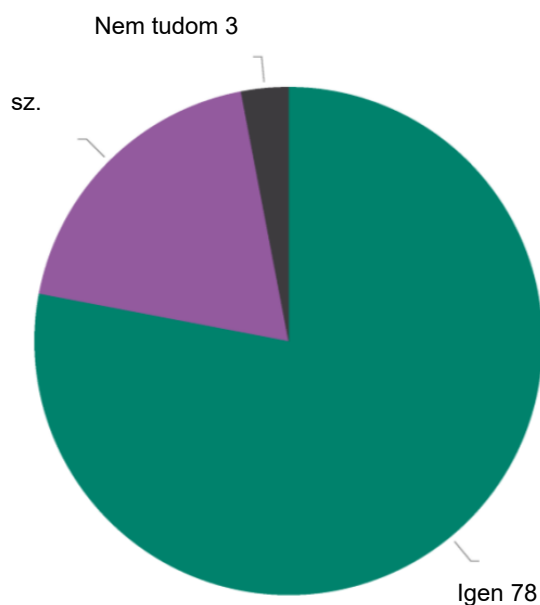
QB16 Véleménye szerint az alábbi szereplők mindegyike jelenleg túl sokat tesz, nagyjából helyesen vagy nem eleget ahhoz, hogy hatékonyan használja a vizet (AZ ORSZÁGUNKBAN)? (% - "Nem tesz eleget")							
	Ipar	Energiatermelők	Idegenforgalom	Közigazgatás	Háztartások	Mezőgazdaság	Halászat, akvakultúra
EU-27	75	67	66	65	61	56	49
Nem							
Ember	75	66	65	64	60	56	49
Nő	76	67	67	66	62	56	49
Életkor							
15–24 évesek	73	63	84	62	57	52	49
25–39	76	67	65	55	60	57	52
40–54.	76	68	68	66	63	58	50
55 év feletti	75	67	66	65	61	55	48
Oktatás (vége)							
15-	75	68	69	69	60	54	50
16–19	76	67	65	65	59	56	51
20 év felett	75	66	67	64	64	57	48
Még tanul	75	65	67	63	57	54	49
Társadalmi-szakmai kategória							
Önálló vállalkozó	76	69	70	69	63	60	53
Vezetők	76	68	70	65	67	60	52
Egyéb fehér gallérok	77	68	65	67	62	59	52
Fizikai munkások	75	66	64	65	59	55	50
Házi személyek	75	65	67	67	56	49	47
Munkanélküli	76	68	62	62	57	54	43
Nyugdíjas	74	66	65	64	61	55	47
Diákok	75	65	67	62	57	54	50
Nehézségek a számlák kifizetésében							
Legtöbbször	78	71	69	71	62	58	52
Időről időre	76	67	66	69	60	56	54
Szinte soha / Soha	75	66	66	63	61	56	47
Fontolja meg, hogy tartozik-e							
A munkásosztály	76	67	65	66	57	56	49
Az alsó középosztály	77	68	67	65	63	56	51
A középosztály	75	66	66	66	61	55	49
A felső középosztály	72	64	68	62	67	62	48
A felső osztály	76	71	62	62	61	56	53
Az EU képe							
Pozitív	78	68	69	67	65	60	53
Semleges	74	66	64	64	58	53	48
Negatív	70	63	61	64	55	49	45

4. További intézkedések az európai vízügyi problémák kezelésére

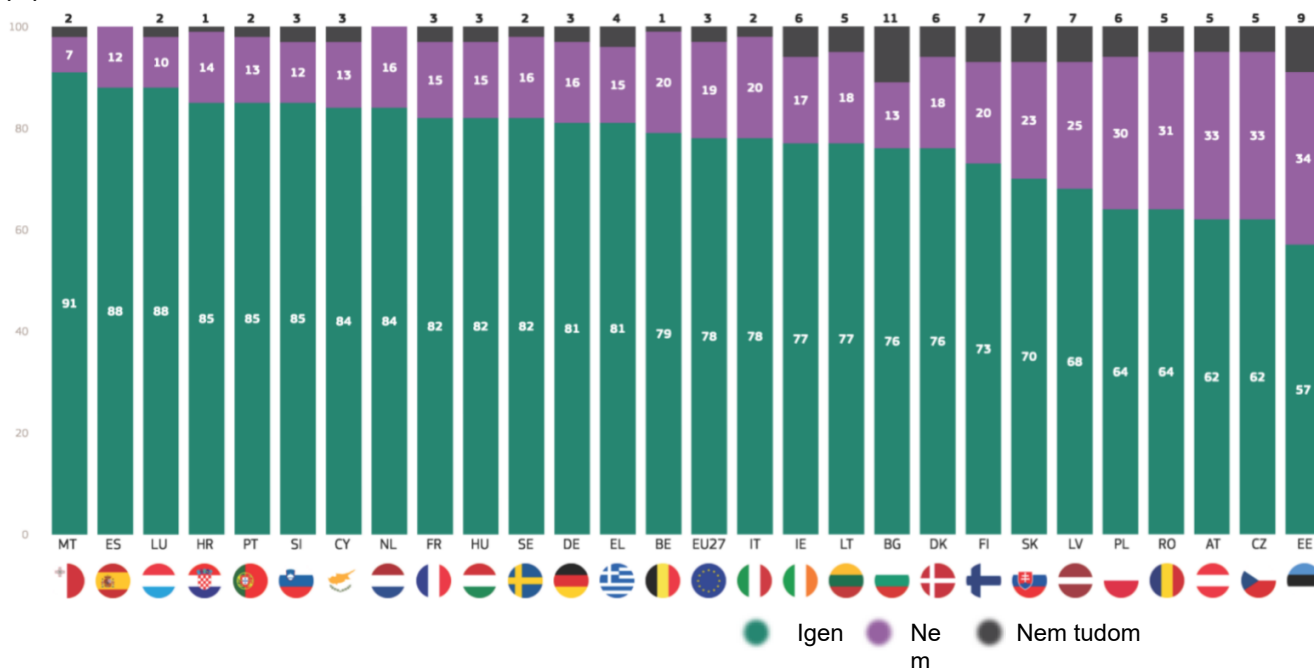
Az európaiak több mint háromnegyede úgy véli, hogy az EU-nak további intézkedéseket kellene javasolnia a vízzel kapcsolatos problémák kezelésére Európában

A válaszadók több mint háromnegyede (78%) úgy véli, hogy az EU-nak további intézkedéseket kellene javasolnia az európai vízügyi problémák kezelésére.²³ Alig egyötödük (19%) ellenzi ezt az elképzelést, 3% pedig azt állítja, hogy nem tudja.

QB17. Ön szerint az EU-nak további intézkedéseket kellene javasolnia az európai vízügyi problémák kezelésére? (EU-27) (%)

QB17. Ön szerint az EU-nak további intézkedéseket kellene javasolnia az európai vízügyi problémák kezelésére? (%)

²³ kérdés: Ön szerint az EU-nak további intézkedéseket kellene javasolnia az európai vízügyi problémák kezelésére?

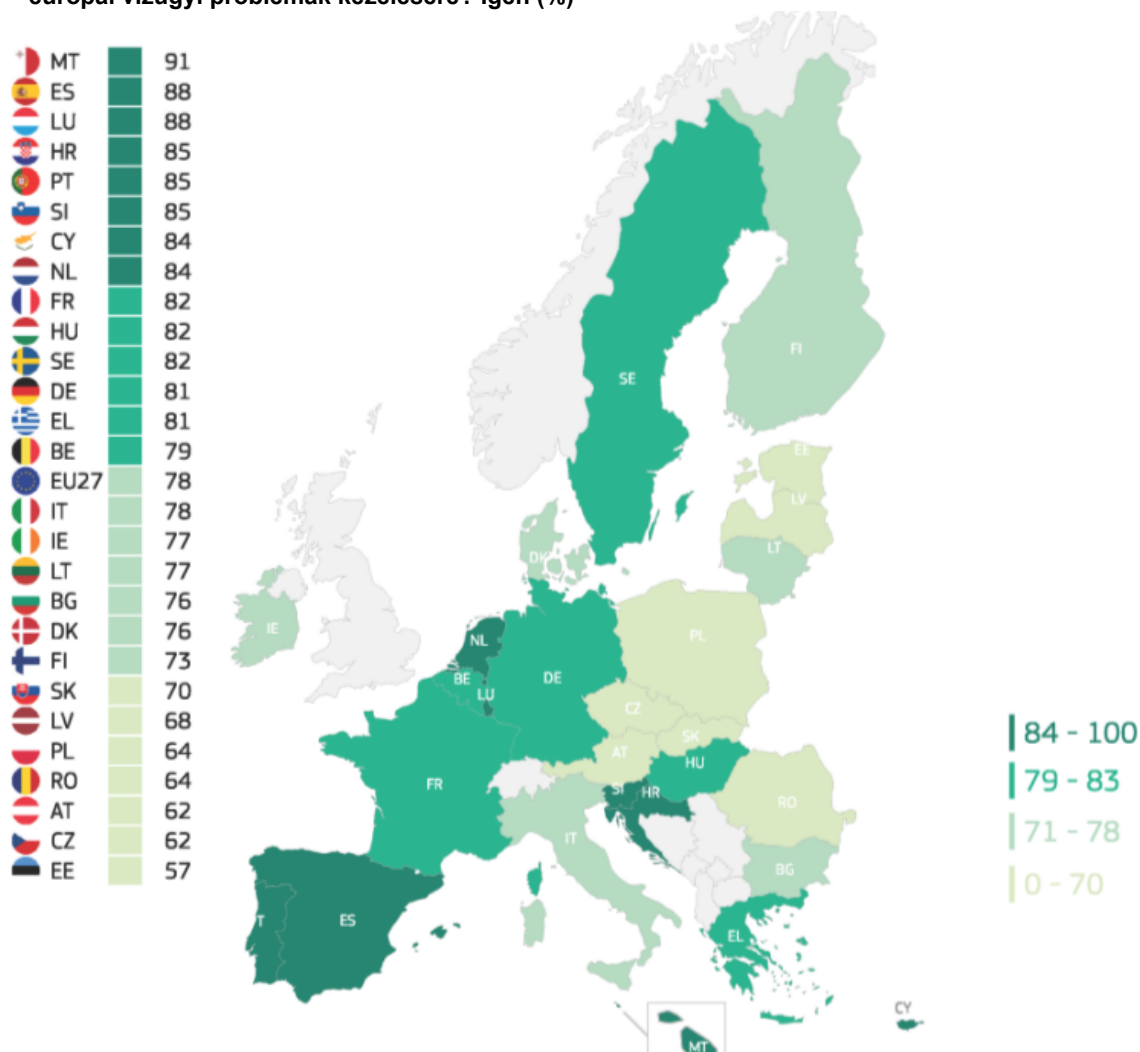
Az alábbi térkép az egyes tagállamok azon válaszadóinak arányát mutatja, akik úgy vélik, hogy az EU-nak további intézkedéseket kellene javasolnia az európai vízproblémák kezelésére.

A válaszadók többsége mind a 27 tagállamban úgy véli, hogy az EU-nak további intézkedéseket kellene javasolnia a vízzel kapcsolatos problémák kezelésére Európában. Az arányok azonban tagállamonként igen eltérőek. A legmagasabbak Máltán (91%), majd Spanyolországban és Luxemburgban (88%), míg a legalacsonyabbak Csehországban és Ausztriában (mindkettő 62%), valamint Észtországban (57%).

Ennek az elképzelésnek az ellenzése szimmetrikusan ebben a három tagállamban a legerőteljesebb: Észtország (34%), Csehország és Ausztria (mindegyik 33%). Összességében az ellenállás hat tagállamban meghaladja a válaszadók egynegyedét.

Figyelemre méltó, hogy Bulgáriában magas azon válaszadók aránya (11%), akik „nem tudom” választ adnak.

QB17. Ön szerint az EU-nak további intézkedéseket kellene javasolnia az európai vízügyi problémák kezelésére? Igen (%)

A szociodemográfiai adatok elemzése azt mutatja, hogy határozottan támogatják azt az elképzelést, hogy az EU-nak további intézkedéseket kell javasolnia az európai vízproblémák kezelésére. A támogatás különösen a nappali tagozatos oktatásban maradók (80%), a diákok (82%), a vezetők (83%), a nagyvárosokban élők (83%) és az EU-ról pozitív képet mutatók (85%) körében erősebb, különösen azokhoz képest, akik negatív képet mutatnak (64%).

kérdés: Ön szerint az EU-nak további intézkedéseket kellene javasolnia az európai vízügyi problémák kezelésére? (% - EU)

	Igen	Nem	Nem tudom
EU-27	78	19	3
Nem			
Ember	77	20	3
Nő	79	17	4
Életkor			
15–24 évesek	80	17	3
25–39	78	19	3
40–54.	78	19	3
55 év feletti	78	18	4
Oktatás (vége)			
15-	76	19	5
16–19	77	20	3
20 év felett	80	18	2
Még tanul	82	15	3
Társadalmi-szakmai kategória			
Önálló vállalkozó	77	20	3
Vezetők	83	16	1
Egyéb fehér gallérok	79	19	2
Fizikai munkások	76	21	3
Házi személyek	74	23	3
Munkanélküli	75	21	4
Nyugdíjas	78	17	5
Diákok	81	16	3
Az EU képe			
Pozitív	85	13	2
Semleges	75	21	4
Negatív	64	32	4

Következtetés

Ez a jelentés a 2024 márciusában és áprilisában végzett Eurobarométer tematikus felmérés eredményeit mutatja be. Megvizsgálja a válaszadók hozzáállását és tapasztalatait az EU-ban a környezettel kapcsolatban.

Az európaiak továbbra is komoly aggodalmukat fejezik ki a környezettel kapcsolatban, amelyet továbbra is olyan kérdésnek tekintenek, amely személyesen érinti őket. A megállapítások konzisztensek voltak az elmúlt öt évben. A környezetvédelmi kérdések jelentős hatást gyakorolnak az európaiak mindennapi életére és egészségére, és több mint háromnegyedük elismeri ezt a hatást. A mindennapi termékekben található vegyi anyagok egészségügyi hatásaival kapcsolatos aggodalmakat öt válaszadóból több mint négy osztja, akik egyformán aggódnak a környezeti hatások miatt. A 2019. évi felmérés óta ezek az aggályok némileg csökkentek.

Az uniós jogszabályok és szakpolitikák alapvető fontosságúak a környezetvédelem szempontjából, ahogyan azt a nyilvánosság érzékeli. A válaszadók 45%-a kiemelt uniós célkitűzésként kezeli a természet helyreállítását és megőrzését az új fejlemények során. 84%-uk elismeri, hogy a hazai védelem érdekében szükség van az uniós környezetvédelmi jogszabályokra, 81%-uk pedig támogatja az EU szerepét a környezetvédelmi normák határain kívüli emelésében. Emellett 78%-uk támogatja, hogy több uniós intézkedést javasoljanak a vízzel kapcsolatos kérdések kezelésére, 52%-uk pedig szigorúbb védelmet kér a veszélyes vegyi anyagokkal szemben.

A felmérés eredményei azt mutatják, hogy a válaszadók többet szeretnének tenni a környezet védelme érdekében, és hogy a felelősséget meg kell osztani. Határozott támogatás övezi a természet helyreállítását és védelmét célzó jelentős társadalmi változásokat. Tízből közel hat európai támogatja a körforgásos gazdaság előmozdítását a hulladék minimalizálása, valamint az újrahasználat és az újrafeldolgozás fokozása révén, mivel ezek a leghatékonyabb környezetvédelmi stratégiák. Emellett 55%-uk hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU-ban értékesített termékek ne károsítsák a környezetet, és több mint fele hisz a környezetvédelmi jogszabályok szigorú végrehajtásában.

Elsőprő többségük (92%) ragaszkodik ahhoz, hogy a vállalatok fedezzék a szennyezésmentesítés költségeit, és közel háromnegyedük támogatja a hatóságok hasonló pénzügyi felelősségét. A zöld gazdasági átállás közfinanszírozását tíz európaiból hat elégtelennek tartja. Ezen túlmenően a többség elégedetlen a nemzeti érdekelt felek által a vízkészletek hatékony felhasználása érdekében tett erőfeszítésekkel, 75%-uk pedig rámutat arra, hogy az ágazat nem megfelelő e tekintetben.

Általában megfigyelhető a fenntarthatóbb fogyasztói magatartás iránti hajlandóság. Az európaiak 59%-a hajlandó többet fizetni a fenntartható termékekért, 72%-uk pedig vásárláskor figyelembe veszi a kémiai biztonságot.

A hatékony hulladékcsökkentési stratégiák közé tartozik a gondos újrafeldolgozás a válaszadók 66%-ánál, az újrahasználatos csomagolás használata 52%-nál, valamint a minimálisan csomagolt termékek 49%-os

előnyben részesítése. Ráadásul 41%-uk újrahasznosított anyagokba csomagolt termékeket választ.

Uniós szinten összességében a műanyag- és vegyi hulladékokat tekintik a legproblematicusabbnak, amelyeket a válaszadók 61%-a, illetve 60%-a említett, az elektronikus hulladék pedig 27%-ot tett ki. A vízzel kapcsolatos elsődleges veszélyek a szennyezés (69%), valamint a túlzott vízfogyasztás és -pazarlás (63%).

A környezetvédelmi kérdések tudatosítása és megértése azonban eltérő. Az európaiak valamivel több mint fele úgy véli, hogy jól tájékozott a vízzel kapcsolatos kérdésekben, mint például a szennyezés és az aszályok, míg egy valamivel kisebb csoport úgy érzi, hogy nem tájékozott. A PFA-anyagok (örök vegyi anyagok) ismerete korlátozott; csak 29%-uk hallott róluk a felmérés előtt, szemben a 71%-kal, akik nem. Azok a válaszadók, akik korábban hallottak a PFA-król, nagyobb valószínűséggel számolnak be az egészségükre és a környezetre gyakorolt hatásukkal kapcsolatos magas szintű aggodalmakról, mint azok, akik nem, de az általános aggodalmak magas szintje rávilágít arra, hogy a vegyi anyagokkal kapcsolatos fokozott tudatosság hatással van az észlelt veszélyre.

Megjegyzések:

környezetük miatt, míg az észtek, a litvánok, a románok és a bolgárok sokkal kevésbé (75% vagy kevesebb).

Ez egy közös megfigyelés: az országok közötti különbségek sokkal nagyobbak, mint a társadalmi kategóriák közöttiek.

(Pierre Dieumegard szócikkből átirányítva)

Sajnálatos, hogy az európaiak környezethez való hozzáállásáról szóló tanulmány egyetlen kérdést sem tartalmaz korunk jelentős környezeti problémájáról: a globális felmelegedés és az üvegházhatást okozó gázok.

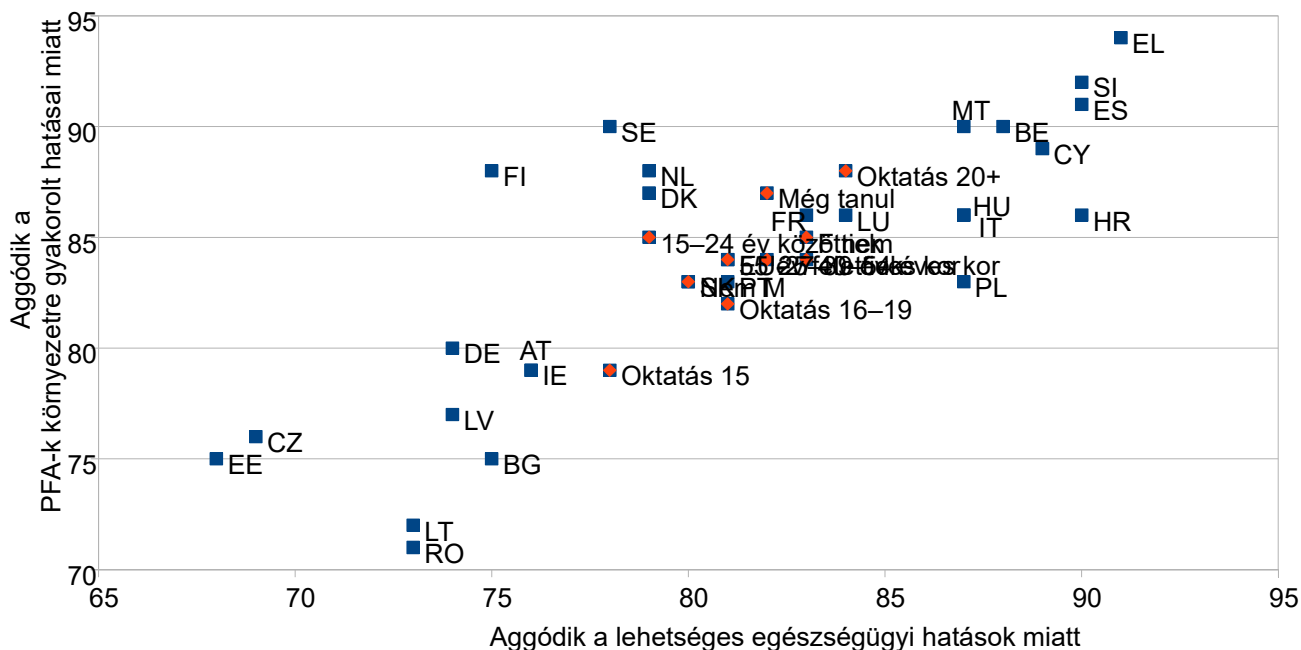
Az V. rész 2. pontjában („A vízzel kapcsolatos fő veszélyek”) az első grafikon rossz, mivel a 13. kérdés (megteendő intézkedések) és a 15. kérdés (vízzel kapcsolatos veszélyek) eredményeinek keveréke. Helyes grafikon került beillesztésre.

Az "örökké vegyszerek" ismerete

A polifluoralkilek (PFAS) olyan kémiai vegyületek, amelyeket évtizedek óta széles körben használnak, és ezért jelen vannak a környezetünkben. A kutatások azt mutatják, hogy mérgezőek lehetnek, még kis mennyiségben is.

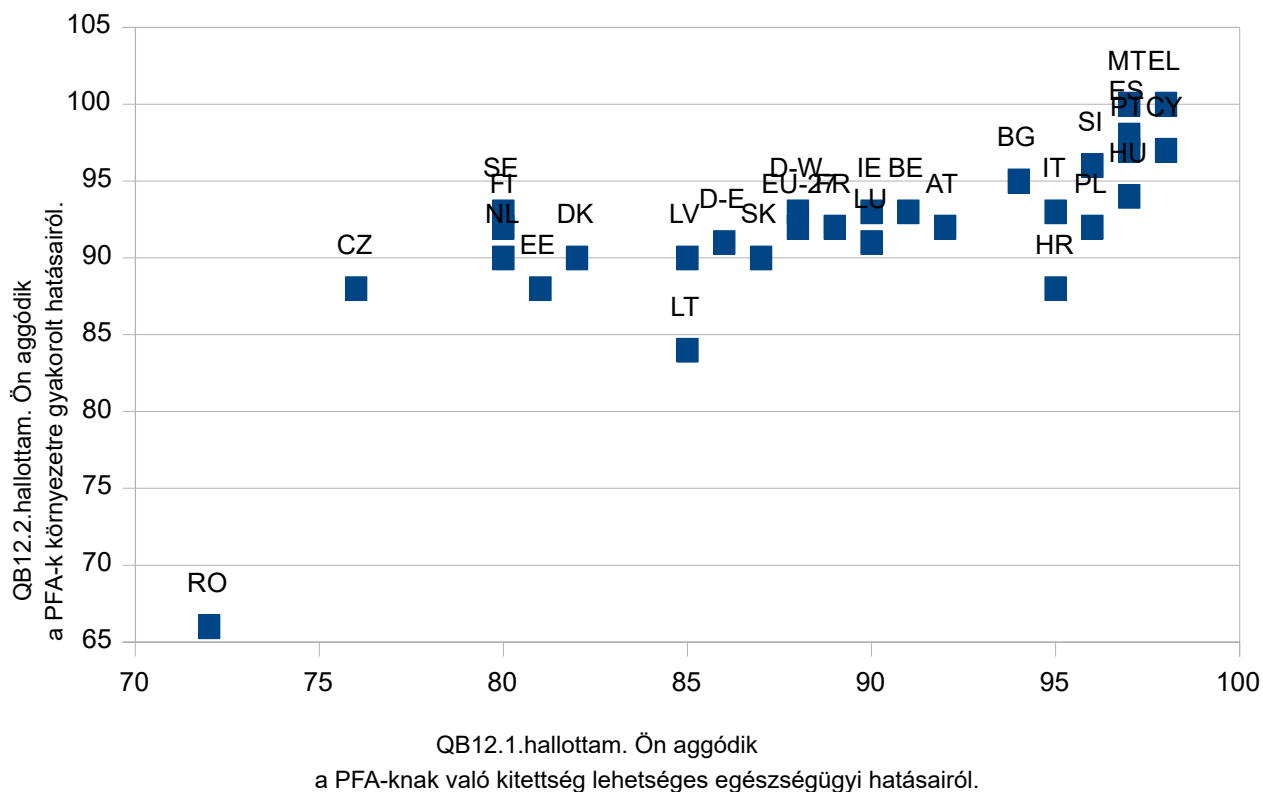
Franciaországban sok évnyi hallgatás után 2024 elején a rádióban, a televízióban és az újságokban is megemlítették a PFAS-t. Petíciókat küldtek az európai választásokon induló jelölteknek. Aztán visszatért a média csendje.

QB12.1 - QB12.2 (Ön érintett ... PFA-k)

És még akkor is, amikor a megkérdezettek már tisztában voltak a PFA-k problémájával, országonként nagyban eltér a megítélésük arról, hogy mennyire veszélyesek. Az alábbi grafikon azoknak az embereknek a válaszait mutatja be, akik már hallottak a PFAS-problémáról.

Míg Görögországban (EL) és Máltán (MT) mindazok, akik hallottak a PFA-król, aggódnak a környezetre gyakorolt hatásuk miatt, Romániában (RO) a megkérdezetteknek csak kétharmada érintett. Nehéz európai politikát kialakítani, ha a közvélemény ennyire eltérő!

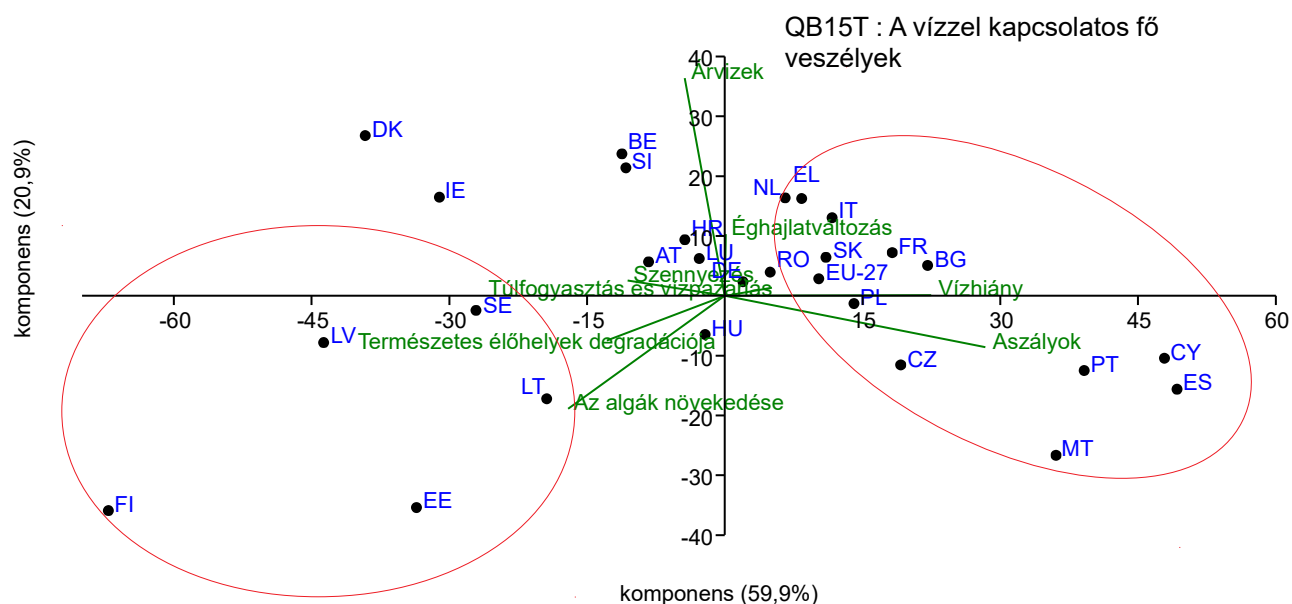

Vízpolitika

Általánosságban elmondható, hogy a véleménykülönbségek sokkal nagyobbak az országok között, mint a társadalmi csoportok között (nem, iskolai végzettség, életkor stb.).

A QB15T. táblázatot főkomponens-elemzéssel dolgozták fel (PCA = ACP).²⁴

Nem meglepő, hogy Finnország nem aggódik az aszály vagy a vízhiány miatt, de érdekes látni, hogy az azonos földrajzi jellemzőkkel rendelkező országok csoportjai is ugyanazokat az aggodalmakat osztják a vízzel kapcsolatban. A földközi-tengeri országokat leginkább az aszály és a vízhiány aggasztja (jobb oldalon a vörös ellipszis), míg a Balti-tenger körüli országokban több a biológiai aggály, az algák növekedése és a természetes élőhelyek romlása (bal oldalon a vörös ellipszis).

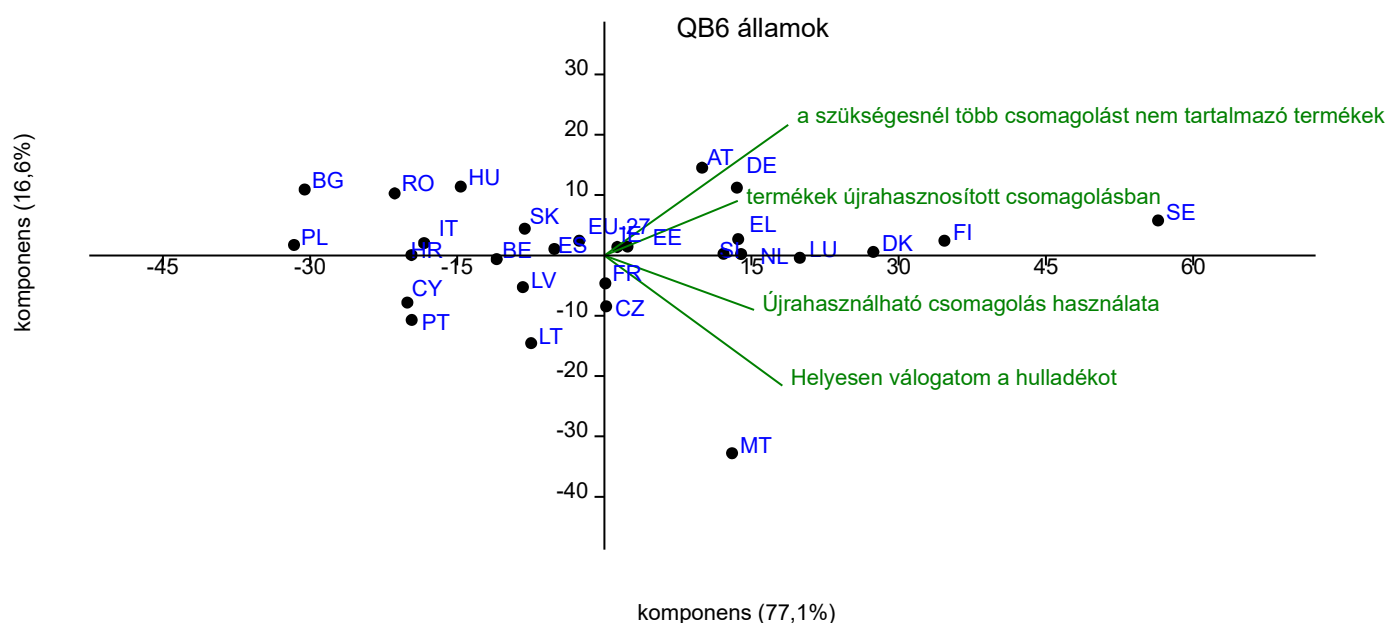
²⁴ Hammer, Ø., Harper, D.A.T., és P. D. Ryan, 2001. MÚLT: Paleontológiai statisztikai szoftvercsomag oktatáshoz és adatelemzéshez. Palaeontologia Electronica 4. cikk (1) bekezdés: 9 szp.
<https://www.nhm.uio.no/english/research/resources/past/>

Személyes fellépés a szemét problémájával kapcsolatban

Ez a 6. kérdés tárgya: „QB6 Ön szerint az alábbiak közül melyiket kellene megtennie a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében? Kérjük, válassza ki az Önre vonatkozó összes lehetőséget. ”

A legnagyobb különbség az aktív és az inaktív országok között van. Egyes országokban (Svédország, Dánia, Finnország) az emberek azt mondják, hogy számos dolgot csinálnak, míg más országokban (Bulgária, Románia, Lengyelország, Magyarország, Olaszország, Horvátország) az emberek azt mondják, hogy nem sokat csinálnak.

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők, a háztartásbeliek vagy a munkanélküliek kevésbé aktívak a hulladék csökkentésében, mint a hosszú iskolai végzettséggel rendelkezők vagy a vezetők.

Műszaki előírások

2024. március 6. és április 8. között Verian (volt Kantar Public) a Kantar Belgium nevében elvégezte az Eurobarométer felmérés 101.2. hullámát az Európai Bizottság Kommunikációs Főigazgatósága „Médiamonitring és Eurobarométer” osztályának kérésére.

A 101.2. hullám az Európai Unió tagállamainak állampolgárságával rendelkező, a 27 tagállam mindegyikében lakóhellyel rendelkező, 15 éves és idősebb népességet fedti le.

Az összes országban alkalmazott alaplanta-tervezés rétegzett, többlépcsős, véletlenszerű (valószínűségi) minta. Az egyes országokban a mintakeretet először NUTS-régiók szerint, az egyes régiókon belül pedig a városiasság mértéke (DEGURBA) szerint rétegzik. Az egyes rétegekben kiválasztott mintavételi pontok száma a 15+ rétegsokaságot tükrözi. A második szakaszban a mintavételi pontokat a 0+ populáció méretével arányos valószínűséggel rajzolták ki az egyes rétegekből. A minták így a vizsgált országok teljes területét képviselik az EUROSTAT NUTS II (vagy azzal egyenértékű) és az adott nemzetiségek rezidens népességének nagyvárosi, városi és vidéki területek szerinti²⁵ eloszlása szerint.

A kiválasztott mintavételi pontok mindegyikében véletlenszerűen kirajzoltak egy kiindulási koordinátát, és egy fordított gee-kódoló eszközt használtak a koordinátához legközelebb eső cím azonosítására. Ez a cím volt a kezdőcíme a véletlenszerű sétának. További címeket (minden N-edik címet) a szokásos "véletlenszerű útvonal" eljárással választottak ki az eredeti címről. Minden háztartásban véletlenszerűen választották ki a válaszadót. A véletlenszerű kiválasztás módszere a háztartás méretétől függött. Például a két 15+ taggal rendelkező háztartások esetében a forgatókönyvet az informátor (az átvizsgálást végző kérdőívre válaszoló személy) vagy a háztartás másik jogosult tagjának kiválasztására használták. A három 15+ taggal rendelkező háztartások esetében a forgatókönyvet vagy az informátor (az idő 1/3-a), vagy a háztartás két másik jogosult tagjának (az idő 2/3-a) kiválasztására használták. A másik két tag kiválasztásakor az interjúztatónak azt mondták, hogy vagy a legfiatalabbat, vagy a legidősebbet kérje. A szkript véletlenszerűen hozzárendeli a kiválasztást a legfiatalabb vagy a legidősebb egyenlő valószínűséggel. Ez a folyamat folytatódik a háztartás négy 15+ tagja esetében – véletlenszerűen megkérdezve a legfiatalabbat, a második legfiatalabbat és a legidősebbet. Az öt 15+ taggal rendelkező háztartások esetében visszatérünk az utolsó születésnap szabályához.

Ha a háztartásban senkivel sem került kapcsolatba, vagy ha a kiválasztott válaszadó nem állt rendelkezésre (elfoglalt), a kérdező legfeljebb további három alkalommal

látogatta meg ugyanazt a háztartást (összesen négy kapcsolatfelvételi kísérlet). Az interjúztatók soha nem jelzik előre, hogy a felmérést az Európai Bizottság nevében végzik; kérésre ezt az információt a felmérés befejezése után is megadhatják.

A munkaerő-felvételi szakasz kissé eltérő volt Hollandiában, Finnországban és Svédországban. A két utóbbi országban az egyes mintavételi pontokon belüli címekből mintát választottak ki a cím- vagy népesség-nyilvántartásból (Finnországban a kiválasztás nem minden mintavételi ponton történik, de néhány helyen a válaszadási arány várhatóan javulni fog). A címek kiválasztása véletlenszerűen történt. A háztartásokkal ezt követően telefonon vették fel a kapcsolatot, és vették fel őket a felmérésben való részvételre. Hollandiában kétkeretes RDD-mintát (mobil- és vezetékes számokat) használnak, mivel nem áll rendelkezésre átfogó népesség-nyilvántartás telefonszámokkal. A számok kiválasztása mindkét keretben véletlenszerűen történik, és minden szám egyenlő valószínűséget kap a kiválasztáshoz. Svédországtól és Finnországtól eltérően a minta nem csoportosított.

25 Városi vidéki besorolás a DEGURBA alapján (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Interjúkészítési mód országonként

Az interjúk személyes interjúkon keresztül zajlottak, akár fizikailag az emberek otthonában, akár a megfelelő nemzeti nyelven folytatott távoli videóinterakción keresztül. Csak Csehországban, Dániában és Máltán végeztek távoli videóinterjúkat („online szemtől-szembe” vagy CAVI, Computer Assisted Video Interviewing).

ORSZÁGOK	CAPI-interjúk száma	CAVI-interjúk száma	INTERJÚK NÉLKÜL ÖSSZESEN
Belgium (BE)	1,043		1,043
Bulgária (BG)	1,065		1,065
Csehország (CZ)	788	219	1,007
Dánia (DK)	739	244	983
Németország (DE)	1,516		1,516
Észtország (EE)	1,007		1,007
Írország (IE)	1,006		1,006
Görögország (EL)	1,000		1,000
Spanyolország (ES)	1,009		1,009
Franciaország (FR)	1,012		1,012
Horvátország (HR)	1,004		1,004
Olaszország (IT)	1,034		1,034
Ciprus (CY)	501		501
Lettország (LV)	1,001		1,001
Litvánia (LT)	1,007		1,007
Luxemburg (LU)	507		507
Magyarország (HU)	1,008		1,008
Málta (MT)	345	155	500
Hollandia (NL)	1,005		1,005
Ausztria (AT)	1,015		1,015
Lengyelország (PL)	1,010		1,010
Portugália (PT)	1,019		1,019
Románia (RO)	1,049		1,049
Szlovénia (SI)	1,004		1,004
Szlovákia (SK)	1,011		1,011
Finnország (FI)	1,000		1,000
Svédország (SE)	1,023		1,023
EU-27 összesen	25,728	618	26,346

Válaszadási arányok

Minden ország esetében összehasonlítást végeznek a válaszadó minta és a világegyetem (azaz az ország teljes népessége) között. A súlyokat arra használják, hogy kor, régió és az urbanizáció foka szerint egyeztessék a válaszadó mintát az univerzummal a nemek szerint. Az európai becslések (azaz az uniós átlag) esetében kiigazításra kerül az egyes országok súlyozása, felfelé vagy lefelé súlyozva azokat, hogy tükrözzék a 15 év feletti népességnek az EU 15 év feletti népességéhez viszonyított arányát.

A válaszadási arányt úgy számítják ki, hogy a teljes interjúk teljes számát elosztják az összes felkeresett cím számával, kivéve azokat, amelyek nem támogathatók, de azokat is beleértve, amelyek esetében a támogathatóság nem ismert. Az EUROBAROMETER-felmérés 101.2. hulláma esetében az EU-27 országok válaszadási arányai, amelyeket Verian (korábban Kantar Public) számított ki, a következők:

ORSZÁGOK	VÁLASZADÁSI MÉRTÉKEK
Belgium (BE)	55.3%
Bulgária (BG)	48.6%
Csehország (CZ)	60.1%
Dánia (DK)	39.9%
Németország (DE)	30.2%
Észtország (EE)	81.5%
Írország (IE)	38.0%
Görögország (EL)	30.8%
Spanyolország (ES)	29.5%
Franciaország (FR)	44.4%
Horvátország (HR)	46.3%
Olaszország (IT)	28.6%
Ciprus (CY)	51.3%
Lettország (LV)	35.6%
Litvánia (LT)	47.6%
Luxemburg (LU)	29.8%
Magyarország (HU)	62.8%
Málta (MT)	64.0%
Hollandia (NL)	71.4%
Ausztria (AT)	41.6%
Lengyelország (PL)	44.9%
Portugália (PT)	50.2%
Románia (RO)	54.9%
Szlovénia (SI)	44.7%
Szlovákia (SK)	55.7%
Finnország (FI)	28.7%
Svédország (SE)	76.7%

Hibahatárok

Emlékeztetjük az olvasókat, hogy a felmérési eredmények becslések, amelyek pontossága, mivel minden egyenlő, a minta méretén és a megfigyelt százalékon alapul. A mintegy 1000 interjúból álló minták esetében a tényleges százalékos értékek a következő konfidenciahatárokon belül változnak:

<u>Statisztikai tartalékok a mintavételi folyamat miatt</u>											
(95%-os konfidenciaszinten)											
<i>a különböző mintaméretetek sorokban vannak feltüntetve</i>	<i>a különböző megfigyelt eredmények oszlopokban vannak megadva</i>										
	5%	10 %	15%	20%	25%	30 %	35%	40%	45 %	50 %	
	95%	90%	85%	80%	75 %	70%	65 %	60%	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5%	10 %	15%	20%	25%	30 %	35%	40%	45 %	50 %	
	95%	90%	85%	80%	75 %	70%	65 %	60%	55 %	50 %	

Kérdőív

1.kérdés:Kérjük, mondja meg, hogy milyen mértékben ért egyet az alábbi állításokkal: A környezetvédelmi kérdések közvetlen hatással vannak mindennapi életére és egészségére

(READ OUT - EGY VÁLASZ KIZÁRÓLAG)

- 1 Teljes mértékben egyetértek
  - 2 Hajlamosak egyetérteni
  - 3 Hajlamosak nem egyetérteni
  - 4 Egyáltalán nem értek egyet
  - 5 Nem tudom
- 1QU E8924 QA7 MÓDOSÍTOTT

QB2abcd (megerősítendő) Véleménye szerint az alábbi intézkedések közül melyik lenne a leghatékonyabb módja a környezeti problémák kezelésének? Először? A második? Harmadik? Negyedik?

(SHOW SCREEN – READ OUT – ROTATE – EGY VÁLASZADÁSI TÉTEL)

- 1 Annak jobb biztosítása, hogy az uniós piacon értékesített termékek ne járuljanak hozzá a környezet károsításához
- 2 Befektetés a kutatásba és fejlesztésbe a technológiai megoldások megtalálása érdekében
- 3 Több információ és oktatás biztosítása a környezetbarátabbá tétel érdekében
- 4 A természet helyreállítása
- 5 A környezetvédelmi jogszabályok betartásának biztosítása
- 6 A szennyező tevékenységek állami támogatásának megszüntetése
- 7 A szennyező tevékenységek megadóztatásának növelése
- 8 A körforgásos gazdaság előmozdítása a hulladék csökkentése, valamint a termékek újrafelhasználása vagy újrafeldolgozása révén
- 9 A fentiek egyike sem (SPONTANEOUS)
- 10 Nem tudom

2QU ÚJ

QB3 Kérem, mondja meg, hogy milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állítással.

(SHOW SCREEN – READ OUT – ROTATE – EGY VÁLASZ TÉTELENKÉNT)

Teljes mértékben egyetértek

Hajlamosak egyetérteni

Hajlamosak az egyet nem értésre

Egyáltalán nem értek egyet

Nem tudom

1 Uniós környezetvédelmi jogszabályokra van szükség a környezet védelme érdekében (AZ ORSZÁGUNKBAN)

1 2 3 4 5

2 Az EU-nak segítenie kell a nem uniós országokat környezetvédelmi normáik javításában

1 2 3 4 5

1QU EB924 QA11

4. kérdés:Kérjük, mondja meg, hogy milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet a szennyezés eltakarításának költségeire vonatkozó alábbi állításokkal.

(READ OUT – NE FORGALMAZD – VONALONKÉNT EGY VÁLASZ)

Teljes mértékben egyetértek

Hajlamosak egyetérteni

Hajlamosak az egyet nem értésre

Egyáltalán nem értek egyet

Nem tudom

1 A szennyezés eltakarításának költségeit a hatóságoknak kell viselniük

1 2 3 4 5

2 A vállalatoknak meg kell fizetniük a szennyezésük tisztításának költségeit

1 2 3 4 5

1QU ÚJ

kérdés:Ön szerint [AZ ORSZÁGUNKBAN] a zöldebb gazdaságra való átállást támogató közfinanszírozás összege ...?

(READ OUT – CSAK EGY VÁLASZ)

1 Csak jobbra

2 Nem elég

3 Túl sok

4 Nem tudom

1QU ÚJ

6. kérdés: Ön szerint az alábbiak közül melyiket kellene megtennie a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében? Kérjük, válassza ki az Önre vonatkozó összes lehetőséget.

(MUTATÁSI KÉPERNYŐ – OLVASD EL – FORGALOM – LEHETSÉGES TÖBB VÁLASZ)

- 1 Használjon újrahasználható csomagolást
- 2 Helyesen válogatom a hulladékot az újrahasznosításhoz
- 3 Elsődlegesen újrahasznosított csomagolásban vásároljon termékeket
- 4 Elsősorban olyan termékeket vásároljon, amelyek nem rendelkeznek a szükségesnél több csomagolással
- 5 A fentiek egyike sem (SPONTANEOUS)

1QU ÚJ

QB7ab Véleménye szerint az alábbi hulladéktípusok közül melyek a legproblémásabbak (AZ ORSZÁGUNKBAN)? Először is? És aztán?

(SHOW SCREEN – READ OUT – EGY VÁLASZ TÉTELENKÉNT)

- 1 Műanyag hulladék
- 2 Elektronikus hulladék
- 3 Akkumulátor hulladék
- 4 Élelmiszer-pazarlás
- 5 Textilhulladék
- 6 Vegyi hulladék
- 7 Mindez (SPONTANEOUS)
- 8 Ezek közül egyik sem (SPONTANEOUS)
- 9 Nem tudom

1QU ÚJ

8.kérdés: Ha olyan termékeket vásárol, mint a bútorok, textíliák vagy elektronikus eszközök, hajlandó lenne-e többet fizetni olyan termékekért, amelyek könnyebben javíthatók, újrafeldolgozhatók és/vagy környezetvédelmi szempontból fenntartható módon állíthatók elő?

(READ OUT – CSAK EGY VÁLASZ)

- 1 Igen
- 2 Nem
- 3 Nem tudom

1QU ÚJ

QB9 Az emberi egészség és a környezet veszélyes vegyi anyagokkal szembeni védelme érdekében Ön szerint a védelem jelenlegi szintje az EU-ban...

(READ OUT – CSAK EGY VÁLASZ)

- 1 Túl magas és csökkenteni kell
- 2 A megfelelő szinten
- 3 Túl alacsony, és növelni kell
- 4 Nem tudom

1QU ÚJ

QB10 A következő állítások mindennapi termékekre, például serpenyőkre, játékokra és tisztítószerre vonatkoznak.

Kérem, mondja meg, milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal.

(READ OUT – 2. ÉS 3. FORGALMAZÁSI TÉTEL – VONALANKÉNT EGY VÁLASZ)

- Teljes mértékben egyetértek
- Hajlamosak egyetérteni
- Hajlamosak az egyet nem értésre
- Egyáltalán nem értek egyet
- Nem tudom

1 Vásárláskor figyelembe veszi a termékek kémiai biztonságát

1 2 3 4 5

2 Ön aggódik a mindennapi termékekben jelen lévő káros vegyi anyagok környezetre gyakorolt hatása miatt

1 2 3 4 5

3 Ön aggódik a káros vegyi anyagok hatása a mindennapi termékek az alth

1 2 3 4 5

1.5QU E8924 QA7 MÓDOSÍTOTT

QB11 Hallott már a PFAS, más néven „örök vegyi anyagok” kifejezésről?

(READ OUT – CSAK EGY VÁLASZ)

- 1 Igen
- 2 Nem
- 3 Nem tudom

1QU ÚJ

QB12 Bevezetés

(READ OUT)

A PFA-k, más néven "örök vegyi anyagok" olyan mesterséges vegyi anyagok, amelyeket számos termékben használnak, például élelmiszer-csomagolásban, tapadásmentes serpenyőkben, kültéri ruházatban és még sokan másokban. Hasznos tulajdonságokkal rendelkeznek, például ellenállnak a hőnek, az olajnak, a foltoknak vagy a víznek, vagy tapadásmentes bevonatokhoz használják őket. Számos PFA-anyag káros hatással lehet a környezetre, valamint az emberi és állati egészségre, és „örök vegyi anyagnak” minősül, mivel nem bomlik le, és hosszú ideig megmaradhat a környezetben.

KB12 Milyen mértékben ért egyet vagy nem ért egyet az alábbi állításokkal?

(READ OUT – NE FORGALMAZD – VONALONKÉNT EGY VÁLASZ)

Teljes mértékben egyetértek

Hajlamosak egyetérteni

Hajlamosak az egyet nem értésre

Egyáltalán nem értek egyet

Nem tudom

1 Aggódom a PFAS-nak való kitettség lehetséges egészségügyi hatásai miatt.

1 2 3 4 5

2 Aggódom a PFA-k környezetre gyakorolt hatásai miatt.

1QU ÚJ

kérdés:Az alábbi intézkedések közül melyeket kellene az EU-nak prioritásként kezelnie a természet védelme érdekében?

(READ OUT - EGY VÁLASZ KIZÁRÓLAG)

1 Terjessze ki azokat a területeket, ahol a természet védett

2 A természet helyreállítása az emberi tevékenységek által okozott károk ellentételezése érdekében

3 A természetvédelmi szabályok megerősítése és tiszteletben tartásának biztosítása

4 Tájékoztassa jobban a polgárokat a természet fontosságáról

5 Biztosítani kell a természet védelmét az új fejlesztések vagy infrastruktúrák tervezésekor

6 Nincs (SPONTANEOUS)

7 Nem tudom

1QU ÚJ

kérdés:Mennyire érzi jól tájékozottnak magát a vízzel kapcsolatos problémákkal, például a szennyezéssel, az árvizekkel, az aszályokkal vagy a nem hatékony vízhasználattal kapcsolatban (ORSZÁGUNKBAN)?

(READ OUT - EGY VÁLASZ KIZÁRÓLAG)

1 Nagyon jól tájékozott

2 Jól informált

3 Nem kellően tájékozott

4 Egyáltalán nem tájékozott

5 Nem tudom

1QU ÚJ

KÉRJEN MINDENT

QB15abcd Ön szerint melyek a vízzel kapcsolatos fő veszélyek (AZ ORSZÁGUNKBAN)? Először? A második? A harmadik? Negyedik?

(READ OUT – CSAK EGY VÁLASZ)

1 találat a következőre: Ilution

2 Éghajlatváltozás

3 Természetes élőhelyek pusztulása

4 Árvizek

5 Aszályok

6 Vízihiány

7 Alganövekedés

8 A víz túlfogyasztása és pazarlása

9 Nincs más fenyegetés

10 Egyéb (SPONTANEOUS)

1 1 Nem tudom

2QU ÚJ

QB16 Véleménye szerint az alábbi szereplők mindegyike jelenleg túl sokat, nagyjából helyesen vagy eleget tesz-e ahhoz, hogy hatékonyan használja a vizet (AZ ORSZÁGUNKBAN)?

(READ OUT – NE FORGALMAZD – VONALONKÉNT EGY VÁLASZ)

Nem elég d oing

A megfelelő összegekről

Doing túl sok

Nem tudom

1 Iparág

1 2 3 4

2 Háztartások

1 2 3 4

3 Mezőgazdaság

1 2 3 4

4 Energiatermelők

1 2 3 4

5 Halászat, akvakultúra

1 2 3 4

6 Turizmus

1 2 3 4

7 Közigazgatás

1 2 3 4

3.SQU ÚJ

kérdés:Ön szerint az EU-nak további intézkedéseket kellene javasolnia az európai vízügyi problémák kezelésére?

(READ OUT - EGY VÁLASZ KIZÁRÓLAG)

1 Igen

2 Nem

3 Nem tudom

1QU ÚJ

